

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 25.10.2022, klo 17:00 - 19:59

Paikka Tuusulan kunnantalo, kokoustila Venny / sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 50 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 51 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 52 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma 2023**
- § 53 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia 2023-2025, lausunto**
- § 54 Arviointikertomus 2021, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan selvitys**
- § 55 Suomen romanipoliittinen ohjelma 2023-2030, lausunto**
- § 56 Sosiaali- ja terveysministeriön luonnos vähimmäistietosisältöasetukseksi, lausunto**
- § 57 Äitienpäiväkunniamerkkien hakeminen 2023**
- § 58 Ikääntyneiden asumisneuvonta**
- § 59 Asunnottomuuden poistamisen tavoitteiden asettaminen ja seuraaminen, aloite**
- § 60 Ilmoitus- /muut asiat**

Lisäpykälät

- § 61 Tuusulan osallistava metsäsuunnittelu, lausunto**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Ulla Palomäki, puheenjohtaja
Jari Räsänen
Teresa Hellgren
Jari Hellgrén
Eero Juntunen, etäyhteys
Jukka Keränen, etäyhteys, saapui 17:34
Annika Lappalainen
Mira Lehtinen
Satu Rathgeber
Erja Sarenius-Salmenkivi, etäyhteys, saapui 17:34

Muut saapuvilla olleet

Sara Tallsten, sihteeri
Heidi Hagman, kehittämispäällikkö, esittelijä
Kati Lepojärvi, etäyhteys
Mico Taininkoski, poistui 19:43
Anja Matikainen, etäyhteys, ikäihmisten neuvoston edustaja
Katja Nurmi, etäyhteys, lapsi- ja perheasiainneuvosto
Merja Heikkonen, etäyhteys, vammaisneuvosto
Karita Ljungberg, tarkastuslautakunnan edustaja
Elina Kolehmainen, asumisneuvoja, § 58
Aila Toivonen, hallintopalvelusihteeri

Poissa

Pekka Ruotsalainen

Allekirjoitukset

Ulla Palomäki
Puheenjohtaja

Sara Tallsten
Sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Tuusulan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Mira Lehtinen

Eero Juntunen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 04.11.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 50

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 51

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi

Eero Juntunen ja Annika Lappalainen.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi

Mira Lehtinen ja Eero Juntunen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 181,21.05.2018
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 47,22.05.2018
Kunnanhallitus, § 202,28.05.2018
Valtuusto, § 63,04.06.2018
Tekninen lautakunta, § 92,16.10.2018
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 103,23.10.2018
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 70,25.10.2018
Kunnanhallitus, § 362,29.10.2018
Kunnanhallitus, § 380,05.11.2018
Valtuusto, § 124,12.11.2018
Kunnanhallitus, § 26,21.01.2019
Kunnanhallitus, § 470,25.11.2019
Valtuusto, § 172,09.12.2019
Tekninen lautakunta, § 125,17.11.2020
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 97,17.11.2020
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 44,17.11.2020
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 78,19.11.2020
Kunnanhallitus, § 464,23.11.2020
Kunnanhallitus, § 485,30.11.2020
Valtuusto, § 129,07.12.2020
Kunnanhallitus, § 58,15.02.2021
Tekninen lautakunta, § 117,16.11.2021
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 93,18.11.2021
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 68,23.11.2021
Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 119,23.11.2021
Kunnanhallitus, § 461,29.11.2021
Valtuusto, § 172,13.12.2021
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 52, 25.10.2022

§ 52

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma 2023

TUUDno-2018-752

Kunnanhallitus, 21.05.2018, § 181

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Harri Lipasti, Markku Vehmas, Ritva Lappalainen
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja, projektijohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 22.5.2018

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei myöskään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet.

Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien tilojen osalta ei Tuusulan kunnan näkökulmasta ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista tehdä erityisiä kehittämistoimia, koska palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään käytännössä Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä ja mahdollisesti vuoden 2020 alussa voimaan tulevassa maakunnassa. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin.

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotia, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös perhekeskustoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille ja esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitaisuuden ohella.

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokkasteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskoulu-investointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kahden ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 40 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja.

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilakeskuksen kanssa laatinut kevään 2018 aikana aiempien selvitysten pohjalta ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Etelä –Tuusulan päiväkotit uudisrakennus (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkotit uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus(vuosiluokat 1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus (nelisarjaisuus)
- Rykmentinpuiston monitoimitalo uudisrakennus
- Lahelan monitoimitalo uudisrakennus
- Jokelan koulukeskus (yhtenäinen peruskoulu / yläkoulu + lukio, mahdollisesti kuudennet vuosiluokat) peruskorjaus ja laajennus (oletus)
- Jokaisen päiväkotit- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset

Hankkeet toteutuisivat ns. kahdessa aallossa. Ensin rakentuisivat Etelä-Tuusulan päiväkotit, Kirkonkylän koulukampus, lukio- ja kulttuuritalo Monio ja Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus. Toisessa aallossa Rykmentinpuiston monitoimitalo, Lahelan monitoimitalo ja Jokelan koulukeskuksen peruskorjaus. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkotit- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Liitteessä 3 on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkotit, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkotit, Kievarin päiväkotit, Mikkolan päiväkotit, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalo on peruskorjauksen tarpeessa. Erityisesti sisäilmaongelmat ovat talossa yleisiä, ilmanvaihto ei ole riittävä ja rakenneosissa on vaurioita. Rakennuksen talotekniikka on tullut teknisen käyttökänsä loppuun ja erilaisia korjaussuunnitelmia on tehty jo viiden vuoden ajan. Talon toimivuus ei vastaa tämän hetken tavoitteita (energiatehottomuus, kunnan toimintojen hajauttaminen, tilan käytön tehottomuus ja muuntojoustamattomuus). Valtuusto on kokouksessaan 29.5.2017 § 88 päättänyt luopua kunnantalon peruskorjaamisesta ja jatkossa budjetoida kunnantalolle ylläpitokorjauksia ja mahdollisia toiminnan tehostamisen edellyttämiä muutostöitä varten tilakeskukselle noin 60.000– 100.000 €/vuosi, kunnes on löydetty uusi ratkaisu Tuusulan kunnan toimitiloiksi. Lisäksi valtuusto valtuutti kuntakehityksen ja tekniikan toimialan käynnistämään teoreettisen tilatarpeen laadinnan sekä sijaintivaihtoehtojen ja pysäköintitarpeen selvityksen sekä hakemaan nykyisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kunnantalon purkulupaa. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu liittyy vireillä olevaan Hyrylän keskustan yleissuunnitelman valmisteluun, jossa kunnantalon toiminnot sijoitettaisiin keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan hallinnon käyttöön.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028

Kunnanhallitus 21.5.2018

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian 4.6.2018 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 28.5.2018 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 22.05.2018, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Ritva Lappalainen

markus.torvinen@tuusula.fi

opetuspäällikkö, projektijohtaja

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei myöskään enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien tilojen osalta ei Tuusulan kunnan näkökulmasta ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista tehdä erityisiä kehittämistoimia, koska palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään käytännössä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymässä ja mahdollisesti vuoden 2020 alussa voimaan tulevassa maakunnassa. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käyettävyyttä nykyisiin toimintoihin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla vidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonasitehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotikoti, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös perhekeskustoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille ja esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitoisuuden ohella.

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokka-asteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskoulu-investointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kahden ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 40 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja.

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilakeskuksen kanssa laatinut kevään 2018 aikana aiempien selvitysten pohjalta ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Etelä –Tuusulan päiväkotikoti uudisrakennus (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkotikoti uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus(vuosiluokat 1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus (nelisarjaisuus)
- Rykmentinpuiston monitoimitalo uudisrakennus
- Lahelan monitoimitalo uudisrakennus
- Jokelan koulukeskus (yhtenäinen peruskoulu / yläkoulu + lukio, mahdollisesti kuudennet vuosiluokat) peruskorjaus ja laajennus (oletus)
- Jokaisen päiväkotij- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset

Hankkeet toteutuisivat ns. kahdessa aallossa. Ensin rakentuisivat Etelä-Tuusulan päiväkotij, Kirkonkylän koulukampus, lukio- ja kulttuuritalo Monio ja Riihikallion koulun peruskorjaus ja laajennus. Toisessa aallossa Rykmentinpuiston monitoimitalo, Lahelan monitoimitalo ja Jokelan koulukeskuksen peruskorjaus. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkotij- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Liitteessä 3 on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkotij, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkotij, Kievarin päiväkotij, Mikkolan päiväkotij, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalo on peruskorjauksen tarpeessa. Erityisesti sisäilmaongelmat ovat talossa yleisiä, ilmanvaihto ei ole riittävä ja rakenneosissa on vaurioita. Rakennuksen talotekniikka on tullut teknisen käyttökänsä loppuun ja erilaisia korjaussuunnitelmia on tehty jo viiden vuoden ajan. Talon toimivuus ei vastaa tämän hetken tavoitteita (energiatehottomuus, kunnan toimintojen hajauttaminen, tilan käytön tehottomuus ja muuntojoustamattomuus). Valtuusto on kokouksessaan 29.5.2017 § 88 päättänyt luopua kunnantalon peruskorjaamisesta ja jatkossa budjetoida kunnantalolle ylläpitokorjauksia ja mahdollisia toiminnan tehostamisen edellyttämiä muutostöitä varten tilakeskukselle noin 60.000– 100.000 €/vuosi, kunnes on löydetty uusi ratkaisu Tuusulan kunnan toimitiloiksi. Lisäksi valtuusto valtuutti kuntakehityksen ja tekniikan toimialan käynnistämään teoreettisen tilatarpeen laadinnan sekä sijaintivaihtoehtojen ja pysäköintitarpeen selvityksen sekä hakemaan nykyisen kunnantalon purkulupaa. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu liittyy vireillä olevaan Hyrylän keskustan yleissuunnitelman valmisteluun, jossa kunnantalon toiminnot sijoitettaisiin keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan hallinnon käyttöön.

Oheismateriaali:

1. Tilakonsultit; palveluverkkoselvitys 7.2.2018
2. Tilakeskus; Koulu- ja päiväkotitonttien jalostusarvoarvio
3. Kasvatus- ja sivistystoimi; varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluverkko 2018
4. Aikataulu keskeisille hankkeille
5. Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkon tulevaisuus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028

Päätös

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Keskustelun ja neuvottelutauon päätteeksi lautakunta päätti yksimielisesti tehdä seuraavan muutosesityksen:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää tehdä seuraavat linjaukset Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta:

1

Lautakunta merkitsee tiedoksi pykälän liitteenä olevat selvitykset ja palveluverkosta tehdyn muun valmisteluaineiston.

2

Lautakunta linjaa, että Kasvatus- ja sivistystoimen kiireisimpänä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle.

3

Lautakunta edellyttää, että kolmen yhtenäiskoulun hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat/asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi.

4

Uudisrakentamishankkeissa ensimmäisenä on Kirkonkylän koulukampuksen rakennushanke sekä eteläisen Tuusulan päiväkotit. Muiden hankkeiden osalta päätöksiä voidaan tehdä vielä avoimina olevien sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistötilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä.

5

Palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään myöhemmin mm kohdassa 4 esitettyjen seikkojen tultua selvemmiiksi.

6

Jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä tehdyn muutosesityksen.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti yksimielisesti

- hyväksyä yllämainitut linjaukset Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä yllämainitut linjaukset Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmasta.

Lautakunta päätti tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Lautakunta piti neuvottelutauon asian käsittelyn yhteydessä klo 19.20-19.54.

Kunnanhallitus, 28.05.2018, § 202

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Ritva Lappalainen, Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha
markus.torvinen@tuusula.fi
projektijohtaja, opetuspäällikkö

Liitteet

- 1 Valt 7.5.2018 § 49 Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkko 2018-2025
- 2 Palveluverkon kehittäminen 2018-2028, luonnos 24.5.2018

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2018 - 2028 on kevään 2018 aikana valmisteltu tehtyjen selvitysten ja aiempien linjausten pohjalta toimialojen yhteistyönä. Palveluverkkosuunnitelma on perusta mm. kunnan 10 vuoden investointiohjelmalle. Palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko.

Valtuusto on jo kokouksessaan 7.5.2018 § 49 päättänyt Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkon osalta, että

- Tuusulaan rakennetaan kaksi (2) uutta päiväkotia, Etelä-Tuusulan päiväkotia ja Kirkonkylän kampuksen päiväkotia, korvaamaan seuraavat kuusi (6) päiväkotia: Mikkola, Etelärinne, Mattila, Hyrylä, Väinölä ja Kievari.
- Etelä-Tuusulan päiväkotia sijoitetaan Mikkolan koulun eteläpuoliselle alueelle.

Koko kunnan palveluverkon kattava palveluverkkosuunnitelma 2018 - 2028 on jo hyvin pitkälle edenneessä luonnosvaiheessa. Koulujen palveluverkon osalta suunnitelma on jo hyvinkin valmis ja sen perusteella on mahdollista linjata kouluverkon välttämätöntä kehittämistä. Keskeiset perusteet koulujen palveluverkon kehittämiselle on kuvattu palveluverkkosuunnitelman kohdissa 5.1. ja 6.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkon ensimmäisen vaiheen (v. 2018 - 2021) kaavoituksen, suunnittelun ja toteuttamisen vaatimat resurssit on arvioitu. Kaavoituksen osalta on mahdollista edetä suunnitelman kohdassa 6. kuvaton mukaisesti. Hankesuunnittelun, kilpailutuksen ja toteuttamisen osalta on tarve lisäresurssille. Arvion mukaan lisäresurssitarve olisi kuluvana vuonna yksi lisäresurssi ja vuoden 2019 alusta lukien toinen lisäresurssi toteuttamaan suunnittelua, kilpailutusta ja toteutusten valvontaa. Lähtökohtana resurssiarviolle on se, että Monion lukio- ja kulttuuritalo -hanke toteutetaan elinkaarimallilla.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatusta- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista Kirkonkylän koulukampuksen, Monion lukio- ja monitoimitalon, sekä Riihikallion, Rykmentinpuiston ja Lahelan yhtenäiskoulujen suunnittelun ja toteutuksen osalta sekä Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeen esi- ja hankesuunnittelun osalta edetään liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelmaluonnoksen 6. kohdasta ilmenevän aikataulun mukaisesti
- että muilta osin palveluverkkosuunnitelman valmistelua jatketaan ja se tuodaan erikseen valtuuston hyväksyttäväksi
- että jatkovalmistelussa ja toteutuksissa järjestetään vielä tarpeen mukaisesti kuntalaisten kuulemisia ja osallistamista.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Jussi Salonen teki seuraavan muutosesityksen:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatusta- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista ensimmäisiä ovat Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus nykyiselle paikalleen, Etelä-Tuusulan päiväkotitalo sekä Monion lukio- ja monitoimitalo
- että lisäksi kiireisenä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle
- että näitä hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat /asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi. Palveluverkkosuunnitelman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään vielä avoinna olevien sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistöilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä

- että Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeessa edetään esi- ja hankesuunnittelun osalta
- että jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatusta- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista ensimmäisiä ovat Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus nykyiselle paikalleen, Etelä-Tuusulan päiväkotikoti sekä Monion lukio- ja monitoimitalo
- että lisäksi kiireisenä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle
- että näitä hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat /asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi. Palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään vielä avoinna olevien sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistöilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä
- että Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeessa edetään esi- ja hankesuunnittelun osalta
- että jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Virpi Lehmusvaara, Marko Härkönen ja Markku Vehmas olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valtuusto, 04.06.2018, § 63

Liitteet

- 1 Kouluverkkotarkastelu, päivitetty 7.2.18
- 2 22.3.2018: kiinteistöjalostuslaskelma koulut ja päiväkodit
- 3 Palveluverkko Aikataulu keskeisille hankkeille
- 4 Valt 7.5.2018 § 49 Etelä-Tuusulan varhaiskasvatuksen palveluverkko 2018-2025
- 5 Palveluverkon kehittäminen 2018-2028, luonnos 24.5.2018

Ehdotus

Valtuusto päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- merkitä tiedoksi liitteenä olevat luonnoksen kunnan palveluverkkosuunnitelmaksi vuosille 2018 - 2028 sekä palveluverkosta laaditut selvitykset ja muun valmisteluaineiston
- että kasvatusta- ja sivistystoimen palveluverkon uudisrakentamishankkeista ensimmäisiä ovat Kirkonkylän koulu- ja päiväkotikampus nykyiselle paikalleen, Etelä-Tuusulan päiväkotikoti sekä Monion lukio- ja monitoimitalo
- että lisäksi kiireisenä kokonaisuutena eteläisessä Tuusulassa edetään kolmen yhtenäiskoulun mallilla. Yhtenäiskoulut sijoittuvat Riihikallioon, Rykmentinpuistoon ja Lahelan alueelle
- että näitä hankkeita valmistellaan pikaisesti tekemällä tarvittavat asemakaavat /asemakaavan muutokset ja ryhtymällä hankesuunnitteluun ja muihin tarvittaviin toimiin hankkeiden toteuttamiseksi. Palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelu ja muut tarvittavat päätökset tehdään vielä avoinna olevien sisäilmatutkimusten valmistuttua, väistötilaratkaisujen selvittyä sekä tarkentuvien väestöennusteiden myötä
- että Jokelan koulukeskuksen laajennus- ja peruskorjaushankkeessa edetään esi- ja hankesuunnittelun osalta
- että jatkovalmistelun yhteydessä ennen lopullisten päätösten tekemistä järjestetään kuntalaisten kuuleminen alueellisesti Kellokoskella, Jokelassa ja Hyrylässä.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Kati Lepojärvi esitti Sanna Tuhkusen kannattamana, että päätökseen lisätään seuraava toimenpidealoite:
"Esitän, että korjataan valmisteluaineistoa niiltä osin, että Lahelan yhtenäiskoulun rakentamista aikaistetaan siten, että kuten valmisteluaineistossa määritellään, Lahelan yhtenäiskoulu ja Rykmentinpuiston yhtenäiskoulu lähtevät liikkeelle samassa aallossa, eli samaan aikaan, koska - Lahelan koulujen kohdalla ei suunnitelmassa vastata Lahelan tämänhetkisten koulutilojen ongelmiin (mm. Ruotsinkylän suurilta osin suljettu koulu ja Vaunukankaan koulun sisäilmaoireiluihin vastaaminen); - Kouluhankkeita suunnitellaan näin alusta lähtien yhdessä; - Kaavoitus alueella on lähdössä liikkeelle, joten kaavoitus ei estä hankkeen aikaistamista (vrt. Mikkolan päiväkodin alueella ei kaavaa, mutta päiväkotikoti taas on aikajanelalla merkitty valmistuvaksi 2021) - Lahelan koululaiset menevät Koulukeskuksen yhtenäiskouluun, mutta valmisteluaineiston mukaan Koulukeskuksesta luovutaan Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistuttua, joten Lahelan koululaisille ei ole Rykmentinpuiston valmistuttua yläkoulua tarjolla. - Lahelan koululaiset ovat valmistelussa jääneet epätasa-arvoiseen asemaan."

Pekka Heikkinen esitti Seppo Noron kannattamana, että päätökseen lisätään seuraava toimenpidealoite:

"Valtuusto edellyttää, että palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelussa selvitetään ja tehdään esitykset Tuusulan tavoitteellisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkosta ja, että palveluverkkosuunnitelmaa täydennetään tekemällä kokonaisuuteen arvioi kunnan investointiohjelmasta seuraavalle kymmenelle vuodelle."

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi valtuusto hyväksyi seuraavat toimenpideoitteet:

- korjataan valmisteluaineistoa niiltä osin, että Lahelan yhtenäiskoulun rakentamista aikaistetaan siten, että, kuten valmisteluaineistossa määritellään, Lahelan yhtenäiskoulu ja Rykmentinpuiston yhtenäiskoulu lähtevät liikkeelle samassa aallossa, eli samaan aikaan, koska - Lahelan koulujen kohdalla ei suunnitelmassa vastata Lahelan tämänhetkisten koulutilojen ongelmiin (mm. Ruotsinkylän suurilta osin suljettu koulu ja Vaunukankaan koulun sisäilmaoireiluihin vastaaminen); - Kouluhankkeita suunnitellaan näin alusta lähtien yhdessä; - Kaavoitus alueella on lähdössä liikkeelle, joten kaavoitus ei estä hankkeen aikaistamista (vrt. Mikkolan päiväkodin alueella ei kaavaa, mutta päiväkotit taas on aikajanalla merkitty valmistuvaksi 2021) - Lahelan koululaiset menevät Koulukeskuksen yhtenäiskouluun, mutta valmisteluaineiston mukaan Koulukeskuksesta luovutaan Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistuttua, joten Lahelan koululaisille ei ole Rykmentinpuiston valmistuttua yläkoulua tarjolla. - Lahelan koululaiset ovat valmistelussa jääneet epätasa-arvoiseen asemaan
- valtuusto edellyttää, että palveluverkkosuunnitelman jatkovalmistelussa selvitetään ja tehdään esitykset Tuusulan tavoitteellisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkosta ja, että palveluverkkosuunnitelmaa täydennetään tekemällä kokonaisuuteen arvioi kunnan investointiohjelmasta seuraavalle kymmenelle vuodelle.

Tekninen lautakunta, 16.10.2018, § 92

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Ritva Lappalainen, Harri Lipasti, Markku Vehmas, Marko Härkönen
projektijohtaja, kuntakehitysjohtaja

Liitteet

1 Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen vuosina 2019–2026

Kuvaus

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpideoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa ja Riihikalliossa, ja järjestetään tämän vuoden loppuun mennessä vielä ennen valtuuston päätöksentekoa Kellokoskella ja Hyrylässä.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämisestä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Lappalainen, projektijohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 23.10.2018, § 103

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Ritva Lappalainen, Marko Härkönen, Harri Lipasti, Markku Vehmas

Liitteet

1 Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen vuosina 2019–2026

Kuvaus

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpideoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa ja Riihikalliossa, ja järjestetään tämän vuoden loppuun mennessä vielä ennen valtuuston päätöksentekoa Kellokoskella ja Hyrylässä.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämistä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että VALTUUSTO päättää
- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2018-2028.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen seuraavin muutoksin:

- s.10 poistetaan virke: rakentamisen ennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ja kouluja koskevissa ennusteissa
- s.16 alakouluissa Vaunukankaan oppilaat opiskelevat Lahelan yhtenäiskouluissa (Ruotsinkylä pois)
- s. 24 uusien päiväkotien ja koulujen tilojen mitoitus
- s. 24 perusopetuksessa opettajaa kohden
- s. 27 Vaunukankaan ja Mikkolan koulukiinteistöstä luopuminen (Ruotsinkylä pois)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- s. 34 ensimmäisen kappaleen loppuun: urheilukeskuksen hankkeiden yhteydessä on mahdollistettava opetustilojen rakentaminen

- s. 45 Ruotsinkylän koulun tulevaisuus ratkaistaan Lahelan monitoimitalon hankesuunnitelun yhteydessä

Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja Mäki-Kuhna poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 22.22.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 25.10.2018, § 70

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Ritva Lappalainen, Marko Härkönen, Harri Lipasti, Markku Vehmas, Risto Kanerva, Ulla Kinnunen
risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi
vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Liitteet

1 Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen vuosina 2019–2026

Kuvaus

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpideoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa ja Riihikalliossa, ja järjestetään tämän vuoden loppuun mennessä vielä ennen valtuuston päätöksentekoa Kellokoskella ja Hyrylässä.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämistä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Varajäsen Erkki Vähämäki saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.12.

Nuorisovaltuuston edustaja Jussi Simola saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.24.

Kunnanhallituksen edustaja Pasi HUUHTANEN saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 17.30.

Kunnanhallitus, 29.10.2018, § 362

Asiaa on esitelty valtuustoasiain valmistelutoimikunnan 22.10.2018 pidetyssä kokouksessa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta käsittelee asiaa kokouksessaan 25.10.2018.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 12.11.2018 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 5.11.2018 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, 05.11.2018, § 380

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, khall 5.11.2018 päätöksen mukainen

Palveluverkkosuunnitelman valmistelua on jatkettu valtuuston 4.6.2018 § 63 käsittelyn perusteella. Valmistelussa on otettu huomioon valtuuston hyväksymissä toimenpideoitteissa ehdotettu muutos Lahelan yhtenäiskoulun valmistelun aikaistamisesta samaan aikatauluun Rykmentinpuiston yhtenäiskoulun valmistelun kanssa. Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan tulevan 10 vuoden investointiohjelmasta. 10 vuoden investointiohjelma laaditaan vuoden 2019 talousarvion laadinnan osana.

Palveluverkkosuunnitelma ohjaa kunnan palveluverkon pitemmän aikavälin suunnittelua ja antaa perustan keskeiselle osalle pidemmän aikavälin investointisuunnitelmaa. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen. Palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelmaan sisältyy myös ehdotuksia vapautuvien tilojen jatkojalostamisesta, käytöstä ja myynnistä (kohta 8.). Linjaukset ohjaavat jatkovalmistelua. Näiltäkin osin varsinaiset päätökset tehdään erikseen.

Toimenpideoitteessa esitettiin selvityksen ja esitysten laatimista kunnan tavoitteelliseksi sosiaali- ja terveystoimen palveluverkoksi. Kunnan palveluverkosta tältä osin päättää Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä. Sen vuoksi tulevan sotepalveluverkon perusteiden ja sisällön määrittely on viime kädessä kuntayhtymän tehtävä. Tuusulan kunnan omistajaohjauksessa tullaan kiinnittämään erityistä huomiota tulevan sotepalveluverkon valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kuntalaiskuulemiset on jo järjestetty Jokelassa, Riihikalliossa ja Hyrylässä ja järjestetään vielä 4.12. Kellokoskella.

Suunnitelma kunnan puistojen ja liikuntapaikkojen pidemmän aikavälin kehittämisestä ja niihin kohdistuvista investointitarpeista laaditaan erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana esitti, että kunnanhallitus hyväksyy osaltaan palveluverkkosuunnitelman seuraavin muutoksin:

kohta 3.3.1 *Tuusulan kunnan väestösuunnite* (s.10) poistetaan virke: rakentamisen ennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ja kouluja koskevia ennusteita tarkasteltaessa.

kohta 5.1.1 *Varhaiskasvatuspalvelut* (s.24) otsikko *Uusien päiväkotien ja koulujen mitoitus* muutetaan muotoon *Uusien päiväkotien ja koulujen tilojen mitoitus* ja ko. kohdan viimeinen lause *Perusopetuksessa kasvattajaa kohden on noin 20-24 oppilasta* muutetaan muotoon *Perusopetuksessa opettajaa kohden on noin 20-24 oppilasta*

kohta 5.1.7 *Kirjastopalvelut, Kellokosken kirjasto* (s. 32) poistetaan 2. ja 3. kappale

kohta 5.1.8 *vapaa-aikapalvelut* (s.34) ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään: *Urheilukeskuksen hankkeiden yhteydessä on mahdollistettava opetustilojen rakentaminen.*

kohta 8 (sivut 42-47) *Jalostettavat kiinteistöt ja tontit* poistetaan

Em. muutosesitykset hyväksyttiin yksimielisesti.

Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana teki lisäksi seuraavat muutosesitykset:

kohta 3.3.3 *Oppilasennusteet 2025 palveluverkolla, alakoulut* (s.16) lauseesta *Alakouluissa Ruotsinkylän ja Vaunukankaan oppilaat opiskelevat Lahelan yhtenäiskouluissa* poistetaan sanat *Ruotsinkylän ja*

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ,ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Lappalainen, Koivunen, Mäki-Kuhna, Peltonen, Rosenqvist, Salmi, Sipiläinen ja Lindberg) ja 4 ei-ääntä (Friman, Seuna, Nyman ja Salonen). Tamminen oli poissa. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen päätökseksi.

kohta 5.1.2 *Perusopetuspalvelut, perusopetuksen keskeiset hankkeet suunnittelukaudella 2019-2026* (s. 27) kohta *Vaunukankaan ja Ruotsinkylän koulukiinteistöstä luopuminen* muutetaan muotoon *Vaunukankaan ja Mikkolan koulukiinteistöstä luopuminen*

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ,ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Lappalainen, Koivunen, Mäki-Kuhna, Peltonen, Rosenqvist, Salmi, Sipiläinen ja Lindberg) ja 4 ei-ääntä (Friman, Seuna, Nyman ja Salonen). Tamminen oli poissa. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen päätökseksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026 seuraavilla muutoksilla:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- kohta 3.3.1 *Tuusulan kunnan väestösuunnite* (s.10) poistetaan virke: rakentamisen ennusteessa ei osoiteta uutta rakentamista haja-asutusalueille ja se on huomioitava osa-alueittaisia ja kouluja koskevia ennusteita tarkasteltaessa.
 - kohta 5.1.1 *Varhaiskasvatuspalvelut* (s.24) otsikko *Uusien päiväkotien ja koulujen mitoitus* muutetaan muotoon *Uusien päiväkotien ja koulujen tilojen mitoitus* ja ko. kohdan viimeinen lause *Perusopetuksessa kasvattajaa kohden on noin 20-24 oppilasta* muutetaan muotoon *Perusopetuksessa opettajaa kohden on noin 20-24 oppilasta*
 - kohta 5.1.7 *Kirjastopalvelut, Kellokosken kirjasto* (s. 32) poistetaan 2. ja 3. kappale
 - kohta 5.1.8 *vapaa-aikapalvelut* (s.34) ensimmäisen kappaleen loppuun lisätään: *Urheilukeskuksen hankkeiden yhteydessä on mahdollistettava opetustilojen rakentaminen*
 - kohta 8 (sivut 42-47) *Jalostettavat kiinteistöt ja tontit* poistetaan
- ehdottaa valtuustolle, että
VALTUUSTO päättää
- hyväksyä kunnanhallituksen päätöksen mukaisen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
-

Valtuusto, 12.11.2018, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, valt 12.11.2018

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä kunnanhallituksen päätöksen mukaisen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Pekka Heikkinen Seppo Noron, Anu Åbergin ja Ilmari Sjöblomin kannattamana esitti, että palveluverkkosuunnitelman kohdan 5.2. ensimmäiseksi kappaleeksi kirjataan seuraavaa: "Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveystalveta on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa."

Jussi Salonen Eeva-Liisa Niemisen, Anu Åbergin ja Matti Alangon kannattamana esitti, että

- palveluverkkosuunnitelman kohta 3.3.3 Oppilasennusteet 2025 palveluverkolla, alakoulut (s.16) lauseesta Alakouluissa Ruotsinkylän ja Vaunukankaan oppilaat opiskelevat Lahelan yhtenäiskouluissa poistetaan sanat: Ruotsinkylän ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- palveluverkkosuunnitelman kohta 5.1.2 Perusopetuspalvelut, perusopetuksen keskeiset hankkeet suunnittelukaudella 2019-2026 (s. 27) kohta Vaunukankaan ja Ruotsinkylän koulukiinteistöstä luopuminen muutetaan muotoon: Vaunukankaan ja Mikkolan koulukiinteistöstä luopuminen. Ruotsinkylän koulun tulevaisuutta tarkastellaan Lahelan monitoimitalon hankesuunnittelun yhteydessä

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatetut muutosesitykset, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotuksen hyväksymistä, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Heikkisen tekemää muutosesitystä äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänien antoi Eetu Niemelä
- ei-ääniä antoivat Pasi Huuhtanen, Ruut Sjöblom, Kim Kiuru, Kati Lepojärvi, Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Anna Yltävä, Antti Kaikkonen, Anu Åberg, Ari Nyman, Arto Lindberg, Eeva-Liisa Nieminen, Elisa Laitila, Emmi Sirniö, Ilmari Sjöblom, Ilona Toivanen, Jani Peltonen, Janne Mellin, Jere Pulska, Jerry Airikka, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Jouko Riola, Jukka Ahlgren, Jussi Salonen, Kari Friman, Kari Kinnunen, Karita Mäensivu, Laura Åvall, Lea Ahonen, Liisa Palvas, Lilli Salmi, Margita Winqvist, Matti Alanko, Merja Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Pekka Heikkinen, Raimo Stenvall, Sanna Kervinen, Sanna Tuhkunen, Satu Heikkilä, Satu Taiveaho, Seppo Noro, Taina Ketvel, Ulla Palomäki, Ulla Rosenqvist, Arto Nätkynmäki, Kirsi Viitanen, Markus Meckelborg, Vesa Lundberg.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 1 jaa-ääni ja 50 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen Pekka Heikkisen tekemän muutosesityksen.

Em. äänestyksen jälkeen valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta Heikkisen esittämällä lisäyksellä, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-ääniä antoivat Pasi Huuhtanen, Ilona Toivanen, Kim Kiuru, Ruut Sjöblom, Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Arto Lindberg, Emmi Sirniö, Ilmari Sjöblom, Jani Peltonen, Janne Mellin, Jere Pulska, Jerry Airikka, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Jouko Riola, Jukka Ahlgren, Kari Kinnunen, Laura Åvall, Lilli Salmi, Merja Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Pekka Heikkinen, Sanna Kervinen, Sanna Tuhkunen, Satu Taiveaho, Seppo Noro, Ulla Palomäki, Ulla Rosenqvist, Arto Nätkynmäki, Vesa Lundberg
- ei-ääniä antoivat Matti Alanko, Markus Meckelborg, Kati Lepojärvi, Anna Yltävä, Antti Kaikkonen, Anu Åberg, Ari Nyman, Eeva-Liisa Nieminen, Elisa Laitila, Jussi Salonen, Kari Friman, Karita Mäensivu, Lea Ahonen, Liisa Palvas, Margita Winqvist, Raimo Stenvall, Satu Heikkilä, Taina Ketvel, Kirsi Viitanen
- tyhjän äänen antoi Eetu Niemelä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 31 jaa-ääntä, 19 ei-ääntä ja 1 tyhjä ääni. Puheenjohtaja totesi valtuuston päätökseksi tulleen pohjaehdotuksen Heikkisen esittämällä muutoksella/lisäyksellä.

Keskustelun jatkuessa Arto Nätkynmäki Anu Åbergin kannattamana esitti valtuuston hyväksyttäväksi seuraavan toimenpide-aloitteen:

"Tausta

YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti lapsen etu on arvioitava ja otettava ensisijaisesti huomioon kaikissa lapsia koskevissa päätöksissä. Lapsivaikutusten arviointia (LAVA) voidaan tehdä kolmessa, toisiaan täydentävässä eri vaiheessa: ennakoarviointina, prosessiarviointina ja seuranta-arviointina. Lapsivaikutusten arviointi tulee tehdä myös kunnallisista esityksistä silloin kun ne koskevat lapsia. Sopimus on oikeudellisesti velvoittava.

Palveluverkkosuunnittelu Tuusulassa

Tuusulassa on kuluvan vuoden 2018 aikana valmisteltu ja osin jo tehtykin kauaskantoisia päätöksiä mm. varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkosta. Näyttää siltä, että lapsivaikutusten arviointia ei vielä ole nimenomaisesti sisällytetty palveluverkon valmisteluun sillä sisällöllä, muodolla tai laajuudella, jota em. sopimuksessa tai suosituksissa esitetään. Tämä ei siis tarkoita, ettei lapsivaikutuksia olisi valmistelussa huomioitu mitenkään.

Tuusulassa on 7.11.2018 järjestetty työpaja lapsivaikutusten arvioinnista.

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2019-2026 koskevaan päätökseen liitetään

- toimenpidealoite, jonka mukaan jatkossa lapsia koskevien palveluverkkoasioiden ja -hankkeiden 1) valmisteluun sisällytetään riittävän laajuinen lapsivaikutusten arviointi ja 2) päätösesityksiin sisällytetään nimenomaisena osana selvitys suoritetusta lapsivaikutusten arvioinnista ja siinä saaduista havainnoista/tuloksista."

Eetu Niemelä vastusti toimenpidealoitteen hyväksymistä.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu esitys toimenpidealoitteen hyväksymisestä, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat toimenpidealoitteen hyväksymistä, äänestävät "jaa" ja ne, jotka vastustavat sitä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-ääniä antoivat Pasi Huuhtanen, Anna Yltävä, Ruut Sjöblom, Kim Kiuru, Kati Lepojärvi, Aarno Järvinen, Aila Koivunen, Antti Kaikkonen, Anu Åberg, Ari Nyman, Arto Lindberg, Eeva-Liisa Nieminen, Elisa Laitila, Emmi Sirniö, Ilmari Sjöblom, Ilona Toivanen, Jani Peltonen, Janne Mellin, Jere Pulska, Jerry Airikka, Johanna Sipiläinen, Jorma Sulander, Jouko Riola, Jukka Ahlgren, Jussi Salonen, Kari Friman, Kari Kinnunen, Karita Mäensivu, Laura Åvall, Lea Ahonen, Liisa Palvas, Lilli Salmi, Margita Winqvist, Merja Kuusisto, Mika Mäki-Kuhna, Pekka Heikkinen, Raimo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Stenvall, Sanna Kervinen, Sanna Tuhkunen, Satu Heikkilä, Satu Taiveaho, Seppo Noro, Taina Ketvel, Ulla Palomäki, Ulla Rosenqvist, Arto Nätkynmäki, Kirsi Viitanen, Markus Meckelborg, Vesa Lundberg

- ei-äänen antoi Eetu Niemelä
- tyhjän äänen antoi Matti Alanko.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 49 jaa-ääntä, 1 ei-ääni ja 1 tyhjä ääni. Puheenjohtaja totesi valtuuston päättäneen hyväksyä esitetyn toimenpidealoitteen.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä kunnanhallituksen päätöksen mukaisen Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026 siten täydennettynä, että kohdan 5.2. ensimmäiseksi kappaleeksi kirjataan seuraavaa: Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveystalvuuja on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa

Lisäksi valtuusto

- päätti hyväksyä seuraavan toimenpidealoitteen: Jatkossa lapsia koskevien palveluverkkoasioiden ja -hankkeiden 1) valmisteluun sisällytetään riittävän laajuinen lapsivaikutusten arviointi ja 2) päätösesityksiin sisällytetään nimenomaisena osana selvitys suoritettusta lapsivaikutusten arvioinnista ja siinä saaduista havainnoista/tuloksista.

Eetu Niemelä ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

"Kuten kokouskäyttäytymisestäni saattaa päätellä, olen erimieltä valtuuston päätöksestä §124 / 12.11.2018.

Heikkisen esittämä lisäys on täysin turha, koska järjestämisvastuu sote-palveluissa on jo, ja tuottamisvastuukin tulee olemaan ensi vuonna kuntayhtymällä, eikä Tuusulan kunnalla."

Matti Alanko ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:

"Kasvatus- ja sivistyslautakunta kokouksessaan 23.10.2018 yksimielisesti §102 päätti, että vaihtoehdon 1 mukaisesti Ruotsinkylän kouluun vuokrataan lisärakennus alkaen elokuussa 2019 kuitenkin siten, että Ruotsinkylän koulun tulevaisuutta tarkastellaan Lahelan monitoimitalon hankesuunnittelun yhteydessä.

§103 Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman hyväksyminen vuosille 2018-2028
lautakunta yksimielisesti päätti poistaa Ruotsinkylän koulun lakkauttamiseen viittaavat kohdat pykälästä.

Valtuuston päätökseen on osaltaan vaikuttanut valmistelun yhteydessä annetut lausunnot mm. Ruotsinkylän Koti ja Koulu ry:ltä ja koulun henkilökunnalta. Huoltajille informoitiin ennen lausunnon antamista, että koulu lakkautetaan joka tapauksessa ja henkilökunnan kokoukseen eivät kaikki henkilöt voineet osallistua aikataulusyistä ja osa ei saanut edes kutsua kokoukseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oppilasmääräennusteet eivät aiemminkaan ole osuneet oikeaan ja kouluun eivät joka vuosi kaikki halukkaat ole mahtuneet.

Koulun lakkautuspäätös on siten ennenaikainen."

Kunnanhallitus, 21.01.2019, § 26

Valmistelijat / lisätiedot:
Kirsi Paananen, Virpi Lehmusvaara

Lausuntopyyntö

Tuusulan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.11.2018 hyväksynyt Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026 päätöksellään § 124. Valittaja on tehnyt kunnanvaltuuston päätöksestä kunnallisvalituksen Helsingin hallinto-oikeuteen 30.11.2018.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Tuusulan kunnanhallitusta hankkimaan kunnanvaltuuston lausunnon hallinto-oikeuteen saapuneen valituksen johdosta. Tuusulan kunnan hallintosäännön 24 §:n 5 -kohdan mukaan kunnanhallitus antaa lausunnon tai selityksen valtuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos kunnanhallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava.

Kunnallisvalitus

Valituksessa vaaditaan, että kunnanvaltuuston päätös 12.11.2018 § 124 on kumottava.

Kunnallisvalituksen perustelut

Valituksen perustelut ilmenevät yksityiskohtaisesti liitteenä olevasta valituskirjelmästä.

Valittaja katsoo, että kunnanvaltuuston päätös on tehty virheellisen valmistelun perusteella. Valittajan näkemyksen mukaan Ruotsinkylän koulun henkilöstön lausunto syntyi tilaisuudessa, johon kaikki eivät pystyneet osallistumaan. Tilaisuuteen ei oltu kutsuttu koko henkilöstöä eikä siellä ollut paikalla koulussa pitkään työskennelleitä, joiden tiedettiin olevan lakkauttamista vastaan. Valittajan mukaan vanhempainyhdistyksen lausunto muodostui kunnan sivistystoimen antamien tietojen pohjalta nojautuen käsitykseen siitä, että koulun toiminta joka tapauksessa lakkaa.

Lausunto

Tuusulan kunta katsoo, että kunnallisvalitus on perusteeton ja vaatii, että valitus hylätään seuraavilla perusteilla:

Kuntalain (2015/410) 29 §:n mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntalain tiedottamissäännöstä täydentää yksittäisen asian vireilläolosta ilmoittamista koskeva hallintolain (434/2003) 41 §. Valmistelussa tulee noudatettavaksi hallintolain 41 §:n säännös vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta asiaan osallisille. Päätettäessä kunnan palveluverkosta ei asian käsittelyssä katsota olevan varsinaisia asianosaisia, joita tulisi kuulla siten kuin hallintolain 34 §:ssä säädetään asianosaisen kuulemisesta.

Hallintolain 41 §:n 1 momentin mukaan, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Saman pykälän 2 momentin mukaan asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Vaikutusmahdollisuuksien varaamisen osalta kunta toteaa seuraavaa:

Ruotsinkylän koululla pidettiin kaksi erillistä kuulemistilaisuutta. Ensin järjestettiin kuuleminen koulun henkilökunnalle tiistaina 11.9.2018 kello 8.00-9.00. Paikalla olivat asiaa esittelemässä kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja, opetuspäällikkö, koulun rehtori sekä koulun henkilökunta lähes kokonaan. Asiaa haluttiin ensin esitellä koulun henkilökunnalle, jotta heillä olisi riittävästä aikaa tehdä asiasta oma lausuntonsa ja käydä keskustelua asiasta ennen kuulemistilaisuutta koulun huoltajille. Koulun henkilökunta piti asiassa oman kokouksensa kuulemistilaisuuden jälkeen 18.9.2018 kello 8.00-8.55. Tässä tilaisuudessa paikalla oli myös päaluottamusmies.

Huoltajille järjestettiin kuulemistilaisuus Ruotsinkylän koululla tiistaina 24.9.2018 kello 18.00-19.30. Paikalla olivat esittelijöinä kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja, opetuspäällikkö, kasvatus- ja sivistystoimen kehittämispäällikkö ja kasvatus- ja sivistyslautakunnan puheenjohtaja. Tilaisuuteen osallistui laaja joukko huoltajia.

Huoltajien kuulemistilaisuutta täydentämään järjestettiin erillinen sähköinen kysely kodin ja koulun väliseen viestintään tarkoitetulla Wilma -järjestelmällä, jotta kaikilla huoltajilla olisi mahdollisuus esittää asiasta mielipiteensä, ja erityisesti niillä, jotka eivät päässeet osallistumaan kuulemistilaisuuteen. Lausuntonsa asiasta antoi myös Ruotsinkylän koti ja koulu ry, joka on Ruotsinkylän koulun vanhempainyhdistys.

Kunnanhallituksen kokouksessa 5.11.2018 § 381 käsiteltiin Ruotsinkylän koulun tulevaisuuden ratkaisuja. Asiasta annetut lausunnot ja kommentit ovat olleet asiaa käsitelleen Tuusulan kunnanhallituksen päätösesityksen liitteenä.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Kunta itse viime kädessä arvioi, mitä selvityksiä päätöksen valmistelemiseksi tarvitaan.

Tuusulan kunta on tehnyt palveluverkkoselvityksensä ja siitä seuranneen päätöksenteon valmistelunsa siten, että luottamushenkilöiden ja asianosaisten käytössä on ollut riittävät, asianmukaiset ja tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Selvityksen tekotapaan, rajauksiin, kiinteistöjen kuntoarvioihin ja kustannuslaskelmiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

liittyvä valmistelu on kunnan harkintavaltaan kuuluva kokonaisuus. Tuusulan kunta on toteuttanut poikkeuksellisen laajan ja kattavan selvityksen, jossa on huomioitu tavanomaista huomattavasti runsaammin erilaisia näkökohtia ja laskelmia.

Tuusulan kunta on toiminut palveluverkkosuunnitelmaa edeltäneessä valmistelussa, kuten vaikutusmahdollisuuksien varaamisessa, kuntalain ja hallintolain edellyttämällä tavalla.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi hallinto-oikeuden lausuntopyynnön
- antaa perusteluosion mukaisen lausunnon hallinto-oikeudelle ja vaatia, että valitus hylätään perusteettomana
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.11.2019, § 470

Valmistelijat / lisätiedot:
Harri Lipasti

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, päivitys, khall 25.11.2019

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelman päivityksen yhteydessä on myös laadittu kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelma vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät keskeiset Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisällyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä on mm.

- päivitetty väestöennusteet
- päivitetty ja tarkennettu kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Laadittu ehdotuksia toteutettavista ennakkovaikutusten arvioinneista
 - päivitetty ja tarkennettu hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
 - lisätty yhteisön käytössä olevien tilojen periaatteet ja kuvattu erilliset yhteisötilat
- Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Esityslistan liitteinä ovat 10.12.2018 hyväksytty palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026 ja ehdotus päivitettyksi palveluverkkosuunnitelmaksi 2019 - 2026.

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Pekka Heikkinen Pentti Mattilan kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyä tässä kokouksessa, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä: Huuhtanen, Lappalainen, Mäensivu, Mäki-Kuhna, Riola, Salmi, Peltonen, Lindberg ja 5 ei-ääntä: Heikkilä, Heikkinen, Mattila, Reinikainen, Salonen. Puheenjohtaja totesi, että asia käsitellään tässä kokouksessa.

Tuija Reinikainen Satu Heikkilän kannattamana esitti, ettei Etelärinteen päiväkotia lakkauteta ennenkuin päiväkotia Martta Wendelin valmistuu.

Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat tehtyä muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä: Huuhtanen, Lappalainen, Mäensivu, Mäki-Kuhna, Riola, Salmi, Salonen, Peltonen, Lindberg ja 4 ei-ääntä: Heikkilä, Heikkinen, Mattila, Reinikainen. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi äänin 9-4.

Tuija Reinikainen ilmoitti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Satu Heikkilä Pentti Mattilan kannattamana esitti, että Riihikallion koulun hanketta siirretään 2-3 vuotta eteenpäin.

Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat tehtyä muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Huuhtanen, Lappalainen, Mäensivu, Mäki-Kuhna, Riola, Salmi, Salonen, Peltonen, Lindberg ja 4 ei-ääntä: Heikkilä, Heikkinen, Mattila, Reinikainen. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi äänin 9-4.

Satu Heikkilä ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen: "Olen sitä mieltä, että olisi ollut järkevää siirtää Riihikallion koulun hanketta pari kolme vuotta. Olisi voitu seurata lapsimäärän kehitystä sekä jakaa investointikuluja useammalle vuodelle."

Pekka Heikkinen ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen: " Esitin, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi niin, että koulujen ja päiväkotien uudisrakentamishankkeita porrastetaan tulevana vuosina pidemmälle jaksolle, koska kunta on nopeasti velkaantumassa ja lisäksi monen hankkeen yhtäaikainen käynnistäminen olisi kunnalle liian suuri riski. Esitin myös ratkaisuja, joilla palvelutoimintaa vaarantamatta sovittavia hankkeita voitaisiin siirtää. Näitä olisi mm. hyväkuntoisten siirtotilojen käytön jatkaminen muutamilla vuosilla nyt esitettyä pidempään, sekä rykmentinpuistoon valmistuvien yksityisten päiväkotien sekä Etelärinteen päiväkodin käyttö. Tämä vastaa noin 8-ryhmäisen päiväkodin kapasiteettia.

Yksi merkittävä suunnittelutieto on myös se, että varhaiskasvatuksen ja opetuksen asiakasmäärien kehitys on päätettäväksi esitettävässä palveluverkkosuunnitelmaluonnoksessa aivan erisuuntainen kuin vuosi sitten hyväksytyssä palveluverkkosuunnitelmassa. Nyt käsiteltävässä päivityksessä alakoululaisten määrän arvioidaan vähenevän nykytasosta 1300 oppilaalla vuoteen 2042 mennessä kun vuosi sitten heidän määränsä arvioitiin kasvavan 1400 oppilaalla. Vastaavasti yläkoululaisten määrän arvioidaan nyt vähenevän noin 700 oppilaalla, kun vuosi sitten heidän arvioitiin lisääntyvän noin 500 oppilaalla. Päiväkotikäisten määrän arvioidaan nyt vähenevän vuoteen 2025 mennessä noin 450 lapsella. Huolimatta siitä, että palveluverkkosuunnitelman keskeinen perustelu oli muuttunut näin paljon, hankkeiden aikataulua ei ole jaksotettu myöhempään ajankohtaan. Päinvastoin Rykmentinpuiston koulukampuksen aikataulua oli nopeutettu vuodella. Tuusulan väkiluvun kasvu on hidastunut koko 2010-luvun ajan ja tänä vuonna väestön määrä näyttää hidastuvan. Kunta hakee vahvaa väestönkasvua, ja se on mahdollista pidemmällä aikavälillä mutta lähimpien viiden vuoden aikana väestökehityksen sekä ennusteiden perusteella pikkulasten ja kouluikäisten määrä vähenee. Tämä antaa selvän perusteen sille, että nyt suunnitelmassa olevien hankkeiden aloitusvuosia olisi järkevää porrastaa. Monion suunnittelu on siinä vaiheessa, että kannatan sen rakentamista esitettyssä aikataulussa. Kannatin ehdotusta Riihikallion koulukampuksen siirtämisestä 2-3 vuodella eteenpäin osana hankkeiden uudelleen jaksotusta."

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Virpi Lehmusvaara oli asiantuntijana kokouksessa.

Valtuusto, 09.12.2019, § 172

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, valt 12.11.2018 hyväksytty, valt 9.12.2019
- 2 Palveluverkkosuunnitelma 2019 - 2026, päivitys, valt 9.12.2019

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Pekka Heikkinen Seppo Noron, Matti Alangon ja Pentti Mattilan kannattamana esitti, että palveluverkkosuunnitelman päivitystä koskeva asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja, että kunnanhallitus tuo sen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään huhtikuussa 2020, jolloin sen perusteella voidaan muuttaa vuosien 2020-2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaa.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi, on asian käsittely ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyä tässä kokouksessa, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänien antoivat: Pasi HUUHTANEN, Janne Mellin, Jouko Riola, Anna Yltävä, Aila Koivunen, Johanna Sipiläinen, Ulla Palomäki, Margita Winqvist, Aarno Järvinen, Annika Lappalainen, Markus Meckelborg, Elisa Laitila, Sanna Kervinen, Kim Kiuru, Laura Åvall, Jorma Sulander, Kati Lepojärvi, Päivö Kuusisto, Elina Väänänen, Sanna Tuhkunen, Kirsi Viitanen, Henri Koskela, Sami Tamminen, Harri Hellgren, Karita Mäensivu, Kari Kinnunen, Jere Pulska, Jussi Salonen, Vesa Lundberg, Monica Avellan, Arto Nätkynmäki, Ilmari Sjöblom, Eeva-Liisa Nieminen, Annina Nuutinen, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Kari Friman, Raimo Stenvall, Petra Kela
- ei-äänien antoivat: Matti Alanko, Ulla Rosenqvist, Pekka Heikkinen, Seppo Noro, Satu Heikkilä, Pentti Mattila, Ari Nyman, Taina Ketvel, Liisa Palvas, Lea Ahonen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 39 jaa-ääntä, 10 ei-ääntä ja 2 oli poissa. Puheenjohtaja totesi, että asia käsitellään tässä kokouksessa.

Satu Heikkilä Pentti Mattilan kannattamana esitti, että Riihikallion koulun hanketta lykätään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosesitys, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Heikkilän tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa- äänen antoivat: Pasi HUUHTANEN, Kim Kiuru, Aila Koivunen, Anna Yltävä, Janne Mellin, Johanna Sipiläinen, Kari Friman, Sanna Tuhkunen, Päivö Kuusisto, Jorma Sulander, Margita Winqvist, Eeva-Liisa Nieminen, Jouko Riola, Seppo Noro, Kati Lepojärvi, Aarno Järvinen, Elisa Laitila, Annika Lappalainen, Jussi Salonen, Jere Pulska, Henri Koskela, Laura Åvall, Arto Nätkynmäki, Markus Meckelborg, Karita Mäensivu, Ulla Palomäki, Harri Hellgren, Kari Kinnunen, Elina Väänänen, Monica Avellan, Annina Nuutinen, Ilmari Sjöblom, Vesa Lundberg, Sanna Kervinen, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Raimo Stenvall, Petra Kela
- ei- äänen antoivat: Matti Alanko, Ulla Rosenqvist, Satu Heikkilä, Pekka Heikkinen, Taina Ketvel, Pentti Mattila, Kirsi Viitanen, Ari Nyman, Lea Ahonen
- tyhjää äänesti Liisa Palvas.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 38 jaa-ääntä, 9 ei-ääntä, 1 tyhjä ääni ja 3 oli poissa. Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen pohjaehdotuksen äänin 38-9, 1 tyhjä ja 3 poissa.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman vuosille 2019-2026.

Tekninen lautakunta, 17.11.2020, § 125

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, TL 17.11.2020

Asiaselostus

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoineista saatavat toiminnalliset ja talouden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn evauksen perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (Evaus)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö.

Palveluverkkosuunnitelmassa on täsmennetty kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkon kehittämis- ja korjaustoimenpiteitä. Keskeisimpinä Tuusulan Urheilukeskuksen kehittämiseen sekä museoihin ja kirjastoihin kohdistuvat perusparannukset.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa kunnanahallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Päätös

Tekninen lautakunta päätti

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa kunnanahallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 17.11.2020, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen
tuuhalinha, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva
tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi
sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-
aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma_2019-2026, ksltk 17.11.2020
- 2 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, ksltk 17.11.2020
- 3 Palveluverkon toteutussuunnitelma, ksltk 17.11.2020
- 4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, ksltk 17.11.2020

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoineista saatavat toiminnalliset ja talouden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn evauksen perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisällyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (Evaus)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Lisäksi lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Linjamäen koulu yhdistetään Kellokosken yhtenäiskouluun 1.8.2021, Nahkelan koulu yhdistetään valmistuvaan Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua. Tuomalan koulu jatkaa toimintaansa mikäli oppilasmäärä säilyy yli 60 oppilaan. Tuomalan koulun jatkosta tulee päättää kun koulun perusparannus tulee ajankohtaiseksi.

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asetettavaksi seuraavat kriteerit koulujen koolle:

- koulun on oltava vähintään 3-ryhmäinen ja oppilaita tulee olla vähintään 60
- mikäli yksikköön kohdistuu laajoja korjauksia tai peruskorjausta, ei investointia tulisi tehdä, jos opetus voidaan toteuttaa lähellä olevassa koulussa tai valmistuvassa monitoimikampuksessa.

Esittelyn jälkeen puheenjohtaja Salonen esitti muutettavaksi pohjaehdotuksen ensimmäisen virkkeen seuraavasti: "Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti". Esittelijä muutti päätösehdotustaan esityksen mukaisesti.

Liite 1 Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma käytiin sivu sivulta läpi ja siihen tehtävät teknisluonteiset korjaukset päätettiin saattaa asianosaisten korjattavaksi.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, tehtiin seuraavat muutosesitykset:

Jäsen Alangon muutosesitys: Lisäksi -sanalla alkavan kappaleen tilalle: "Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut." Jäsenet Raevuori, Weckman ja Koivunen kannattivat jäsen Alangon ehdotusta.

Puheenjohtaja Salosen muutosesitys: Lisäys pohjaehdotukseen: "Nahkelan koulu yhdistetään valmistuvaan Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua, mikäli lautakunnan asettamat tavoitteet 3 ryhmää ja 60 oppilasta alittuvat." Jäsen Tuhkunen kannatti puheenjohtaja Salosen muutosesitystä.

Jäsen Raevuoren muutosesitys, lisäys puheenjohtaja Salosen muutosesitykseen: Korjataan viimeisen ranskalaisen viivan teksti muotoon: "-Mikäli yksikköön kohdistuu laajoja korjauksia tai peruskorjausta, ne arvioidaan erikseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnan kiinteistöjen vuotuiset ylläpitokorjaukset tehdään vuosittain." Puheenjohtaja Salonen ja jäsen Tuhkunen kannattivat jäsen Raevuoren lisäystä.

Koska oli tehty kaksi kannatettua muutosesitystä, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysjärjestykseksi hyväksyttiin, että pohjaehdotuksesta poikkeavat kannatetut päätösehdotukset asetetaan vastakkain ja niistä voittanut ehdotus asetetaan edelleen vastakkain pohjaehdotuksen kanssa. Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan jäsen Alangon ehdotusta äänestävät "jaa" ja jos "jaa" voittaa, jäsen Alangon esitys asetetaan edelleen vastakkain pohjaehdotuksen kanssa.

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Alangon esitystä kannattivat jäsenet Ahonen, Alanko, Hellgren, Koivunen. Laitila, Raevuori, Weckman ja puheenjohtaja Salosen esitystä kannattivat jäsenet Nätkynmäki, Tuhkunen, Väänänen, Åvall ja puheenjohtaja Salonen.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen päättyneen äänin 7-5, joten jäsen Alangon esitys asetetaan edelleen vastakkain pohjaehdotuksen kanssa.

Äänestysesitykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan esittelijän ehdotusta äänestävät "jaa" ja jos "ei" voittaa, jäsen Alangon esitys on tullut lautakunnan päätökseksi.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat jäsenet Nätkynmäki, Tuhkunen, Väänänen, Åvall ja puheenjohtaja Salonen. Jäsen Alangon esitystä kannattivat jäsenet Ahonen, Alanko, Hellgren, Koivunen. Laitila, Raevuori, Weckman.

Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen äänin 7-5 jäsen Alangon muutosesityksen mukaisesti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksiköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Lisäksi lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut.

Puheenjohtaja Salonen ja jäsenet Nätkynmäki, Tuhkunen, Väänänen ja Åvall jättivät asiasta eriyvän mielipiteen ja ne liitetään pöytäkirjaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kokouksessa pidettiin tauot tämän asian käsittelyn aikana seuraavasti klo 18.24-18.30 ja klo 19.24-19.43

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 17.11.2020, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman, Marjo-Kaisa Konttinen

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori

Liitteet

1 Palveluverkon toteutussuunnitelma, hyteltk 17.11.2020

2 Palveluverkkosuunnitelma_2019-2026, hyteltk 17.11.2020

3 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, hyteltk 17.11.2020

4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, hyteltk 17.11.2020

Perustelut

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020–2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät sivistyksen toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoinneista saatavat toiminnalliset ja talouden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn vaikutusten ennakoarvioinnin perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta. Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (vaikutusten ennakoarviointi (eva) ja evaukset)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä. Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Päivitettyä palveluverkkosuunnitelmaa on täsmennetty yhteisöjen käytössä olevien tilojen, sekä yhteiskäyttöisten tilojen että yhteisötilojen osalta. Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö tuusulalaisten hyvinvoinnin ja yhteisökäytön näkökulmasta.

Palveluverkko ja tuusulalaisten hyvinvointi

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen on yksi kunnan päätehtävistä, mutta kunta ei ole tehtävässä yksin. Tuusulalaisten hyvinvointi syntyy vuorovaikutuksessa yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa. Tuusulan elinvoima on vahvasti kytköksissä tuusulalaisten hyvinvointiin ja asukkaiden hyvinvointi kunnan elinvoimaan. Toimiva, terve ja turvallinen palveluverkko on edellytys sekä tuusulalaisten hyvinvoinnille että kunnan elinvoimalle.

Tuusulan väestönkasvun ennakoidaan olevan hidasta 0-0,5% kasvua syntyvyyden laskiessa ja väestön kuolleisuuden kasvaessa vilkkaasta muuttoliikkeestä huolimatta. Tuusula haluaa kuntana kehittää lapsiystävällisyyttään, jonka tulee näkyä toimivina lapsiperheiden palveluina ja mahdollistaa sen, että Tuusula nähdään lapsiperheitä tukevana kuntana. Uudenlaisia toimintamuotoja voidaan mahdollistaa paremmin uusissa toimintaympäristöissä. Väestön ikääntyessä lisääntyy myös tarve kunnan, 3. ja 4. sektorin mahdollistamalle ennaltaehkäisevälle palvelulle ja yhteisölliselle toiminnalle, joka tarvitsee nykyistä enemmän tiloja erilaisille kokoontumisille.

Tuusulalaisten hyvinvoinnin edistämässä hyvinvointierojen ja segregaaation pienentäminen on keskeistä. Tämä edellyttää erilaisten asukkaiden tarpeiden tunnistamista ja niihin tarttumista. Yhdenvertainen palvelu ei aina tarkoita täsmälleen samaa palvelua tai kustannuksiltaan yhtäläistä palvelua, vaan asukkaan tarpeista lähtevää palvelua.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä (Keusote) on tuottanut 1.1.2019 lukien Tuusulan asukkaiden sosiaali- ja terveystalot. Kunta on vuokrannut palvelutuotantoa varten

olevasta taulukosta ilmenevät tilat. Keusote on linjannut palveluverkkonsa (=palveluiden verkko)

kehittämisen suuntaviivat syksyllä 2020 ja tulee erikseen tekemään päätökset mahdollisista

palveluverkkomuutoksista. Työssä on keskeisenä alkuvaiheen painopisteenä kehittää alueella

sähköisiä sekä kotiin vietäviä ja liikkuvia palveluita. Valtakunnan tasolla valmistellaan tällä hetkellä myös aluehallintouudistusta, joka toteutuessaan v. 2023 vaikuttaa palvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuisiin. Tässä tilanteessa kunnan on kuntatalouden näkökulmasta tarkoituksenmukaista vain ylläpitää sotepalveluille vuokrattujen tilojen käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusoten palveluverkkosuunnittelun edetessä tehdään yhdessä Keusoten kanssa tarvittavat ratkaisut fyysisen palveluverkon uudistamisesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveystalvolut on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa. Keskeistä on kehittää kotiin vietäviä ja liikkuvia palveluita, sillä sähköiset palvelut eivät ole kaikille saavutettavia. Vaikutusten ennakoarvointimenettelyn käyttö palveluverkon tarkastelussa ja sen uudistustyössä on edellytys asukaslähtöiselle ennakovalle ja kestäväälle päätöksenteolle ja ratkaisuille niin Tuusulan kunnassa kuin Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystalvolutkuntayhtymässä.

Yhteisöjen käytössä olevat tilat

Kunnalle kuuluvan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä on laaja ja edellyttää poikkiallinnollista yhteistyötä kaikkien toimialueiden kesken. Hyvinvointiin kuuluu sekä yksilön että yhteisön hyvinvointi. Yhteisön hyvinvoinnin edistämässä hyvinvointierojen ja segregaaation pienentäminen on keskeistä.

Tuusulassa asukkaiden osallisuutta ja aktiivisuutta vahvistetaan tarjoamalla tiloja harrastustoiminnalle ja muiden kohtaamiselle. Asukastoiminnan luonnollisia kohtaamisen paikkoja ovat lähiympäristön avoimet julkiset ja puolijulkiset tilat sekä ulkotilat. Alueiden toiminnallisiksi keskuksiksi muodostuu usein koulut, päiväkodit ja vapaa-ajanpaikat. Tuusulassa asukkaiden osallisuuden ja aktiivisuuden vahvistaminen on kirjattu myös kunnan strategiaan. Tilat ovat keskeinen tuen muoto yhdistysten, seurojen ja asukkaiden omaehtoisen toiminnan mahdollistamisessa.

Kunnan väestöennusteiden valossa käihmisten määrä kasvaa vuosi vuodelta ja ikäihmisten kokoontumisen tarpeet kasvavat määrällisesti sekä kokoontumistarpeiden että kerralla kokoontuvien ihmisten määrän osalta. Ikäihmisillä on myös erityisiä tarpeita kokoontumispaikkojen suhteen, esimerkiksi pysäköinti ulko-ovien välittömässä läheisyydessä, korkeammat käsinojalliset tuolit, akustiikka (silmukat) ja apuvälineet. Alati digitalisoituva toimintaympäristö haastaa yhteisöjä ja asukkaita muutokseen myös kokoontumistavoissa.

Kunnan tavoitteena on, että käytössä oleva palveluverkko on asukkaiden ja yhteisöjen hyödynnettävissä mahdollisimman laajasti ja tilojen käyttöaste nousee. Yhteisökäytön näkökulma on jatkossa huomioitava paremmin sekä uusia kiinteistöjä suunniteltaessa ja rakennettaessa että olemassa olevia kiinteistöjä uudistettaessa.

Yhteisökäytön käyttäjäprofiilit ja palveluverkon suunnittelussa huomioon otettavat asiat

Yhteisöjen tilatarpeet vaihtelevat, sillä yhteisöt ovat erilaisia. Kunnan tilojen käyttäjät voi jakaa tarpeen perusteella säännöllisiin ja satunnaisiin käyttäjiin. Käyttäjäprofiileja on tunnistettu seuraavasti (5):

- Vakiovuorojen hakija, vakiintunut yhteistyökumppani
- Satunnainen käyttäjä
- Yleisötilaisuuksien järjestäjä
- Asuinalueen toimija

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Asukkaan oma käyttö

Yhteiskäyttöön tulevien tilojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat näkökulmat:

- Saavutettavuus
- Esteettömyys
- Muunnettavuus
- Keittiö/ravintolatilat
- Liikuntatilat
- Piha-alueet
- Liikenne ja pysäköinti
- Kestävä kehitys

Yhteiskäytön tavoitetila ja eteneminen

Tavoite kiinteistöjen tehokkaasta yhteiskäytöstä edellyttää yhteistä visiota Tuusulan tulevasta palveluverkosta. Nykyisten ja tulevien oppimisympäristöjen käyttäjiä ovat arkipäivisin lapset, oppilaat ja päiväkotien ja koulujen henkilökunta. Päivisin, iltaisin ja loma-aikoina samat tilat toimivat asukkaiden ja yhteisöjen toimintaympäristöinä. Yhteisön käytössä on sisätilojen lisäksi myös ulkotiloja. Tilat ovat mm. puistoja, koulujen ja varhaiskasvatyüksiköiden pihoja sekä lähiliikuntapaikkoja. Fyysisten tilojen lisäksi asukkaat voivat kokoontua virtuaalisesti.

Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaiisiin tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida. Alueellinen näkökulma on kuitenkin huomioitava päätösten vaikutuksia arvioitaessa.

Palveluverkon uudistamiseen liittyen valmistelemme vuonna 2020 periaatteet yhteiskäytön huomioon ottamisesta palveluverkon uudistamistyössä. Työ käsittää seuraavat osiot:

1. Yhteisötilatarpeet/yhteiskäytön tarpeet
 - käyttäjien profilointi + tarpeiden kehittyminen, kunnan rooli tilojen järjestäjänä, linjaukset kenelle tiloja annetaan ja minkä tyyppiseen toimintaan, käytön sisällölliset asiat ja tilavaatimukset, tilojen (fyysiset tilat, virtuaaliset tilat) ominaisuudet, käyttöajat jne., digitalisaation hyödyntäminen
2. Tavoitteet ja perustelut
 - ei erillisiä yhteisötiloja - kunnan palveluverkon monikäyttöisyys, uusien kokoontumistapojen hyödyntäminen / digitalisaatio ym.
3. Tarvittavien tilojen toiminnalliset kuvaukset
 - nykytila ja tulevaisuudessa hyödyntäen uudisrakentaminen
4. Alueellinen suunnitelma palveluverkon käytöstä
 - Mitkä tilat yhteisöjen käyttöön + toiminnan sisältö, etenemisaikataulu
5. Tilojen hallinnointi
 - Maksullisuus/maksuttomuus, varausjärjestelmät, lukitukset, kalustaminen, vastuutahot / kontaktipinnat
6. Yhteisötilat, joista luovutaan (ennakkovaikutusten arviointi)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman tuusulalaisten hyvinvoinnin ja yhteiskäytön näkökulmasta
- evästää jatkovalmistelua seuraavilla huomioilla
 - Vaikutusten ennakoarviointimenettelyn käyttö palveluverkon tarkastelussa ja sen uudistustyössä on edellytys asukaslähtöiselle ennakoivalle ja kestäväälle päätöksenteolle ja ratkaisuille niin Tuusulan kunnassa kuin Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystyöryhmätyöryhmässä
 - Tuusulalaisten hyvinvoinnin edistämässä hyvinvointierojen ja segregaaation pienentäminen on keskeistä. Tämä edellyttää erilaisten asukkaiden tarpeiden tunnistamista ja niihin tarttumista. Yhdenvertainen palvelu ei aina tarkoita täsmälleen samaa palvelua tai kustannuksiltaan yhtäläistä palvelua, vaan asukkaan tarpeista lähtevää palvelua.
 - Tuusulan hyvinvointipalvelujen kehittämisen kannalta ja kaikkien tuusulalaisten hyvän elämän turvaamiseksi on tärkeää, että myös pitkällä aikavälillä sosiaali- ja terveystyöryhmätyöryhmä on tarjolla Hyrylän, Jokelan ja Kellokosken taajamissa. Keskeistä on kehittää kotiin vietäviä ja liikkuvia palveluita, sillä sähköiset palvelut eivät ole kaikille saavutettavia.
 - Yhteiskäytön näkökulma on jatkossakin huomioitava sekä uusia kiinteistöjä suunniteltaessa ja rakennettaessa että olemassa olevia kiinteistöjä uudistettaessa. Yhteiskäyttö on huomioitava myös toimintatapojen luonnissa ja niitä uudistettaessa. Tämä edellyttää yhteisönäkökulman edustajan tai yhteisöjen ja asukkaiden ottamista mukaan suunnitteluun tunnistetut käyttäjäprofiilit ja erilaisten käyttäjien (ikä, tema, jne.) tarpeet huomioiden.
 - Yhteiskäyttöön tulevien tilojen suunnittelussa tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat näkökulmat: saavutettavuus, esteettömyys, muunneltavuus, keittiö/ravintolatilat, liikuntatilat, piha-alueet, liikenne ja pysäköinti, kestävä kehitys.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, jäsen Palvas esitti, että päätösesitykseen lisätään, että Linjamäen oppilaiden siirtoa Kellokosken kouluun ei tehdä vaan yksikkö jatkaa toimintaansa, perusteena Linjamäen evauksessa esille tulleet seikat. Koulurakennus on terve ja turvallinen, ympäristö nykyistä ilmiöoppimista erinomaisesti tukeva ja koulussa voidaan antaa opetusta myös suuremmalle määrälle oppilaita, jolloin myös yhtenä lakkautusperusteena ollut opettajan pedagoginen yhteistyö mahdollistuu. Koululla on hyvät iltakäyttömahdollisuudet, joten koulu palvelee Linjamäen aluetta yhteisötilana, kuten on tähänkin asti tehnyt. Linjamäen koulun oppilaat ja vanhemmat kuuluu pitää yhdenvertaisena Tuusulan kunnan muiden esitettyjen yksiköiden (Nahkela, Linjamäki, Tuomala) oppilaiden ja vanhempien kanssa. Nyt lakkautusuhan alla on näistä kolmesta yksiköstä pelkästään Linjamäki.

Tuusulan kylien lähikoulujen opetustoimintaa ja yhteiskäyttöä tulee enemmän kehittää kuin toimintaa suunnitella lakkautettavan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jäsen Keränen kannatti esitystä.

Koska oli tehty kannatettu esitys, jossa esitettiin päätösehdotukseen lisättävän, että Linjamäen oppilaiden siirtoa Kellokosken kouluun ei tehdä vaan yksikkö jatkaa toimintaansa, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysjärjestykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät "jaa" ja jos "ei" voittaa, jäsen Palvaksen esitys lisätään hyte-lautakunnan päätökseen.

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat jäsenet Ruotsalainen, Lahdenperä, Mäkinen, Untamo, Kiuru ja Järvinen. Jäsen Palvaksen esitystä kannattivat jäsenet Palvas, Keränen, Ahola-Leppänen ja Koivumäki.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen päättyneen äänin 6-4. Hyte-lautakunnan päätös tehtiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 19.11.2020, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalin, Risto Kanerva, Ulla Kinnunen

tiina.simons@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi

sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma_2019-2026, kvltk 19.11.2020
- 2 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, kvltk 19.11.2020
- 3 Palveluverkon toteutussuunnitelma, kvltk 19.11.2020
- 4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, kvltk 19.11.2020

Kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2018 ja päivitetty valtuustossa 9.12.2019. Valtuuston päätökseen perusteluosassa linjattiin, että palveluverkkosuunnitelman sisältöä arvioidaan aina vähintään vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.

Palvelusuunnitelman päivittämistä on nyt valmisteltu ottaen huomioon muuttuneet olosuhteet ja palveluverkkosuunnitelman toteutumisen edistyminen.

Palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta. Palveluverkkosuunnitelma toteuttaminen on keskeinen toimenpide ja osa kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelmaa vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät Sivistys toimialueen palveluverkkoinvestoinnit ja investoineista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

saatavat toiminnalliset ja taloden hyödyt, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä. Palveluverkkosuunnitelmassa päätetään tehdyn evauksen perusteella Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen koulujen tulevaisuudesta.

Päätökset palveluverkkosuunnitelmaan sisällyvistä investoinneista tehdään aina erikseen.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä tarkistetaan mm.

- väestö- ja oppilasennusteet
- kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia
- kuvataan valmistelun sisältöjä (Evaus)
- hallinnon käytössä olevien tilojen käyttöä ja kustannuksia
- yhteisön käytössä olevien tilojen tulevat suunnittelun periaatteet ja tavoitteet

Jatkossakin palveluverkkosuunnitelmaa tullaan päivittämään vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Palveluverkkosuunnitelman päivittämistä käsitellään kunnanhallituksessa 23.11.2020 ja valtuustossa 7.12.2020.

Kokouksessa esitellään palveluverkkosuunnitelman päivityksen keskeinen sisältö.

Palveluverkkosuunnitelmassa on täsmennetty kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkon kehittämis- ja korjaustoimenpiteitä. Keskeisimpinä Tuusulan Urheilukeskuksen kehittämiseen sekä museoihin ja kirjastoihin kohdistuvat perusparannukset.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää hyväksyä Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää, että keskeisten hankkeiden valmistelu etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Esittelijä muutti päätösehdotustaan siten, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää hyväksyä *osaltaan* Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päättää *esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle*, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä *osaltaan* Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman ja päätti *esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle*, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja Mellin poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Syy: Palvelussuhdejäävi. Puheenjohtajana toimi tämän asian ajan varapuheenjohtaja Anna Yltävä.

Apulaispormestari Jussi Salonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kunnanhallitus, 23.11.2020, § 464

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

- 1 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, khall 23.11.2020
- 2 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, khall 23.11.2020
- 3 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, khall 23.11.2020
- 4 Palveluverkon toteutussuunnitelma, khall 23.11.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun jätettiin seuraavat muutosesitykset:

Pekka Heikkinen: s.42, ensimmäisen kappaleen loppuun: Tuusulassa on tällä hetkellä noin 1000 yli 80-vuotiasta asukasta ja heidän määränsä kasvaa väestöennusteen mukaan vuoteen 2043 mennessä yli neljään tuhanteen eli nelinkertaistuu. Ikäväestön määrän kasvua on ennakoitava kaavoituksessa ja palvelujen suunnittelussa, jotta heille voidaan turvata asianmukaiset asunnot ja palvelut. Pentti Mattila kannatti Heikkisen muutosesitystä.

Tuija Reinikainen: Lisäksi -sanalla alkavan kappaleen tilalle: "Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut." Pentti Mattila kannatti Reinikaisen muutosesitystä.

Pasi HUUHTANEN esitti asian jättämistä pöydälle. Mika Mäki-Kuhna kannatti HUUHTANEN esitystä.

Jussi Salonen jätti useita muutosehdotuksia, joista osa on jo kirjattu kunnanhallituksen 16.11.2020 hyväksymään ehdotukseen talousarvioksi vuodelle 2021:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Liitteenä olevaan palveluverkkosuunnitelmaan, sivu 25 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun lisätään kaksi sanaa; Päiväkotien *ja koulujen* tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Sivu 28 toisen kappaleen loppuun lause: *Koulujen tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus koulujen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä lähialueelle tulevaisuudessa.*

Sivu 30 neljännen kappaleen alkuun ensimmäisen rivin loppuun lisätään lause: *,mikäli ryhmä- ja oppilasmäärä alittaa määritetyt koulujen suuruuskriteerit.*

Sivu 30 loppuun lisäys: *Koulujen kunnon ylläpitämiseksi kiinteistöjen vuotuiset ylläpitokorjaukset tehdään vuosittain.*

Sivu 31 laatikossa toiseen kohtaan lisätään sana *mahdollisesti* Tuomalan koulun eteen.
Annika Lappalainen kannatti Salosen muutosehdotuksia.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

- ottaa asian 7.12.2020 pidettävän valtuuston kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 30.11.2020 pidettävässä kunnanhallituksen kokouksessa.

Virpi Lehmusvaara ja Heikki Lonka selostivat asiaa.

Kunnanhallitus, 30.11.2020, § 485

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, khall 30.11.2020
- 2 Palveluverkon toteutussuunnitelma, khall 30.11.2020
- 3 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, khall 30.11.2020
- 4 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, khall 30.11.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.
-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja avasi keskustelun muuttamalla päätösehdotustaan seuraavasti:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026
- päättää yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Pekka Heikkinen toisti 23.11. pidetyssä kunnanhallituksen kokouksessa tekemänsä muutosesityksen s. 42 ensimmäisen kappaleen loppuun: Tuusulassa on tällä hetkellä noin 1000 yli 80-vuotiasta asukasta ja heidän määränsä kasvaa väestöennusteen mukaan vuoteen 2043 mennessä yli neljään tuhanteen eli nelinkertaistuu. Ikäväestön määrän kasvua on ennakoitava kaavoituksessa ja palvelujen suunnittelussa, jotta heille voidaan turvata asianmukaiset asunnot ja palvelut. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Jussi Salonen jätti seuraavat muutosesitykset:

Sivu 25 toiseksi viimeisen kappaleen loppuun lisätään kaksi sanaa.... ja koulujen.... Päiväkotien ja koulujen tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatukseen ja vanhusten asumispalvelujen sijoittamisesta tulevaisuudessa. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivu 28 toisen kappaleen loppuun lause: Koulujen tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus koulujen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä lähialueelle tulevaisuudessa. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivu 30 neljännen kappaleen alkuun ensimmäisen rivin loppuun lisätään lause: , mikäli ryhmä- ja oppilasmäärä alittaa määritetyt koulujen suuruuskriteerit. Lisäsesitys raukesi kannattamattomana.

Sivu 30 loppuun lisäys: Koulujen kunnon ylläpitämiseksi kiinteistöjen vuotuiset ylläpitokorjaukset tehdään vuosittain. Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti

Sivu 31 laatikossa toiseen kohtaan lisätään mahdollisesti-sana "Tuomalan koulu" eteen. Lisäsesitys raukesi kannattamattomana.

Jussi Salonen teki lisäksi muutosesityksen sivulle 30: Kriteerit koulujen vähimmäiskoolle, jolloin arviointi koulun tulevaisuudesta käynnistyy. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tuija Reinikainen teki muutosesityksen, että Linjamäen koulu yhdistetään Kellokosken kouluun 1.8.2022 alkaen, mikäli sinne ei tule riittävästi oppilaita.

Reinikaisen esitys raukesi kannattamattomana, jolloin hän uudisti 23.11. pidetyssä kunnanhallituksen kokouksessa jättämänsä muutosesityksen: "Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset oppilassijoittelut." Pentti Mattila kannatti Reinikaisen muutosesitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja totesi, että asia on ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi äänestysesitykseksi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat Salosen muutosesityksillä täydennettyä pohjaesitystä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Reinikaisen muutosesitystä äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 JAA-ääntä (Heikkinen, Huuhtanen, Lappalainen, Mäki-Kuhna, Peltonen, Salmi, Salonen, Tienhaara, Lindberg) ja 4 EI-ääntä (Heikkilä, Mattila, Mäensivu, Reinikainen). Puheenjohtaja totesi, että täydennetty pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi.

Pasi Huuhtanen teki seuraavan muutosesityksen: Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta. Huuhtasen muutosesitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin kokouksessa tehdyin muutoksin.

Pasi Huuhtanen ilmoitti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Virpi Lehmusvaara ja Heikki Lonka selostivat asiaa.

Valtuusto, 07.12.2020, § 129

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, valt 7.12.2020, khall 30.11.2010 päätöksen mukainen
- 2 Palveluverkon toteutussuunnitelma, valt 7.12.2020
- 3 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, valt 7.12.2020
- 4 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, valt 7.12.2020

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026
- yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Eeva-Liisa Nieminen esitti Lea Ahosen kannattamana, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Linjamäen tilannetta seurataan tulevien kahden lukuvuoden ajan, jolloin nähdään alueen oppilasmäärän kehittyminen toissijaisen oppilaaksioton ja alueen oppilasmäärän kehittymisen sekä kouluyksiköiden toiminnan yhteiskehittämisen myötä. Oppilasmäärää pyritään lisäämään parantamalla kuljetusten sujuvuutta ja tarjoamalla painotusta. Painotus voisi olla esimerkiksi luonto, musiikki tai pelit ja koodaus. Oppilasrajaa 60 oppilasta ei tässä vaiheessa aseteta.

Matti Alanko esitti Liisa Palvaksen ja Margita Winqvistin kannattamana, että Linjamäki, Nahkela ja Tuomala jatkavat omina yksikköinä. Oppilasrajaa 60 ei aseteta, sillä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Linjamäkeen tuollaisen oppilasmäärän sijoittaminen ei edes onnistu. Lisäksi keskeisten hankkeiden valmistelussa on huolellisesti vielä tarkasteltava tulevien koulujen koot sekä mahdolliset uudet oppilassijoittelut.

Pasi HUUHTANEN teki Tommi Partasen ja Päivö Kuusiston kannattamana seuraavan muutosesityksen: sivu 30 kriteerit koulujen vähimmäiskoolle: 3 ryhmäinen pois ja oppilasmaara 40 oppilasta.

Liisa Palvas teki Anu Åbergin, Margita Winqvistin ja Matti Alangon kannattamana seuraavan muutosesityksen:
sivu 46 Erilliset yhteisötilat; Lause "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaisiin tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida" poistetaan suunnitelmasta. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Koska oli tehty useita kannatettuja muutosehdotuksia, puheenjohtaja totesi, että asia on ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestysjärjestykseksi, että ensin otetaan äänestykseen Niemisen ja Alangon tekemät muutosehdotukset, seuraavaksi äänestetään voittaneen muutosehdotuksen ja pohjaehdotuksen välillä ja lopuksi äänestetään edellä mainitussa äänestyksessä voittaneen ehdotuksen ja Pasi HUUHTANEN tekemän muutosehdotuksen välillä.

Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Niemisen tekemää muutosehdotusta äänestävät JAA ja Alangon tekemää muutosehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Suoritettuna äänestyksessä

- jaa-äänien antoivat Aila Koivunen, Sanna Tuhkunen, Seppo Noro, Jorma Sulander, Karita Mäensivu, Pekka Heikkinen, Eeva-Liisa Nieminen, Arto Lindberg, Kari Friman, Lea Ahonen
- ei-äänien antoivat Matti Alanko, Margita Winqvist, Anu Åberg, Satu Heikkilä, Liisa Palvas, Antti Kaikkonen, Pentti Mattila, Kati Lepojärvi, Elisa Laitila, Arto Nätkynmäki, Ari Nyman, Monica Avellan, Raimo Stenvall
- tyhjän äänen antoivat Pasi HUUHTANEN, Mika Mäki-Kuhna, Vesa Lundberg, Ilona Toivanen, Anna Yltävä, Jussi Salonen, Markus Meckelborg, Lilli Salmi, Ilmari Sjöblom, Elina Väänänen, Ulla Palomäki, Kim Kiuru, Petra Kela, Emmi Sirniö, Laura Åvall, Kari Kinnunen, Sanna Kervinen, Johanna Sipiläinen, Aarno Järvinen, Ulla Rosenqvist, Jouko Riola, Henri Koskela, Tommi Partanen, Jere Pulska, Päivö Kuusisto, Jani Peltonen, Sami Tamminen, Sarianna Laitinen.

Suoritettuna äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä, 13 ei-ääntä ja 28 tyhjää ääntä. Puheenjohtaja totesi Matti Alangon tekemän muutosehdotuksen voittaneen tässä äänestyksessä.

Tämän jälkeen puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Alangon tekemää muutosehdotusta äänestävät EI.

Suoritettuna äänestyksessä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- jaa-äänen antoivat Mika Mäki-Kuhna, Pasi HUUHTANEN, Jorma Sulander, Kim Kiuru, Anna Yltävä, Jussi Salonen, Ulla Rosenqvist, Sanna Tuhkunen, Ilona Toivanen, Markus Meckelborg, Ulla Palomäki, Arto Nätkynmäki, Aarno Järvinen, Jouko Riola, Petra Kela, Kari Kinnunen, Sanna Kervinen, Ilmari Sjöblom, Tommi Partanen, Emmi Sirniö, Vesa Lundberg, Lilli Salmi, Elina Väänänen, Jere Pulska, Johanna Sipiläinen, Päivö Kuusisto, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Laura Åvall, Sami Tamminen, Sarianna Laitinen
- ei-äänen antoivat Matti Alanko, Aila Koivunen, Pentti Mattila, Anu Åberg, Satu Heikkilä, Margita Winqvist, Antti Kaikkonen, Karita Mäensivu, Kati Lepojärvi, Liisa Palvas, Elisa Laitila, Ari Nyman, Eeva-Liisa Nieminen, Kari Friman, Lea Ahonen, Monica Avellan, Raimo Stenvall
- tyhjän äänen antoivat Seppo Noro, Henri Koskela, Pekka Heikkinen

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 31 jaa-ääntä, 17 ei-ääntä ja 3 tyhjää ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen voittaneen tämän äänestyksen.

Viimeiseksi puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat HUUHTANEN tekemää muutosehdotusta äänestävät EI.

Suoritettussa äänestyksessä

- jaa-äänen antoivat Mika Mäki-Kuhna, Ilona Toivanen, Arto Nätkynmäki, Kari Kinnunen, Ilmari Sjöblom, Lilli Salmi, Petra Kela, Aarno Järvinen, Kim Kiuru, Markus Meckelborg, Anna Yltävä, Ulla Rosenqvist, Sanna Tuhkunen, Ulla Palomäki, Emmi Sirniö, Laura Åvall, Elina Väänänen, Sanna Kervinen, Vesa Lundberg, Jussi Salonen, Jere Pulska, Arto Lindberg, Jani Peltonen, Sami Tamminen, Sarianna Laitinen
- ei-äänen antoivat Jorma Sulander, Pasi HUUHTANEN, Päivö Kuusisto, Matti Alanko, Tommi Partanen, Seppo Noro, Jouko Riola, Margita Winqvist, Johanna Sipiläinen, Liisa Palvas, Anu Åberg, Kati Lepojärvi, Elisa Laitila, Satu Heikkilä, Antti Kaikkonen, Pekka Heikkinen, Pentti Mattila, Eeva-Liisa Nieminen, Ari Nyman, Kari Friman, Lea Ahonen, Monica Avellan, Raimo Stenvall
- tyhjän äänen antoivat Aila Koivunen, Henri Koskela, Karita Mäensivu,

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 25 jaa-ääntä, 23 ei-ääntä ja 3 tyhjää ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen valtuuston päätökseksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026 siten muutettuna, että sivu 46 Erilliset yhteisötilat; lause "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaisiin tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida" poistetaan suunnitelmasta.
- yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Janne Mellin ilmoitti olevansa esteellinen, eikä ottanut osaa asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Hänen tilallaan kokouksessa oli tämän asian käsittelyn ajan Kokoomuksen 7. varavaltuutettu Sarianna Laitinen.

Liisa Palvas, Matti Alanko, Pentti Mattila, Pasi Huuhtanen, Elisa Laitila, Margita Winqvist, Lea Ahonen, Kati Lepojärvi, Eeva-Liisa Nieminen, Päivö Kuusisto, Monica Avellan ja Antti Kaikkonen ilmoittivat päätöksestä eriävän mielipiteen.

Pasi Huuhtanen jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

"Jätän eriävän mielipiteen valtuuston palveluverkko päätökseen. 60 oppilaan ja 3-ryhmäisyyden vaade 40 oppilaan verrattuna tarkoittaa, että käytännössä kaikki kyläkoulut joutuvat Tuusulassa vasaran alle. Kyläkoulut ovat merkittävimpiä vetovoima ja pitovoimatekijöitä kunnassamme. Oppilaiden syrjäytyminen ja koulukiusaaminen on pienissä kyläkouluissa huomattavasti vähäisempää kuin suuryksiköissä."

Antti Kaikkonen ja Anu Åberg jättivät seuraavan eriävän mielipiteen:

"Tehty päätös valitettavasti näyttää johtavan Linjamäen kyläkoulun lakkauttamiseen ja uhkaa vakavasti myös ainakin Tuomalan ja Nahkelan kyläkouluja. Pidän tätä huonona. Kyläkoulut ovat osa Tuusulan luonnetta, imagoa, historiaa ja tämän päivän vetovoimaa. Kyläkoulu on paitsi koulu lapsille, myös koko kylän sydän, jossa on usein toimintaa iltaisin ja viikonloppuisin. Kyläkoulut ovat myös pidettyjä opinahjoja, kaikki eivät halua lapsiaan isompiin yksiköihin keskustoissa. Mahdolliset säästöt lakkautuksista ovat varsin spekulatiivisia, eivätkä ainakaan missään tapauksissa merkittäviä."

Eeva-Liisa Nieminen jätti seuraavan eriävän mielipiteen:

"Koko päätöksentekoprosessia on leimannut tiedon kätkeminen ja esittäminen mahdollisimman hankalasti saavutettavana. Evas-menettely hoidettiin hyvin tarkoitushakuisesti. Sekä kutsu Evas-tilaisuuteen että kyselyt löytyivät vain netistä. Kuitenkin asukkaiden tavoittaminen olisi ollut yksinkertaista jakamalla tiedote alueen postilaatikoihin. Kyselyjen vastaukset ja annetut lausunnot löytyivät ainoastaan monimutkaisen polun kautta liitteen liitteinä. Liitteenä sen sijaan oli tehty pitkä ja kaavamainen 70 sivun esitys, jonka lukeminen ei tarjonnut kuitenkaan olennaista tietoa. Kyselyjen avoimien kysymysten vastauksia ei annettu pyydettyäkään."

Nehän juuri olisivat kertoneet asukkaiden mielipiteen. Kaiken kaikkiaan Evas ei vaikuttanut millään tavalla päätösesitykseen. Se tuntuu kuntalaisten tilanteen vähättelyltä.

Oppilasmäärään ja kuluihin vedottiin monesti lakkautusperusteena. Kuitenkin nimenomaan muihin kouluihin sijoittuminen on olennaisesti laskenut oppilasmäärää.

En pyytämälläkään saanut tietoa alueen oppilaiden kouluista. Olin tehnyt kartan, jossa ilmeni kolmen koulun sijainnit (Linjamäki, Kellokoski ja Vanhakylä) sekä nimetyt alueet Linjamäen lähikoulualueelta (esim. Laululaakso, Nuppulinnantie ja Hornankallio). Pyysin kunkin alueen kohdalla lukuja 1-4-luokkalaisten kouluista. Sivustajohtaja ei antanut tätä tietoa vedoten oppilaiden yksityisyyden suojaan. Kuntaliitosta on varmistettu, että kun ei ilmoiteta osoitteita, alueen oppilaiden lukumäärän voi antaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kokousmateriaalissa esitetyt oppilaskohtaiset kustannukset eivät suinkaan osoita, että Linjamäki olisi kallis, vaan aivan keskitasoa. Oppilasmäärän vähäinenkin lisääminen tekisi Linjamäestä ylivoimaisesti edullisimman. Lisäksi olennainen kuluerä, eli investointien aiheuttamat poistot oli jätetty pois vertailuluvuista. Niissä nimenomaan näkyisi vanhojen koulujen edullisuus.

Sivistystoimi ei ole esittänyt sisällöllistä kehittämistä Linjamäenkään kohdalla. Käyttämällä lähtökohtana koulun vahvuuksia, tarjoamalla painotus (esimerkiksi luonto, musiikki tai pelit/robotiikka) olisi mahdollista saada lisää oppilaita, samoin huolehtimalla oppilaiden sujuvista kuljetuksista."

Pentti Mattila ja Monica Avellan jättivät seuraavan eriävän mielipiteen:
"Esitys Linjamäen koulun lakkauttamisesta perusteltiin taloudella ja saavutettavilla säästöillä. Samassa pykälässä käsitelty Tuusulan kunnan palveluverkkosuunitelma osoittaa sivulla 20, että oppilaskohtaisissa kustannuksissa eri koulujen välillä ei ole suurta eroa. Linjamäki ei eroa merkittävästi muista kouluista kustannuksiltaan.

Käsittelyn yhteydessä selvisi, että oppilaskohtaisissa kustannuksissa ei ollut mukana koulurakennusten poistoja. Poistojen merkitys on oleellinen, koska vertailussa on mukana vanhoja rakennuksia, joihin sidottu pääoma on pieni ja uudehkoja rakennuksia joihin sidottu pääoma on suuri. Tämä tieto olisi ollut oleellinen päätöksenteossa kun vertailtiin oppilaskohtaisia kustannuksia eri kouluissa.

Valmistelun puutteellisuuden vuoksi päätökset jouduttiin tekemään puutteellisen ja mahdollisesti harhaanjohtavan valmistelumateriaalin perusteella.

Todellisia oppilaskohtaisia kustannuksia, joissa olisi ollut myös poistot, ei ollut saatavilla päätöksenteon pohjaksi. Puutteellisten tietojen perusteella ei olisi pitänyt tehdä lakkautuspäätöstä.

Katsomme, että Tuusulan kyläkouluverkoston tulisi jatkaa, eikä pidettyjä kyläkouluja tulisi lakkauttaa."

Lea Ahonen jätti seuraavan eriävän mielipiteen:
"Palveluverkkosuunnitelman yhteydessä otettiin kantaa Linjamäen, Tuomalan ja Nahkelan koulujen säilymiseen itsenäisinä yksikköinä.

Linjamäen, Tuomalan ja Nahkelan koulujen pitää saada jatkaa toimintaansa. Oppilasmäärärajaa ei olisi saanut asettaa 60:een oppilaaseen.

Tällä tavalla kyläyhteisöjen kehittäminen ei toteudu. Vireä Tuusula, jossa on vireät kylät jää vain haaveeksi. Tuusula maalaismaisena kuntana, monimuotoisena kouluverkkona katoaa."

Matti Alanko, Elisa Laitila, Liisa Palvas ja Margita Winqvist jättivät seuraavan eriävän mielipiteen:
"§129 päätös on syntynyt puutteellisen ja virheellisen valmistelun seurauksena. Kaikkea evauksen perusteella saatavilla olevaa tietoa ei ole valtuuston jäsenille pyynnöistä huolimatta toimitettu. Kustannusten luvut ovat vaihdelleet eri eri käsittelyn kunnan taholta lähetetyissä tiedoissa. Kaikki koulujen ylläpitoon vaikuttavat luvut eivät edes ole olleet mukana etukäteismateriaalissa, minkä talousjohtaja Markku Vehmas myönsikin pykälän käsittelyn aikana."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, 15.02.2021, § 58

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Kurtti, Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi, Tiina Simons, Terttu Turnbull-Smith, Heikki Lonka, Markus Torvinen
kirsi.kurtti@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, terttu.turnbull-smith@tuusula.fi, heikki.lonka@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi
kunnanlakimies, sivistysjohtaja, talouspäällikkö, kuntakehitysjohtaja, opetuspäällikkö

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö, Helsingin hallinto-oikeus, Tuusulan kunnanvaltuustolle 22.1.2021, khall 15.2.2021
- 2 Kunnallisvalitus 13.1.2021 Matti Alanko, khall 15.2.2021
- 3 Kunnallisvalitus 18.1.2021 E-L Nieminen, khall 15.2.2021
- 4 Valituksen liite: Tiedustelu_Linjamäen_koulun_pinta-alasta, khall 15.2.2021
- 5 Valituksen liite: Selvityspyyntö_Linjamäki_oppilaiden_koulut, 15.2.2021
- 6 Valituksen liite: Linjamäen_ ja_muiden_koulujen_sisäiset_vuokrat, khall 15.2.2021
- 7 Valituksen liite: Linjamäen_koulun_pohjapiirustus_leikkaus, khall 15.2.2021
- 8 Valituksen liite: Liiteluettelo, khall 15.2.2021
- 9 Valituksen liite: Lausunto_Eeva-Liisa_Nieminen_9.10.2020, khall 15.2.2021
- 10 Valituksen liite: Kysymykset linkin löytymisestä, khall 15.2.2021
- 11 Valituksen liite: Kysymykset kiinteistön kustannuksista, khall 15.2.2021
- 12 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 13 Palveluverkon toteutussuunnitelma, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 14 Palveluverkkosuunnitelman taloudellisten vaikutusten arviointi, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 15 Lapsi- ja oppilasmäärien kehitys suuralueittain 2020-2044, valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 16 Evas-liitteet Nahkelan, Tuomalan ja Linjamäen kouluilla, oheismat. valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 17 Yhteenveto, pienten koulujen evaus, oheismat. valt 7.12.2020, khall 15.2.2021
- 18 Kustannussäästöt Linjamäen koulu, oppilaat Kellokosken kouluun, khall 15.2.2021

Lausuntopyyntö

Helsingin hallinto-oikeus pyytää 22.1.2020 saapuneella läheteellä Tuusulan kunnanhallitusta hankkimaan kunnanvaltuuston lausunnon hallinto-oikeuteen saapuneiden valitusten johdosta. Samalla kunnanhallitukselle varataan kunnan puhevallan käyttäjänä tilaisuus antaa selityksensä asiassa.

Valituksenalainen päätös

Tuusulan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 7.12.2020 § 129 Tuusulan palveluverkkosuunnitelman päivittäminen päättänyt, että se hyväksyy päätöksen liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019-2026. Lisäksi Tuusulan kunnanvaltuusto päätti yhdistää Linjamäen koulun Kellokosken kouluun 1.8.2021 alkaen.

Valitukset Helsingin hallinto-oikeuteen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnanvaltuuston päätöksestä 7.12.2020 § 129 on tehty Helsingin hallinto-oikeuteen kaksi valitusta. Valituksissa vaaditaan valtuuston 7.12.2020 tekemän päätöksen kumoamista ja välitöntä toimeenpanokieltä hallinto-oikeuden käsittelyn ajaksi. Valitukset ovat tämän päätöksen liitteenä.

Tuusulan kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus antaa asiassa lausunnon, sillä Tuusulan kunnan hallintosäännön 5 luvun 24 §:n 5. kohdan mukaan kunnanhallitus antaa lausunnon tai selityksen valtuuston päätöksestä tehdystä valituksesta, jos kunnanhallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava.

Tuusulan kunnanhallitus katsoo, että valitukset tulee hylätä. Vaaditulle toimeenpanokiellolle ei ole perusteita. Valtuuston päätös ei ole valituksissa esitetyillä perusteilla lainvastainen, eikä päätöksen kumoamiseen valitusten johdosta ole aihetta.

Hylkäysperusteena Tuusulan kunnanhallitus esittää seuraavat perusteet:

Kuntalain (2015/410) 135 §:n mukaan valtuuston ja kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Tuusulan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 7.12.2020 §129 Tuusulan palveluverkkosuunnitelman päivittäminen, päättänyt, että se hyväksyy palveluverkkosuunnitelman päivityksen vuosille 2019 - 2026. Tuusulan kunnanhallitus toteaa, että palveluverkon osalta on kysymys valmistelusta eli tältä osin päätöksestä ei ole muutoksenhakuoikeutta. Muutoksenhakuoikeutta ei ole tehtyyn ennakkovaikutusten arviointiin, joka on osa palveluverkkosuunnitelman laatimista. Linjamäen koulun yhdistäminen Kellokosken kouluun on sitä vastoin valituskelpoinen päätös.

Valmistelun riittävyys ja valtuutetuille annettujen tietojen virheellisyys

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat.

Valtuuston toimivaltaan on kuulunut päättää Linjamäen koulun yhdistäminen Kellokosken kouluun. Valtuuston käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelu kuuluu kuntalain 93 §:n mukaisesti kunnanhallitukselle. Tuusulan kunnan hallintosäännön mukaan kasvatus- ja sivistyslautakunta vastaa mm. kunnan opetuspalvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä. Asiaa on valmisteltu kunnanhallituksen lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunnassa, teknisessä lautakunnassa sekä hyvinvoinnin ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

terveyden edistämisen lautakunnassa. Lautakunnat ovat omalta osaltaan ennen kunnanhallituksen suorittamaa valmistelua valmistelleet koulujen yhdistämistä koskevaa asiaa useita kertoja, kuten päätöksen historiatiedoista ilmenee.

Valtuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä valittajien kasvatus- ja sivistyslautakunnan ja kunnanhallituksen valmistelun ja esityksen puuttumisen osalta esittämällä perusteilla.

Kuntalaissa ei ole säännöksiä siitä, miten kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat. Valmistelun laajuus samoin kuin se, mitä selvityksiä kunnanhallitus harkitsee tarpeelliseksi liittää valtuustolle toimitettavaan aineistoon, riippuu asian laadusta ja sen merkittävyydestä kunnan kannalta. Kunnanhallituksella on siten harkintavaltaa suorittamansa valmistelun suhteen. Jotta kunnanhallituksen suorittama valmistelu voitaisiin katsoa lainvastaiseksi, tulisi valtuustolle annettujen tietojen olla olennaisesti puutteellisia tai tarkoituksellisesti harhaanjohtavia.

Asian valmistelussa on kiinnitetty huomiota Tuusulan kunnan alakoulujen oppilasmäärän ja koulukohtaisten oppilasmäärien tulevaan kehitykseen, koulujen opetusryhmäkokoihin, koulujen kustannusjakamaan, Tuusulan perusopetuksen oppilaskohtaisiin kustannuksiin sekä koulujen yhdistämistä seuraaviin arvioituihin menosäästöihin. Valmistelussa on myös arvioitu koulujen yhdistämistä seuraavia muutoksia koulukuljetusten kustannuksissa. Liitteenä olevasta ennakkovaikutusten arviointimateriaalista löytyy dia Linjamäen koulun arvioiduista säästöistä sekä korjausvelasta.

Koulujen yhdistäminen on osa palveluverkkosuunnitelman toimenpiteitä, jotka muodostavat keskeisen osan kunnan investointiohjelmasta.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksen yhteydessä on myös laadittu kunnan kasvun ja talouden hallintaohjelma vuosille 2020 - 2029. Ohjelman keskeisen osan muodostavat palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen liittyvät keskeiset kunnan sivistys -toimialueen palveluverkkoinvestoinnit, arviot kunnan tarpeettomien kiinteistöjen luovutuksista saatavista korvauksista ja käyttötalouden säästöistä sekä arviot väistötilojen kustannussäästöistä.

Palveluverkkosuunnitelman päivityksessä on mm. päivitetty väestöennusteet, päivitetty ja tarkennettu kouluverkon toteutuksen aikatauluja, sisältöjä ja kustannuksia. Päätöksen valmistelussa on kattavasti huomioitu asiaan vaikuttavat tiedot ja keskeiset taloudelliset seikat.

Valittajan mukaan koulujen oppilaskohtaisten kustannusten esittämisessä oli jätetty pois pääomakustannukset. Tältä osin voidaan todeta, että kunnan palveluverkkosuunnitelmassa kohdassa 2.2.6 koulujen kustannustehokkuusluku ei sisällä pääomavuokria. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointimateriaaleissa on tuotu esille Linjamäen koulun kiinteistön kuntotaso ja korjausvelka. Palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt oppilaskohtaiset kustannukset sisältävät kiinteistön ylläpitokustannukset ja toiminnan kustannukset. Yksiköiltä perittävä sisäinen vuokra koostuu ylläpitovuokrasta ja pääomavuokrasta. Ylläpitovuokralla katetaan kiinteistökohtaiset hoito- ja ylläpitokustannukset. Pääomavuokra sisältää laskennalliset pääomakustannukset; korot ja korjausvastikkeen. Korjausvastikkeen lähtökohtana on kiinteistön tekninen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kuluminen, ei kirjanpidollinen poisto. Oppilaskohtaiset kustannukset eivät sisällä laskennallista pääomavuokraa. Pääomavuokra on laskennallinen vuokra, jossa on mukana tasauseriä. Se ei ole relevantti tieto, kun tutkitaan yksittäisen kohteen kannattavuutta. Myös vertailu muiden kuntien tietoihin on mahdotonta, sillä kunnilla on omat käytänteensä pääomavuokrien laskemiseen. Laskelmien ei siten voida katsoa antavan ainakaan virheellistä kuvaa koulun yhdistämisestä saavutettavista säästöistä. Koulujen yhdistämisestä on odotettavissa säästöjä aikaisempaan verrattuna, vaikka laskelmissa esitetyt säästöt eivät kaikilta osin toteutuisikaan. Valittajien esittämällä perusteilla ei voida katsoa, että valtuuston päätös olisi perustunut sillä tavoin puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin koulujen yhdistämisestä saavutettavista säästöistä tai muistakaan ratkaisuun vaikuttaneista seikoista, että päätös olisi kumottava virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Osana palveluverkkosuunnitelman tarkistamista vuonna 2020 on syksyllä 2020 toteutettu ennakkovaikutusten arviointi palveluverkkosuunnitelman vaikutuksista Linjamäen, Nahkelan ja Tuomalan kouluihin. Ennakkovaikutusten laajassa arvioinnissa on tuotettu tietoa päätöksenteon tueksi siitä, mitä vaikutuksia mahdollisilla palveluverkon muutoksilla on. Keskeisenä tehtävänä on ollut arvioida eri yksiköiden osalta sitä, mitä vaikutuksia on sillä,

- jos koulu yhdistyy läheisyyteen rakentuviin tai rakentuneisiin monitoimikampuksiin
- jos koulu säilyy omana itsenäisenä yksikkönään
- jos koulu yhdistyy toisen yksikön kanssa.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa on käsitelty seuraavat näkökulmat:

- Kuntalaisvaikutukset, eli ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia mm. hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta
- Ympäristövaikutukset, eli ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen liittyviä vaikutuksia
- Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, eli vaikutukset eri organisaatioiden välisiin suhteisiin, organisaation tehtäviin tai menettelytapoihin, luottamuselinten toimintaan, henkilöstöön tai hallintoon
- Taloudelliset vaikutukset kunnan tuloihin tai menoihin joko niitä lisäämällä tai vähentämällä
- Strategiavaikutukset, strategian päämäärät ja keskeisimmät kokonaisuudet sekä valtuustokauden tavoitteet ja vuositavoitteet, strategiaa teoiksi vievät ohjelmat ja strategiset asiakirjat (mm. hyvinvointisuunnitelma)

Ennakkovaikutusten arviointia varten on kerätty tietoa:

- Järjestämällä kuntalais- ja vanhempainillat kouluilla: Linjamäki 10.9.2020, Tuomala 15.9.2020 ja Nahkela 29.9.2020
- Järjestämällä henkilöstötilaisuudet ja kuulemiset kouluilla
- Linjamäki: henkilöstötilaisuus 8.9.2022 ja kuuleminen 20.10.2020
- Nahkela: henkilöstötilaisuus 15.9.2020 ja kuuleminen 19.10.2020
- Tuomala: henkilöstötilaisuus 8.9.2020 ja kuuleminen 6.10.2020
- Työskentelemällä lasten kanssa toteuttamalla lasten kuuleminen lasten omilla kouluilla 22.9.-9.10.2020

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Toteuttamalla kyselyt huoltajille, henkilöstölle, kuntalaisille ja luottamushenkilöille (15.-30.9.2020). Kyselyn ja analyysin on toteuttanut Owl Group Oy
- Pyytämällä lausuntoja oppilaskunnilta, vanhempainyhdistyksiltä, neuvostoilta sekä muilta rekisteröidyiltä yhdistyksiltä ja toimijoilta (15.9.-9.10.2020)
- Laatimalla taloudellisia selvityksiä (syys-lokakuu 2020) sekä tuottamalla tietoa ja tilastoja (syys-lokakuu 2020)

Tärkeä osa ennakkovaikutusten arviointia on ollut arvioida vaikutuksia lasten osalta ja lasten itsensä tekemä arviointi asiaan. Lapsivaikutusten arviointi koostuu mm. oppilaskuntien ja neuvostojen lausunnoista sekä lasten ja nuorten kuulemisesta, joka on toteutettu koulujen ja opettajien toimesta 22.9.-9.10.2020.

Lapsivaikutusten arviointi on toteutettu seuraavalla tavalla:

- Oppilaskuntien lausunnot - lausuntopyynnöt on lähetetty oppilaskuntien ohjaaville opettajille 15.9.2020
- Lapsi- ja perheasioiden neuvoston lausunto asiasta lasten ja perheiden näkökulmasta, myöskin muut neuvostot ovat voineet asiasta lausua, kuten nuorisovaltuusto, vammaisneuvosto tai ikäihmisten neuvosto - sama lausuntopyyntö lähtenyt neuvostoille
- Koulujen vanhempainyhdistysten lausunnot
- Lasten kuuleminen, joka toteutetaan lasten ikä huomioiden omassa koulussa. Tähän koulut ovat saaneet halutessaan tukea.
- Laajana toteutetussa pienten koulujen ennakkovaikutusten arvioinnissa on kuntalaisvaikutuksia arvioivassa kyselyssä vastaajina olleet huoltajat. Kyselyssä huoltajat ovat arvioineet vaikutuksia lastensa ja perheidensä näkökulmista.

Taloustiedot on esitetty jokaisessa kuntalaisillassa ja materiaali on toimitettu osallistujille sekä vastattu tarkentaviin kysymyksiin iltojen osallistujille sekä lausuntojen antajille. Henkilöstön kuulemisten lausunnot on toimitettu lautakunnan jäsenille.

Ennakkovaikutusten arvioinnin koko valmistelumateriaali on yhteenvedon lisäksi ollut lautakuntien, kunnanhallituksen ja valtuuston käytettävissä. Materiaali on julkaistu kunnan verkkosivuilla kasvatusta- ja sivistyslautakunnan 20.10.2020 kokouksen sekä kunnanhallituksen kokouksen 16.11.2020 esityslistojen liitteinä. Kokousten pöytäkirjat liitteenä ovat nähtävillä kunnan verkkosivuilla. Toteutetun kyselyn osalta avoimista vastauksista on laadittu tutkijan toimesta yhteenveto. Kyselyn raakadata ei ole ollut jaossa vastaajien tietosuojan vuoksi.

Ennakkovaikutusten arvioinnissa on tuotu esille Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma ja siinä kirjatut tavoitteet oppimisympäristöjen kehittämiseksi. Tuusulassa ei olla luomassa avoimia oppimisympäristöjä, vaan kehittämässä oppimisen laatua paremmaksi ja turvaamassa tasa-arvoisen opetuksen järjestämistä. Tuusulassa on julkaistu 2019 palveluverkon kehittämisen tueksi uusien oppimisympäristöjen kehittämisen ohjeistus Iloisen oppimisen Tuusula -käsikirja. Käsikirjassa on huomioitu erilaiset muunneltavien ja joustavien oppimisympäristöjen haasteet: kuten akustiikka, työrauha ja luotu malli suunnitella erilaiset oppimista tukevat tilaratkaisut.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuuston toimivaltaan kuuluu viime kädessä sen arvioiminen, onko valmistelu ollut riittävää ja onko sille toimitettu asian ratkaisemiseksi tarpeellinen aineisto. Mikäli valtuusto katsoo, ettei sille ole toimitettu asian ratkaisemiseksi tarvittavia selvityksiä, valtuusto voi palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi tai lykätä asian käsittelyä myöhemmäksi jättämällä asian pöydälle. Valtuutetuilla on ollut koulujen yhdistämistä koskevaa asiaa käsitellessään tieto laadituista kustannuslaskelmista. Valtuusto on ottanut asian päätettäväkseen. Valtuusto ottaessaan asian päätettäväkseen palauttamatta asiaa uudelleen valmisteltavaksi on pitänyt sille toimitettuja selvityksiä riittävinä päätöksen tekemiseksi ja hyväksynyt valmistelun. Valtuuston päätös ei siten ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä sillä perusteella, että asian valmistelu olisi ollut puutteellista tai että valtuutetuille ei ole toimitettu kaikkia tehtyjä koulujen yhdistämiseen liittyviä selvityksiä.

Esteellisyttä koskeva väite

Valitusperusteena on esitetty, että päätöksentekoon on osallistunut kolme sivistystoimen johtajan alaisuudessa työskentelevää valtuutettua, jotka olisivat olleet esteellisiä käsittelemään asiaa.

Kuntalain 97 §:n 1 momentin mukaan valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Jos valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään. Esteellisyyden syntyminen asiassa edellyttää, että asialla on tai voi olla välittömiä vaikutuksia henkilökohtaisesti juuri valtuutettuun tai hänen läheiseensä. Kunnan henkilöstöön kuuluva tai hänen perhepiiriinsä kuuluva läheinen voi olla esteellinen, kun asiassa on kysymys tietyille henkilöstöryhmälle myönnettävästä edusta tai tiettyyn ryhmään kohdistuvista säästötoimista, kun hän itse kuuluu tuohon ryhmään. Jos päätös koskee koko kunnan henkilöstöä, esteellisyttä ei ole oikeuskäytännössä katsottu syntyvän.

Linjamäen koulun yhdistäminen Kellokosken kouluun ei vaikuta päätöksentekoon osallistuneiden kunnan viranhaltijoiden, jotka toimivat opettajina Tuusulan kunnassa, asemaan. Vaikutukset henkilöstöön ovat muutoinkin vähäiset, sillä päätöksen perusteella ketään ei irtisanota vaan vakinainen henkilöstö siirretään toiseen kouluun.

Kuntalain 97.3 §:n mukaan hallintolain 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu palvelussuhde kuntaan ei kuitenkaan tee luottamushenkilöä, viranhaltijaa eikä työntekijää esteelliseksi asiassa, jossa kunta on asianosainen. Valtuuston 2. varapuheenjohtaja oli valtuuston 2. varapuheenjohtajan ominaisuudessa läsnä myös kunnanhallituksen kokouksessa asiaa päätettäessä. Tältä osin voidaan todeta, että toisin kuin valituskirjelmässä esitetään, Tuusulan kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtajan palvelussuhde kuntaan ei tee luottamushenkilöä esteelliseksi asiassa.

Päätöksestä tämän lisäksi ilmenee, että Nahkelan koulun rehtori Janne Mellin jäväsi itsensä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Tältä osin esteellisyytä väite on perusteeton.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Mitä tulee valituksissa esitettyihin seikkoihin koskien päätöksen tarkoituksenmukaisuutta, Tuusulan kunnanhallitus toteaa, että kunnallisvalitus voidaan tehdä vain laillisuusperusteella eikä hallinto-oikeuden toimivaltaan kuulu tutkia kunnan päätöksien tarkoituksenmukaisuutta. Tältä osin valituksissa esitetyt tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat tulee jättää huomiotta.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, valtuuston puheenjohtaja

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi Tuusulan valtuuston päätöksestä 7.12.2020 § 129 tehdyt valitukset
- antaa Helsingin hallinto-oikeudelle perusteluosan mukaisen lausunnon ja esittää hallinto-oikeudelle, että palveluverkkoa koskeva valitus Linjamäen koulun yhdistämispäätöstä lukuun ottamatta tulee jättää tutkimatta ja muilta osin valitukset tulee hylätä perusteettomana ja vaaditulle toimeenpanokiellolle ei ole perusteita
- todeta, että valmistelu koskien Linjamäen koulun yhdistämispäätöstä Kellokosken kouluun on ollut laaja ja perusteellinen ja päätös on tehty kunnan hallintosäännön mukaisessa järjestyksessä
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pentti Mattila ilmoitti olevansa esteellinen (osallisuusjäävi valituksen tekijänä) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Tekninen lautakunta, 16.11.2021, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Simpanen, Katerina Zaitseva
mikko.simpanen@tuusula.fi, katerina.zaitseva@tuusula.fi
tilapalvelupäällikkö, projektipäällikkö

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys 13.12.2021, TL 16.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, TL 16.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, TL 16.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, TL 16.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, TL 16.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., TL 16.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, TL 16.11.2021

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiseksi

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarvioiteja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen.

Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevä palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta.

Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotikoti, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitaisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokkasteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkotikiinteistö (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkotikiinteistö uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkotikiinteistö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Jokaisen päiväkotij- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset
- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkotij, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkotij- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkotij, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkotij, Kievarin päiväkotij, Mikkolan päiväkotij, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnoista on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätö.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000 euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokratkustannuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 18.11.2021, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Simons, Risto Kanerva, Ulla Kinnunen

tiina.simons@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi

sivistysjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys 13.12.2021, kvltk 18.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, kvltk 18.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, kvltk 18.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, kvltk 18.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, kvltk 18.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., kvltk 18.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, kvltk 18.11.2021

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021, 2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiseksi

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyy kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

11. Rakennamme kestäväää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotitoiminta, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatukseen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitoisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokka-asteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuisissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkoti (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkoti uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkoti
- Jokaisen päiväkoti- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset
- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkoti, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkoti- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkoti, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkoti, Kievarin päiväkoti, Mikkolan päiväkoti, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnoista on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätyö.

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000 euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokratkustannuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 23.11.2021, § 68

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Palveluverkkosuunnitelma 2019- 2026 päivitys, hyte-ltk 23.11.2021

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021, 2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiselle

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastototeot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa
14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotikoti, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnoille sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitaisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokka-asteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkoti (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkoti uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkoti
- Jokaisen päiväkoti- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat perus- ja vuosikorjaukset)
- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkoti, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkoti- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkotit, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkotit, Kievarin päiväkotit, Mikkolan päiväkotit, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnoista on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätyö.

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000 euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokratkustannuksia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan sosiaali- ja terveysasemilla tulevaisuudessa tarjottavat sote-palvelut

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin.

Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- pyytää kunnanhallitusta ja valtuustoa huomioimaan seuraavat näkökulmat palveluverkon kehittämistyössä
 - Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Kunnan edunvalvonnassa on varmistettava, että Tuusulan kaikilla sosiaali- ja terveysasemilla tarjotaan tulevaisuudessakin riittävät sote-palvelut.
 - Uusissa kampuksissa ja monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut. Tämä tulee huomioida palveluverkkohankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
 - Palveluverkon uudistustyön keskeisenä tavoitteena on lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja käyttöä asukkaiden olohuoneina yhteisen tekemisen ja harrastamisen paikkoina.
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Asiasta käydyn keskustelun pohjalta puheenjohtaja esitti päätökseen lisättävän lauseen: Riittävien sote-palveluiden taso määrittyy uudistuvan sote-lainsäädännön pohjalta. Palveluiden verkon kehitystyössä palveluiden saavutettavuus on keskiössä. Liikuvilla palveluilla ja sähköisillä palveluilla on kasvava merkitys tulevaisuudessa.

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- pyytää kunnanhallitusta ja valtuustoa huomioimaan seuraavat näkökulmat palveluverkon kehittämistyössä
 - Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulaan. Kunnan edunvalvonnassa on varmistettava, että Tuusulan kaikilla sosiaali- ja terveysasemilla tarjotaan tulevaisuudessakin riittävät sote-palvelut. Riittävien sote-palveluiden taso määrittyy uudistuvan sote-lainsäädännön pohjalta. Palveluiden verkon kehitystyössä palveluiden saavutettavuus on keskiössä. Liikuvilla palveluilla ja sähköisillä palveluilla on kasvava merkitys tulevaisuudessa.

- Uusissa kampuksissa ja monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut. Tämä tulee huomioida palveluverkkohankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Palveluverkon uudistustyön keskeisenä tavoitteena on lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja käyttöä asukkaiden olohuoneina yhteisen tekemisen ja harrastamisen paikkoina.
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 23.11.2021, § 119

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Tiina Simons, Katja Elo
markus.torvinen@tuusula.fi, tiina.simons@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi
opetuspäällikkö, sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys 13.12.2021, ksltk 23.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, ksltk 23.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, ksltk 23.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, ksltk 23.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, ksltk 23.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., ksltk 23.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, ksltk 23.11.2021

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty 12.11.2018, jonka jälkeen sitä on päivitetty vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019 ja 7.12.2020. Palveluverkkosuunnitelman päivitys on ajankohtaista uudistuneen kuntastrategian myötä. Palveluverkkosuunnitelma on yksi kuntastrategiaa (2017-2021, 2021-2025) toteuttavista strategisista asiakirjoista. Palveluverkkosuunnitelma laaditaan kunnassa laajassa yhteistyössä ja työn tueksi on vuosina 2019, 2020 ja 2021 tehty ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Lähtökohdat kunnan palveluverkon kehittämiseksi

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkotia ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen toteuttaa vahvasti kaikkia päämäärän tavoitteita:

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.
7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista
10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyä kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon:

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa
14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Tuusulan kunnan palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnon ja sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tuusulan kiinteistösalkun korjausvelka ja peruskorjaustarpeet

Tuusulan kunnan kiinteistösalkkuun kohdistuva laskennallinen korjausvelka on arvioitu vuonna 2017, jolloin se oli noin 21 milj. Euroa (Trellum raportti 2017). Rakennuksen korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksen kunnossapidosta on tingitty, jotta se olisi kohtuullisessa, mutta kuitenkin käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa. Kun rakennuksen kuntoluokka laskee alle määritellyn 75 % tavoitetason, lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tästä nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan määrittää yksittäisen rakennuksen korjausvelka.

Kiinteistösalkkuun kohdistuva peruskorjaustarve on noin 23 milj. euroa ja välitön perusparannustarve noin 43 milj. euroa. Peruskorjaus- ja perusparannustarve lasketaan sitten, kun rakennusten nykykunto alittaa 60 prosentin. Tämän jälkeen lasketaan, kuinka paljon rahaa näihin rakennuksiin tulisi investoida, jotta rakennukset saataisiin alkuperäiseen (peruskorjaustarve) tai tämän päivän täysin uuden käyttötarkoitukseltaan vastaavan rakennuksen mukaiseen tavoitekuntoon (perusparannustarve). Peruskorjaustarve sisältää fyysisen kulumisen johdosta tarvittavat investoinnit (tavoitekunto 90%) ja perusparannustarve (tavoitekunto yleensä 120%) fyysisen kulumisen lisäksi myös ajanmukaistamisen vaatimat investoinnit eli toiminnalliset muutokset, jolla rakennuksen laatutasoa nostetaan alkuperäistä tasoa korkeammaksi. Rakennuskannan korjausvelkalaskenta on suuntaa antava arvio rakennuskannan tilasta eikä välttämättä kuvaa kovin tarkasti yksittäisen rakennuksen tilannetta.

Yksittäisen rakennuksen todellinen kunto saattaa poiketa laskennallisesta riippuen mm. rakennuksen käytöstä ja ylläpidon asteesta. Tarkempaan tarkasteluun tulee käyttää esim. rakennuskohtaisia kuntotutkimuksia ja rakennusosakohtaisia kuntoarviointeja.

Palveluverkon uudistaminen ja väestörakenne

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta. Tilakonsultit esittivät kolme vaihtoehtoista mallia palveluverkon kehittämiseksi. Kaikki muutetut tulivat nykyistä palveluverkkoa edullisimmiksi (liite 1).

Jos palveluverkkoa ei saada uudistettua ja supistettua, niin yhä useamman rakennuksen kohdalla joudutaan tinkimään ylläpidosta, jolloin riskinä on, että korjausvelka ja sisäilmaongelmat lisääntyvät. Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia. Tilankäytön tehostuminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä.

Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannus-säästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko

Uutta päiväkotia suunniteltaessa lähtökohtana on vähintään 9-ryhmäinen päiväkotikoti, jonka yhteyteen voidaan toteuttaa tilat myös kohtaamispaikkatoiminnalle tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnolle sekä esimerkiksi taiteen perusopetukselle. Vastaavasti luovutaan pienistä ja huonokuntoisista yksiköistä. Uusien rakentuvien asuinalueiden päiväkodit sijoitetaan koulujen tai muiden palveluiden läheisyyteen esimerkiksi ikäihmisten palveluiden läheisyyteen. Päiväkotien tila- ja rakennesuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja vanhusten asumispalvelujen yhdistämisestä tulevaisuudessa.

Uudet päiväkotien tilalliset ratkaisut suunnitellaan siten, että ne ovat monimuotoisia ja tehokkaita toiminnan ja tilankäytön suhteen. Piha-alueiden ja ympäristön kasvatukselliseen sisältöön ja käytön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota helppohoitaisuuden ohella.

Perusopetuksen palveluverkko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan perusopetuksen palveluverkon lähtökohtana on, että erillistä ala- ja yläkouluista siirrytään kohti yhtenäisiä peruskouluja, jossa annetaan kaikkien luokka-asteiden opetusta turvaten mahdollisimman yhtenäisen koulupolku.

Perusopetusryhmien muodostamisen lähtökohtana ovat vähintään 22 oppilaan ryhmät. Opetusryhmien sijoittelu tehdään huomioiden tilojen tehokas käyttö. Koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulukerhotoiminta järjestetään pääsääntöisesti alakouluilla ja myös esiopetusryhmät pyritään sijoittamaan koulujen tiloihin alaluokkien läheisyyteen.

Kouluverkkoselvitys ja uusinvestoinnit perustuvat pääosin 4 sarjaisiin yhtenäiskouluihin ja 22 oppilaan perusopetusryhmiin. Myös iltapäivätoiminnalle ja esiopetusryhmille varataan toimitilat kouluilta. Nykyisiä hyväkuntoisia koulukiinteistöjä hyödynnetään mahdollisimman paljon kuitenkin siten, että tilaratkaisuissa otetaan huomioon sisäilmaan liittyvät riskit. Suunniteltaessa yhtenäiskouluinvestointeja tarkastellaan myös lähikoulujen oppilasvirtoja uudelleen ja samalla arvioidaan mahdollisuutta luopua korjaustarpeessa olevista kiinteistöistä.

Koulunjohtajakoulut on yhdistetty lähikouluun. Pienien yksiköiden tulee olla vähintään kolmen ryhmän kokoisia eli oppilasmäärän tulee olla vähintään 60 oppilasta. Koulun ylläpito tulee tarkasteluun, jos rakennus vaatii isoja korjausinvestointeja tai oppilasmäärä laskee alle 60 oppilaan.

Ehdotus sivistyksen palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistystoimessa on yhteistyössä tilapalveluiden kanssa laatinut ehdotuksen, jossa Tuusulan kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko kehitetään seuraavien rakennushankkeiden kautta:

- Martta Wendelin päiväkoti (10 ryhmää)
- Kirkonkylän kampukseen päiväkoti uudisrakennus (9 ryhmää)
- Kirkonkylän kampus uudisrakennus (vuosiluokat 1-6) sekä ruotsinkielinen opetus (1-6)
- MONIO lukio-kulttuurikeskus uudisrakennus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja Jokelan alueen uusi päiväkoti
- Jokaisen päiväkoti- ja kouluyksikön toiminnalliset muutokset (kalustus, pihat) perus- ja vuosikorjaukset
- Urheilukeskuksen monitoimihallit ja alueen kehittäminen

Hankkeet toteutuvat vaiheittain. Vuonna 2022 valmistuu Martta Wendelin päiväkoti, vuonna 2023 lukio- ja kulttuuritalo, Monio ja vuonna 2024 Kirkonkylän kampus. Riihikallion monitoimikampus rakentuu vuoden 2024 lopussa tai vuoden 2025 alussa. Rykmentinpuiston monitoimitalo valmistuu 2025.

Lahelan monitoimikampuksen valmistuminen olisi noin 2026 ja Jokelan koulukeskuksen perusparannus ja laajennus toteutuisi vuoden 2025 jälkeen. Koko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

investointikaudelle varataan määrärahaa muidenkin päiväkotij- ja koulutilojen oppimisympäristöjen kehittämiseen vuosittain. Palveluverkkosuunnitelmassa on perustelut jokainen hanke erikseen.

Uudistetun palveluverkon myötä kunta on luopunut tai luopuu seuraavista koulu- ja päiväkotikiinteistöistä: Mattilan päiväkotij, Hyrylän ja Väinölän päiväkodit, Etelärinteen päiväkotij, Kievarin päiväkotij, Mikkolan päiväkotij, Linjamäen koulu, Hyrylän koulukeskus, Hyökkälän koulukeskus ja Vaunukankaan koulu. Ruotsinkylän koulusta siirrytään Lahelan monitoimikampukseen sen valmistuttua ja Klemetskogin koulun ruotsinkielinen opetus siirtyy Kirkonkylän kampukseen.

Tilakeskuksen laatiman koulu- ja päiväkotitonttien karkean jalostusarvoarvion mukaan poistuvista kiinteistöistä ja tonteista voidaan saada 16-23 M€ riippuen rakennusoikeuksien määrittelyistä, rakennustyypeistä ja markkinatilanteesta.

Hyrylän urheilukeskuksen alueen kehittäminen on tärkeä osa palveluverkon toteuttamista. Urheilukeskus tuottaa liikuntapalveluita koulujen ja varhaiskasvatuksen käyttöön yhä enemmän ja alue monipuolistuu monenlaisten uusien harrastuspaikkojen muodossa. Koulukampusten yhteyteen rakennettavat liikuntatilat ja urheilukeskukseen rakentuvat sisäliikuntahallit muodostavat opetuskäyttöön tarvittavan kokonaisuuden. Alueen kokonaisuuden johtaminen muuttaa urheilukeskusta ja parantaa sen palveluita.

Hallinnon palveluverkon kehittäminen

Hallinnon palveluverkossa on kyse lähinnä kunnantalon sijoittuvien toimintojen tulevasta sijoittumisesta. 1980-luvun alussa valmistunut Tuusulan kunnantalon käytöstä on luovuttu ja kunnan osa toiminnoista on siirretty entiseen Tuuskodon tiloihin ja Sahankulman tiloihin.

Tuleva hallinnon tilojen suunnittelu on meneillään. Kunnan hallinnollisten toimintojen ratkaisu ratkaistaan Hyrylän palvelukeskuksen hankkeen myötä. Tarkoitus on sijoittaa kunnantalon toiminnot keskustan uusien kaupallisten palvelujen yhteyteen ja vuokraamalla tarvittavat tilat kunnan käyttöön. Hallinnon ja kokoontumistilat keskitettäisiin siten, että niihin siirtyisivät nykyiset väistötiloissa olevat entisen kunnantalon toiminnot ja hajallaan olevat muutkin toiminnot.

Kunnan hallinnon uusiin tiloihin siirtyminen tapahtuu aikaisintaan vuonna 2023. Uusiin tiloihin siirtyvän henkilöstön määrä on n. 250 henkilöä. Uusien toimitilojen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon tehokas tilankäyttö sekä uudet työn tekemistavat, kuten lisääntynyt etätö.

Hallinnon tilojen kokonaismäärä ja kustannukset ovat väistötiloihin siirtymisen vuoksi kasvaneet. Palveluverkon kehittämisessä on tavoitteena käytössä olevien tilojen neliömäärän huomattava alentaminen, monikäyttöisyyden lisääminen ja toimintatapojen uudistaminen. Näillä keinoilla kustannuksia saadaan alennettua siirryttäessä Hyrylän liike- ja palvelukeskukseen.

Kunnan hallinnon ja niiden yhteydessä olevien palvelutilojen (kunnantalon toiminnot, Keski-uudenmaan ympäristökeskus, Tuusinfo) kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 noin 1.516.000 euroa vuodessa. Siirrettäessä toiminnot Hyrylän liike- ja palvelukeskuksen yhteyteen, ovat arvoidut kustannukset noin 856.000

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

euroa. Kustannusarvioissa on käytetty omien tilojen osalta sisäisen vuokran perusteita ja ulkopuolelta vuokrattujen tilojen osalta todellisia ja tulevien tilojen osalta arvioituja vuokrakustannuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan Tuusulan kunnan päivitetyn palveluverkkosuunnitelman
- päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että keskeiset hankkeet etenevät palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, jäsen Alanko teki seuraavan muutosesityksen:

"Palveluverkkosuunnitelma on ylimitoitettu. Tuusulassa tarvitaan mieluummin useita pieniä kouluja kuin harvoja suuria kouluja."

Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jäsen Alanko jätti asiasta eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide liitetään pöytäkirjaan.

Kunnanhallitus, 29.11.2021, § 461

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Lehmusvaara tuulehmuvi

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys, khall 29.11.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, khall 29.11.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, khall 29.11.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., khall 29.11.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, khall 29.11.2021

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO

- hyväksyy liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Kati Lepojärvi esitti Ari Nymanin ja Tuija Reinikaisen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen lisäyksenä päätösehdotukseen: "Koulukampus Hankkeiden kustannukset ovat suuressa nousussa. Kestävän kuntatalouden kannalta ja kuntalaistemme erilaisiin palvelutarpeisiin vastaamiseksi vauvasta vaariin tulisi tarkastella palveluverkkomme toteutuksessa kustannuksia alentavia, kuntalaislähtöisiä ratkaisuja, ml. mahdollistaa modulaaristen koulukampus- ja muiden palvelurakennushankkeiden tarjoaminen ja toteutus naapurikuntiemme ja muiden edelläkävijöiden tapaan. Muuntojoustavat tilat tarjoavat ratkaisuja myös muuttuviin tilanteisiin, kuten lasten tai ikäihmisten ajassa muuttuviin määriin ja palvelutarpeisiin alueittain."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosesitys, asia on ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Kati Lepojärven tekemää ja Ari Nymanin kannattamaa muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 "jaa"-ääntä (Kalle Ikkela, Jouko Riola, Outi Huusko, Ulla Rosenqvist, Kim Kiuru, Karita Mäensivu, Tapio Tammilehto) ja 6 "ei"-ääntä (Tuija Reinikainen, Kati Lepojärvi, Ari Koponen, Jari Immonen, Ari Nyman, Raimo Stenvall).

Äänin 7 - 6 kunnanhallitus päätti, että asia käsitellään päätösehdotuksen mukaan.

Kokoustauko klo 18.34–18.39.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Sivistysjohtaja Tiina Simons ja kansliapäällikkö Virpi Lehmusvaara selostivat asiaa kokouksessa.

Valtuusto, 13.12.2021, § 172

Liitteet

- 1 Palveluverkkosuunnitelma 2019-2026 päivitys, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 2 Liite 1. Inspira Oyn palveluverkkosuunnitelman vertailulaskelmat, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 3 Liite 2. Iloisen oppimisen Tuusula-käsikirja, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 4 Liite 3. Pienten koulujen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 5 Liite 4. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 6 Liite 5. Palveluverkko-ohjelman ohjelmasuunnitelma versio 1.1., khall 29.11.2021, valt 13.12.2021
- 7 Liite 6. Palveluverkon aikataulu 3.11.2021, khall 29.11.2021, valt 13.12.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Valtuusto päättää

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman.

Kokouskäsitely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Kati Lepojärvi teki Matti Alangon kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: "Koulukampushankkeiden kustannukset ovat suuressa nousussa. Kestävän kuntatalouden kannalta ja kuntalaistemme erilaisiin palvelutarpeisiin vastaamiseksi vauvasta vaariin tulisi tarkastella palveluverkkomme toteutuksessa kustannuksia alentavia, kuntalaislähtöisiä ratkaisuja, ml. mahdollistaa modulaaristen koulukampus- ja muiden palvelurakennushankkeiden tarjoaminen ja toteutus naapurikuntiemme ja muiden edelläkävijöiden tapaan. Muuntojoustavat tilat tarjoavat ratkaisuja myös muuttuviin tilanteisiin, kuten lasten tai ikäihmisten ajassa muuttuviin määriin ja palvelutarpeisiin alueittain."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, asia ratkaistaan äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Kati Lepojärven tekemää muutosehdotusta äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa-äänien antoivat Pasi Huuhtanen, Aila Koivunen, Päivö Kuusisto, Aarno Järvinen, Ilari Roihuvuo, Kirsti Ruislehto, Annika Lappalainen, Kari Friman, Janne Mellin, Mika Mäki-Kuhna, Kim Kiuru, Outi Huusko, Kari Kinnunen, Anna Yltävä, Ilmari Sjöblom, Johanna Sipiläinen, Sanna Kervinen, Elisa Laitila, Emmi Sirniö, Karita Mäensivu, Lilli Salmi, Risto Rämö, Ari Loponen, Kalle Ikkela, Henri Savolainen, Laura Åvall, Lauri Untamo, Arto Lindberg, Jari Räsänen
- ei-äänien antoivat Matti Alanko, Ulla Rosenqvist, Jussi Salonen, Liisa Palvas, Tuija Reinikainen, Mirka Kovalainen, Kati Lepojärvi, Mila Lehtonen, Margita Winqvist, Anu Åberg, Jari Anttalainen, Antti Kaikkonen, Mika Timonen, Hanna Catani, Mira Lehtinen, Laura Nyholm, Elina Laine, Eeva-Liisa Nieminen, Janne Hermunen, Timo Huhtaluoma
- tyhjän äänen antoi Jari Immonen

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 29 jaa-ääntä, 20 ei-ääntä ja 1 tyhjä ääni, 1 poissa (Jukka Ahlgren).

Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen valtuuston päätökseksi.

Kati Lepojärvi jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Liisa Palvas teki Margit Winqvistin, Mira Lehtisen, Laura Nyholmin ja Aila Koivusen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: "Muutosehdotus palveluverkkosuunnitelmaan kohtaan 3.4 , sivulle 50 Yhteisöjen käytössä olevat tilat-yhteiskäyttöiset tilat ja yhteisötilat. Esitän lauseen poistoa: "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaisiin tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kappaleessa mainitut tilat pl. Kalliopohjan kerhuhuone ovat sekä yhteisöjen ja kuntalaisten aktiivisessa käytössä, tilat palvelevat käyttäjään sekä ajankäytöllisesti että sijainniltaan, eikä niiden käytöstä luopuminen tai myynti ole perusteltua."

Valtuusto hyväksyi Liisa Palvaksen tekemän muutosehdotuksen yksimielisesti.

Kokoustauko klo 20.27–20.37.

Päätös

Valtuusto päätti

- hyväksyä liitteenä olevan palveluverkkosuunnitelman seuraavin muutoksin:
 - palveluverkkosuunnitelmaan kohtaan 3.4 , sivulle 50 Yhteisöjen käytössä olevat tilat-yhteiskäyttöiset tilat ja yhteisötilat. Poistetaan lause "Tavoitteena on, että palveluverkon uudistuessa ja sen vastatessa yhteisökäytön moninaisesti tarpeisiin, voidaan erillisistä tai ylimääräisistä yhteisötiloista jopa luopua ja kiinteistöt realisoida." Kappaleessa mainitut tilat pl. Kalliopohjan kerhuhuone ovat sekä yhteisöjen ja kuntalaisten aktiivisessa käytössä, tilat palvelevat käyttäjään sekä ajankäytöllisesti että sijainniltaan, eikä niiden käytöstä luopuminen tai myynti ole perusteltua."
-

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 52

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

- 1 Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma, hytelk 26.10.2022
- 2 Palveluverkko-ohjelman aikataulu 17.10.2022, hytelk 26.10.2022

Palveluverkkosuunnitelmasta palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan

Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran 12.11.2018, jonka jälkeen sitä päivitettiin vuosittain valtuuston talousarviokokouksen yhteydessä 9.12.2019, 7.12.2020 ja 13.12.2021. Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva suunnitelma kuvaa sekä hyväksytyn palveluverkko-ohjelman että tarkastelee, laajemmin millaisia palveluita nyt ja tulevaisuudessa tuotamme. Kuvaamme palveluiden nykytilan ja keskeisimmät muutossaasteet toimintaympäristön, lainsäädännön tai havaittujen palveluiden laatua koskevien muutostarpeiden kautta. Osana tämän suunnitelmaa yhteenvedon esitämme, mitä palveluita me tarkastelemme laajemmin tulevien vuosien aikana.

Palveluverkkosuunnitelman uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi myös uudistuneen kuntastrategian, kuluvalle valtuustokauden pormestariohjelman ja hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Palveluverkkosuunnitelman ja palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskeva

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

suunnitelman taustalla on laajaa poikkihallinnollista yhteistyössä. Suunnitelman etenemistä ohjasi kunnan johtoryhmä ja sekä erillinen työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö ja jäsenenä toimialueiden kehittämispäälliköt sekä talouden ja palveluverkon asiantuntijat. Järjestimme vuoden 2022 aikana kaksi johtoryhmien yhteiskokousta suunnitelman valmisteluun.

Palveluverkkosuunnitelman tueksi tehtiin vuosina 2019 ja 2020 laajaa ennakkovaikutusten arviointia (evaus) sekä erillisiä talouslaskelmia.

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman tavoitteet ovat:

- Kuvata hyväksytyyn palveluverkko-ohjelman toteutuminen ja keskeisimpien projektien tilanne
- Kuvata kunnan palveluiden nykytilanne ja vaihtoehtoiset palveluiden järjestämistavat sekä tulevaisuuden muutoshaasteet
- Tehdä arviointia tulevaisuuden kunnan palveluista
- Luoda pohja tulevaisuuden henkilöstösuunnitelmille
- Päittää keskeisimmät tarkastelukohteet

Palveluiden järjestämisen nykytila ja tulevaisuus sekä kehittäminen

Palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevaan suunnitelmaan on kuvattu sekä palveluiden järjestämisen nykytila että tulevaisuuden muutoshaasteet. Sivistyksen toimialue on pohtinut tulevaisuutta nelikentällä, jossa on kuvattu lähipalveluna toteutettavat palvelut, kuntatasoiset palvelut, seudulliset palvelut ja muut palvelutuottamistavat. Yhteiset palvelut, kasvu ja ympäristö sekä kuntatoimiala on kuvannut palveluiden nykytilan ja tulevaisuuden muutostarpeet.

Keskeisinä muutosvoimat Tuusulassa on nähtävissä seuraavat:

- Hyvinvointialueiden muodostuminen, kunnan rooli hyvinvointialueen kumppanina, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen korostumisen
- Digitalisaatio
- Väestönmuutokset, väestön kasvun tavoitteet, kasvukunnan edellytysten ylläpitäminen, ikäihmisten määrän voimakas kasvu
- Osaavan työvoiman saanti, TE-palveluiden siirtyminen valtionhallinnosta kuntiin
- Henkilöstön saatavuus ja osaamisen kehittäminen
- Lainsäädännön muutokset

Haluamme olla ketteriä ja kehittää tulevaisuuden kunnan palveluita jatkuvana prosessina. Olemme ottaneet haltuun erilaisia kehittämismenetelmiä, kuten LEAN ja palvelumuotoilu. Tavoitteenamme on mitata entistä paremmin asiakaskokemusta. Kehittämistä tulee tehdä osana arjen toimintaa. Tuusulan kunnassa on käytössä salkkutyökalu, jossa seuraamme sekä strategiaan sidottujen tavoitteiden etenemistä että erilaisia kehittämistoimia. Kuntalaislähtöinen kehittäminen on hyväksytty osana kunnan osallisuusmallia.

Palveluverkko-ohjelman toteutuminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vuonna 2018 hyväksytyn ja vuosittain päivitetyn palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseksi on käynnistetty vuoden 2021 alussa palveluverkko-ohjelma, jolla johdetaan palveluverkon toteutusta hyväksytyn ohjelmamallin mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on toteuttaa palveluverkkosuunnitelma hallitusti, kustannustehokkaasti sekä laaditun aikataulun ja laatutavoitteiden mukaisesti halliten samalla ohjelman tunnistettuja riskejä. Tavoitteena on toteuttaa ohjelma niin, että kokonaisvaikutus kunnan talouteen on pitkällä aikavälillä positiivinen.

Ohjelman organisaatio koostuu ohjausryhmästä, työryhmästä, ydintiimistä, projekteista sekä poikkileikkaavista projekteista. Ohjelma raportoi kuukausiraportilla ohjelman etenemisestä ohjausryhmälle, jona toimii kunnan johtoryhmän ja poliittisen johtoryhmän yhteiskokous.

Ohjelma koostuu seuraavista projekteista:

- päiväkotiki Martta Wendelin
- lukio ja kulttuuritalo Monio
- Tuusulanjärven kampus
- Riihikallion monitoimikampus
- Rykmentinpuiston monitoimikampus
- Peltokaaren päiväkotiki
- Lahelan monitoimikampus
- Jokelan kampus

Lähtökohdat kunnan palveluiden ja palveluverkon kehittämiseksi pormestariohjelmasta ja kuntastrategiasta

Tuusulan pormestariohjelman (2021-2025) mukaan olemme sitoutuneet edistämään palveluverkon investointeja valtuustokauden aikana. Pyrimme luopumaan vajaakäyttöisistä kiinteistöistä nopeasti tai tehostamaan niiden käyttöä. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Pormestariohjelman mukaan Tuusula jatkaa nollatoleranssia sisäilmaongelmien kohdalla.

Syksyllä 2021 hyväksytyn valtuustokauden 2021-2025 strategian mukaan Tuusulan visio on "Elämisen taidetta kestävästi kasvavassa Tuusulassa". Tuusulan visiota toteuttaa kolme strategista päämäärää.

Mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Niistä kolmella on vahva yhdyspinta palveluverkon uudistamiseen ja sitä kautta kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseen:

1. Tarjoamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä.
2. Luomme tiiviimpiä keskusta-alueita, jotka mahdollistavat monipuolisemmat palvelut
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen

Tuusulassa on hyvä elää -päämäärää toteuttamaan on asetettu viisi valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä korostaa laadukkaiden palveluiden ja osallisuuden merkitystä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ihmisten hyvinvoinnin luomisessa. Tuusula uudistaa palveluverkkoaan rakentamalla uusia päiväkoteja ja kouluja, jotka tarjoavat myös kuntalaisille yhteisiä olohuoneita ja yhdessä tekemisen paikkoja. Osallisuus, vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen voivat tuoda lisää hyvinvointia kaikille. Palveluverkon uudistaminen

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme pahoinvointia, eriytymistä ja yksinäisyyttä.

7. Vahvistamme kunnan, asukkaiden ja yhteisöjen yhteistyötä ja kumppanuutta

8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä

9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista

10. Varmistamme arjen ja lähiympäristön turvallisuuden

Tuusula kehittyi kestävästi -päämäärää toteuttamaan on asetettu neljä valtuustokauden tavoitetta. Päämäärä tuo esiin kunnan kestävyys- ja ilmastoteot, työn luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja esimerkiksi maankäytön ja liikkumisen merkityksen ilmaston kannalta kestävässä elämässä. Kestävä kuntatalous sisältyy tämän päämäärän alle ja toteutamme kasvun ja talouden hallintaohjelmaa. Kahdella päämäärän tavoitteista on vahva kytkös palveluverkkoon.

11. Rakennamme kestävää tulevaisuutta ja edistämme ilmastotekoja kaikessa toiminnassa

14. Kasvamme taloudellisesti kestävästi rakenteita ja toimintatapoja uudistaen

Taustaa palveluverkon kehittämiseksi Tuusulassa

Aiemmin hyväksytyssä Tuusulan kunnan palveluverkkosuunnitelmassa on todettu, että palveluverkon kehittäminen on välttämätöntä talouden, kiinteistöjen kunnan ja laajojen sisäilmaongelmien johdosta. Kunnan palveluverkon keskeisen rungon muodostavat varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkko. Varhaiskasvatuksen suunnitelmien ja perusopetuksen opetussuunnitelmien asettamat vaateet puoltavat palveluverkon kehittämistä. Osa kouluista ei enää sijaitse tarkoituksenmukaisissa paikoissa väestön sijoittumiseen nähden ja niiden tilalliset suunnitteluratkaisut ovat opetuksen näkökulmasta katsottuina vanhentuneet. Tavoitteena on myös lisätä tilojen yhteiskäyttöä ja avata palveluverkon tiloja asukas- ja yhteisökäytölle.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkkoon liittyvät ratkaisut tehdään Keski-Uudenmaan sote- kuntayhtymässä vuoden 2022 aikana ja vuoden 2023 alusta lukien perustettavalla hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden tilojen osalta on tarkoituksenmukaista ylläpitää niiden käytettävyyttä nykyisiin toimintoihin. Keusote on laatinut palveluiden kehittämisen suunnitelman. Tuusulan kunnan osalta on keskeistä, että sote-palveluita on tarjolla kaikissa kuntakeskuksissa ja saamme täyden palvelun perhekeskuksen Tuusulaan. Uusissa monitoimikampuksissa mahdollistuu entistä paremmin matalankynnyksen hyvinvointipalvelut.

Tilakonsultit Oy:n tekemän varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen (7.2.2018) johtopäätösten mukaan Tuusulan kunnan palveluverkko on vanhentunut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

teknisesti, toiminnallisesti ja suhteessa kunnan väestörakenteeseen. Palvelukapasiteettia on liikaa pienissä kyläkouluissa, jotka eivät kykene tarjoamaan uudistetun opetussuunnitelman mukaisia tiloja. Taajamien koulut ovat täynnä ja niihin kohdistuu laajentamistarvetta. Vanhentuneen kouluverkon uudistaminen on järkevää palvelun laadun, koulujen sisältämien riskirakenteiden ja talouden kannalta.

Kiinteistönylläpidon saattaminen kestäväälle pohjalle edellyttää, että palveluverkko on mitoitettu vastaamaan kuntalaisten tarpeita sekä kunnan taloudellista kantokykyä. Tilankäytön tehostaminen vaikuttaa ajan mittaan vähentävästi myös investointitarpeisiin. Lisäksi säästöjä saadaan aikaan, kun rakennusten energiatehokkuus paranee uusinvestointien myötä. Uusilla rakennushankkeiden toteuttamismalleilla on mahdollisuus saada aikaan kustannussäästöjä sekä parantaa rakennusten koko elinkaaren aikaista hoitoa ja ylläpitoa. Kaikkiaan uusilla rakennushankkeilla voidaan parantaa kunnan palveluverkon kokonaistehokkuutta ja -kustannuksia.

Kunta pyrkii realisoimaan vajaakäytössä olevaa kiinteistöomaisuutta. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittämis- ja realisointisuunnitelman toimeenpanoa edistetään valtuuston 8.6.2020 päätöksen mukaisesti. Vajaakäyttöisten kiinteistöjen realisoinnista arvioidaan saatavan vuoteen 2031 mennessä yhteensä noin 30 milj. euron myyntitulot (10 milj. euron myyntivoitot). Myös kiinteistöjen ylläpitokustannuksia voidaan vähentää merkittävästi realisointien myötä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- hyväksyä osaltaan palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman ja
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- hyväksyä palveluiden järjestämistä ja palveluverkkoa koskevan suunnitelman.

Puheenjohtajan avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella lautakunta muistuttaa yksimielisesti, että sisäilmaongelmien nollatoleranssista on pidettävä huolta rakennushankkeiden viivästyessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi lautakunta päätti muistuttaa, että sisäilmaongelmien nollatoleranssista on pidettävä huolta rakennushankkeiden viivästyessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 307, 12.09.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 53, 25.10.2022

§ 53

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategia 2023-2025, lausunto

TUUDno-2022-1714

Kunnanhallitus, 12.09.2022, § 307

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Sailas, Heidi Hagman

virpi.sailas@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi

kansliapäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keusote 19.8.2022, Lausuntopyyntö Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta sidosryhmille, khall 12.9.

2 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos 2023-2025, khall 12.9.2022

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategian tulee olla valmis 1.1.2023. Strategian valmistelussa on kuultu niin asukkaita, asiakkaita, päättäjiä kuin henkilöstöä. Strategian valmistelijat pyytävät ajatuksia ja näkemyksiä strategian laatimisen tueksi myös sidosryhmiltä. Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen kyselyyn. Vastaukset huomioidaan osana hyvinvointialueen strategian laadintaa. Lausuntoja pyydetään 5.9.2022 mennessä. Tuusulan kunta on pyytänyt ja saanut lisäaikaa lausunnon antamiselle.

Hyvinvointialueella on lain mukaan oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategian tulee ohjata koko hyvinvointialueen toimintaa eli sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelujen järjestämistä ja tuottamista. Palvelualuestrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös täydentävät strategiaa tarkemmalla tasolla.

Kommentoitavana oleva strategialuonnos sisältää hyvinvointialueen tahtotilan, arvot, tavoitteet, painopisteet ja erottautumistekijät. Syksyn aikana työstetään strategiassa onnistumista edellyttävät toimenpiteet sekä keskeiset periaatteet ja avainmittarit, joilla seurataan strategian toteutumista. Hyvinvointialuestrategia viedään Keski-Uudenmaan aluevaltuuston päätettäväksi joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnan lausunto:

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Strategialausunnoille annettu aika on lyhyt ja siitä syystä ei ole ollut mahdollista tehdä laajaa kuulemista kunnan eri toimielimissä. Lausunto on valmisteltu kunnan johtoryhmässä.

Strategisten tavoitteiden teemat ovat hyvät. Hyvinvointialueen strategiassa asukas on keskiössä. Strategia huomioi palveluiden laadun, vaikuttavuuden ja sujuvuuden. Hyvinvointialueen henkilöstön näkökulma ja kumppanuudet on huomioitu. Strategia on kuitenkin vielä hyvin ylätasoinen ja siitä puuttuu mm. strategisia tavoitteita konkretisoivat tavoitteet ja tavoitteiden toteutumisen mittarit. Koska strategian sisältöä on avattu vähäisesti, on arviointia niistä vaikea tehdä. Keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä tulisi kuvata tarkemmin. Strategisten asiakirjojen kokonaisuuden ja strategisen ohjausjärjestelmän kuvaus olisi liitettävä strategiaan. Myös toimenpidesuunnitelmia tulisi avata. Strategian toteutumisen seurannan kuvausta tulisi vielä täsmentää. Strategisista mittareista todetaan, että ne laaditaan syksyn aikana. Strategian sisällön arviointi kokonaisuudessaan ei vielä ole mahdollista.

Strategiassa on tunnistettu Keski-Uudenmaan alueen erityispiirteitä ja nykytilaa (mm. väestön kasvu ja ikääntyminen, asukkaiden hyvinvoinnin tila), jotka vaikuttavat palvelutarpeeseen. Tietoon perustuva ennakointi palvelutarpeen ja toimintaympäristön muutoksista tulee olla strategiatyön ja strategisen johtamisen perusta.

Strategiassa todetaan, että väestön terveydentila on Keski-Uudellamaalla keskimääräistä parempi. Alueellisessa yhteistyössä kunnissa on kuitenkin tunnistettu eroja alueen kuntien välillä ja jopa kuntien sisällä. Tällä perusteella hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen näkökulma sekä ennaltaehkäisevän toiminnan rooli tulee huomioida strategisessa ajattelussa paremmin. Samoin strategiassa pitää korostaa eri kuntien palvelutarpeen näkökulmaa vielä vahvemmin.

Hyvinvointialuestrategian tulee lain mukaan (laki hyvinvointialueesta §41) koota hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. Strategiaan pitääkin sisällyttää vielä selkeämmin myös talouden reunaehdot, koska strategia ohjaa taloussuunnittelua. Tavoitteiden on oltava realistisia, koska kustannuskehityksen on vastattava rahoitusta.

Strategiaprosessiin on luonnoksen mukaan osallistettu laajasti eri tahoja. Kuntatoimijoiden osallisuus valmisteluun on kuitenkin jäänyt hyvin vähäiseksi. Erityisryhmien osallisuus edellyttää usein aktivointitoimia, esteettömyyttä ja tarvittaessa myös kohtuullisia mukautuksia, että osallisuus tosiasiallisesti toteutuu. Yhteisen hyvinvoinnin edistämisen yhdyspinnan sitouttaminen strategiaan on todella tärkeää. Jatkovalmistelussa kuntien osallistaminen on taattava. Kunnat tulevat olemaan edelleen tärkeitä yhteistyökumppaneita hyvinvointialueudistuksen jälkeen. Asukkaiden hyvinvointi ja sen edistäminen on sekä kuntien että hyvinvointialueen yhteinen tehtävä. Strategiassa tulee näkyä kumppanuus kuntien kanssa joko tavoitteissa tai painopisteissä.

Sosiaalipalveluiden ja pelastustoimen näkymättömyys strategiassa kiinnittää huomiota. Vaikka pelastustoimen tarkemmat palvelut esitetään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

palvelutasopäätöksessä, strategiassa tulee huomioida pelastustoimi tasavertaisena toimijana sote-palvelujen rinnalla. Ilmeisesti turvallisuuteen viittaamalla tarkoitetaan pelastustoimea, mutta tämä kirjaus ei ole riittävä.

Ehdotus

Esittelijä: Kalle Ikkela, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategiasta.
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Tuija Reinikainen ja Laura Åvall esittivät päätökseen seuraavan lisäyksen:

"Esitämme, että hyvinvointialueen strategisissa painopisteissä otetaan lisäksi huomioon myös palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa." Kunnanhallitus hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kunnanhallitus päätti

- lisätä lausuntoon, että hyvinvointialueen strategisissa painopisteissä otetaan lisäksi huomioon myös palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirja tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 53

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos keskeisistä periaatteista 2023-2025, hyteltk 25.10.2022

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä muuttuu hyvinvointialueeksi 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminnan lisäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyvinvointialueelle siirtyy Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta, osia Eteva kuntayhtymän toiminnasta sekä kunnista koulupsykologeja ja -kuraattoreita.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnos toimitettiin sidosryhmille lausunnolle elokuussa 2022. Strategiakokonaisuuteen tullaan sisällyttämään täydentävinä osina palvelustrategia ja pelastustoimen palvelutasopäätös. Palvelustrategiassa tulee kuvata periaatteita, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Hyvinvointialue pyytää nyt ajatuksia ja näkemyksiä sidosryhmiltä palvelustrategian laatimisen tueksi.

Kommentoitavana oleva palvelustrategialuonnos sisältää palvelujen järjestämisen keskeiset periaatteet. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös strategiakokonaisuutta tukevia avainmittareita, jotka ovat parhaillaan valmistelussa osana hyvinvointialueen strategiamittaristoa. Strategian toimeenpano konkretisoidaan myöhemmin erillisillä toimeenpanosuunnitelmillä.

Jokaisen sidosryhmän toivotaan laativan yhden yhteisen vastauksen keskeisistä periaatteista 4.11. mennessä. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa muodostuuko palvelustrategian keskeisistä periaatteista hyvinvointialueen palveluiden strategista järjestämistä oikean suuntaisesti ohjaava kokonaisuus. Vastaukset tullaan huomioimaan osana palvelustrategian valmistelua. Luonnos palvelustrategian keskeisistä periaatteista on esityslistan liitteenä.

Strategiakokonaisuutta valmistellaan eteenpäin siten, että se on valmis Keski-Uudenmaan aluevaltuuston käsittelyyn joulukuussa 2022.

Tuusulan kunnanhallitus lausui Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta kokouksessaan 14.9.2022.

Tuusulan kunnan lausunto Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiasta

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua palvelustrategialuonnokseen.

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvointialueella laadittava palvelustrategia on tärkein asiakirja hyvinvointialueen strategian rinnalla. Palvelustrategiassa asetetaan tavoitteet strategiakaudella tuotettavien palveluiden määrälle, laadulle, saatavuudelle ja kustannuksille.

Sidosryhmien lausunnon antamiselle varattu aika on lyhyt ja asian käsittely laajasti kunnan eri foorumeilla ja toimitelmissä ei ole ollut mahdollista. Koska kyseessä on merkittävä asiakirja, on valmistelulle annettava riittävästi aikaa ja valmistelu on tehtävä huolellisesti.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategiassa on kuvattu 12 keskeistä periaatetta palveluiden järjestämisessä. Palvelustrategiaan tullaan sisällyttämään myös mm. strategiakokonaisuutta tukevat avainmittarit. Palvelustrategian muu sisältö ei kuitenkaan ole ollut käytettävissä lausuntoa antaessa. Siitä syystä joudumme antamaan lausunnon vaillinaisin tiedoin.

Palvelustrategian 12 keskeisintä periaatetta

1. Monituottajuusmalli
2. Vertailtavuus
3. Strategisten hankintojen kyvykkyys
4. Valvonta ja sopimusohjaus
5. Verkostoyhteistyö
6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus
7. Markkinoiden kehittäminen
8. Kevennetty palvelurakenne
9. Asiakasohjaus ja palveluiden yhteensovittaminen
10. Riittävä omapalvelutuotanto
11. Ekologinen kestävyys palvelutuotannossa
12. Palvelujen verkosto

Strategiaan tulisi kirjata, kuinka palvelustrategian keskeisimmät periaatteet aiotaan saavuttaa ja antaa palvelulupaus. Keskeisimmät periaatteet tarkastelevat palvelustrategiaa monipuolisesti eri näkökumista. Periaatteita on kuitenkin paljon ja osa niistä olisi yhdistettävissä (esim. monituottajuusmalli ja riittävä omapalvelutuotanto). Palvelustrategian valmistelussa olisi ollut hyvä ottaa mukaan eri sidosryhmien edustajia, niin kuntien, 3. sektorin toimijoiden kuin myös yksityisen palvelusektorin yrittäjien ja yritysten.

Keskeisimmissä periaatteissa 1. mainitaan monituottajuus määrittelemättä sitä tarkemmin. Palvelustrategiassa tulisikin määritellä, mitkä palvelut hyvinvointialue tuottaa tai pyrkii tuottamaan itse, mitä palveluita yritykset tai kolmas sektori tuottavat tai niiden odotetaan tuottavan. Valvontavastuu palveluista ja palveluiden toteutuvasta saavutettavuudesta on aina julkisella toimijalla, hyvinvointialueella. Kunnan elinvoiman näkökulmasta haluamme luoda edellytyksiä alueella toimiville sote-toimialan yrityksille.

Palvelustrategian 2. keskeisessä periaatteessa linjataan palveluiden vertailtavuutta suhteessa kustannusrakenteeseen. Kustannusrakenteen tulisi aina vertautua myös asiakkaiden tarpeisiin ja palveluiden alueelliseen kattavuuteen. Palvelutuotannon vertailua ei kaikilta osin koeta tehdyn riittävän laajasti tai samankaltaisesti eri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyvinvointialueilla. Uudistuksen tavoitteena on ollut tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset palvelut kaikilla hyvinvointialueilla.

4. keskeinen periaate, valvonta ja sopimusohjaus, määrittelee, että palveluiden järjestäjä on vastuussa palveluiden lainmukaisuudesta. Järjestäjä-termin sijaan olisi hyvä korostaa, että valvontavastuu on hyvinvointialueella. Tasavertainen ja asiakaslähtöinen näkökulma palvelutuotannossa ja sen valvomisessa on kunnalle keskeistä.

Keskeisimmässä periaatteessa 5 Verkostoyhteistyö kuvataan, että ” verkostoyhteistyössä järjestäjä saa tehtävänsä tukea laajalta verkostolta. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Uudenmaan alueen hyvinvointialueet HUS ja kunnat. Alueellista turvallisuutta kehitetään yhteisten valmius ja varautumissuunnitelmien kautta”. Kunnat haluavat toimia yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa. Kokonaisvaltainen näkemys kunnan roolista yhteistyökumppanina hyvinvointialueen kanssa olisi tärkeää tuoda esille, vaikka sitä varmasti kehitetään monissa eri työryhmissä hyvinvointialuevalmistelussa. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluissa yhteistyö kunnan sivistyspalveluiden kanssa on keskeistä. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös 3. sektorin toimijat.

Keskeisimmässä periaatteessa 6. Asukkaiden ja henkilöstön osallisuus määritetään, että ”palvelut muotoillaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti yhteydenottotapoja rajaamatta. Osallisuus omaan hoitoon ja palveluun lisää yksilön ja yhteisön hyvinvointia ja vähentää syrjäytymisen riskiä. Asukkaat ja henkilöstö osallistuvat palveluiden muotoiluun osana niiden kehittämistä”. Asukkaiden ja yhteisöjen mukanaolo palveluiden muotoilussa ja kehittämisessä on äärimmäisen tärkeää. Hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin näkökulma ja osaaminen hyödynnetään alueen palvelustrategian valmistelussa, käytännön toteuttamisessa ja tulosten arvioinnissa.

Keskeisimmässä periaatteessa 8. kuvataan miten ”palvelutuotannossa panostetaan matalan kynnyksen ja kevyen palvelurakenteen palveluihin, jotta raskaiden palveluiden toteuttamiseen jää riittävästi resursseja”. Suuruus ja keskitetty palvelu ei kaikissa tapauksissa tuo etua tai tehokkuutta, eikä integraatio toteudu palveluita viilaamalla. Matalan kynnyksen ennaltaehkäisevistä palveluista tulisi pitää kiinni ja pieniin asioihin on saatava apu lähellä ja nopeasti. Tämän periaatteen 8 otsikointi, kevennetty palvelurakenne, on koettu myös epämääräiseksi ja häivyttäväksi määrittelyksi, joka voi johtaa väriin tulkintoihin. Ennaltaehkäisevän ja korjaavan työn suhde ja ennaltaehkäisevien palveluiden roolin painottaminen on tärkeää, se tulee muotoilla toisin. Nyt saattaa syntyä mielikuva säästöistä ja huonoista palveluista, eikä painopisteestä ennaltaehkäiseviin palveluihin.

Periaate 9 määrittää asiakasohjausta ja palvelujen yhteensovittamista. ”Lähineuvonta toteutuu yhdenvertaisesti ja yksilöllisesti. Palvelukokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti niin, että saat tarvitsemasi palvelun oikeaan aikaan, oikeassa paikassa ja oikean ajan.” Kuntalaisen ja palveluiden käyttäjien näkökulmasta tämä on keskeisimpiä periaatteita. Etenkin heikoimmassa asemassa olevien, ikäihmisten, erityisryhmien ja lasten ja perheiden palveluiden kohdalla tämä on erityisen tärkeää. Palvelustrategiassa tulee huomioida palvelujen aito saavutettavuus ja esteettömyys. Lisäksi ennaltaehkäiseviä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

palveluja ja varhaisen tuen toimintamalleja tulee innovoida ja vahvistaa yhteistyössä kuntien, kolmannen sektorin toimijoiden ja yritysten kanssa. Asiakasohjaukseen ja palveluiden yhteensovittamiseen liittyy myös kolmannen sektorin tuottamat palvelut ja niiden yhteensovittaminen hyvinvointialueen palvelutarjonnan kanssa. Järjestöjen avustaminen sote-tehtävissä hyvinvointialueella kannattaa huomioida myös tässä yhteydessä.

Periaatteessa 10 riittävä oma palvelutuotanto kuvataan seuraavasti: "Emme tee peruuttamattomia palveluratkaisuja. Häiriötilanteisiin varaudutaan riittävällä omalla palvelutuotannolla." Hyvinvointialueen riittävä palvelutuotanto on määritettävä palveluiden saavutettavuus ja asiakkaiden ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Palvelutuotannossa tulee huomioida kuntien erilaisuus ja erilaiset palvelutarpeet. Eri kuntien asukkaita ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta tai -paikasta riippuen.

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu". Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää digipalveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa. Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan alueen että kunnan eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun. Kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon asiassa.

Puheenjohtaja avasi keskustelun. Käydyn keskustelun perusteella lautakunta päätti yksimielisesti lisätä lausuntoon kohtaan 12:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

"Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu".

Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.

Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden, kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.

Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.

Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti lisätä lausuntoon kohtaan 12 seuraavaa:

Kunta pitää tärkeänä kohtaa 12. palvelujen verkosto etenkin palveluiden käyttäjien ja kunnan asukkaiden näkökulmasta. Periaatteen mukaan "palveluja kootaan moniammatillisesti yhtenäisiksi palveluketjuiksi. Tämä mahdollistaa hyvin toimivat ja saumattomat palvelukokonaisuudet. Lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus turvataan useilla eri palvelumuodoilla. Lähipalvelu tuottaa käyttäjälleen enemmän lisäarvoa kuin vastaava keskitetty palvelu ollen samalla toiminnallisesti ja taloudellisesti kustannusvaikuttava ratkaisu".

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lähipalvelut ja sote-palveluiden palvelupisteet tulisi kuvata palvelustrategiassa, sillä sote-palveluiden saavutettavuudella on iso merkitys sekä Keski-Uudenmaan että kuntien ja eri keskusten pito- ja vetovoimaan. Linjaukset lähipalveluista tulee tehdä hyvinvointialueella ennen palveluverkkoa koskevia päätöksiä.

Asukkaiden ja asiakkaiden yhdenvertaisuus ja tarpeet tulee huomioida palveluiden verkostoa tarkasteltaessa. Lähipalvelut voidaan tuottaa sote-asemien, sote-pisteiden, kotiin vietävien palveluiden, liikkuvien palveluiden, hybridi- tai sähköisten etäpalveluiden muodossa. Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys tulee olla ensisijaista asiakkaiden näkökulmasta. Tämä on tärkeää etenkin toistuvasti käytettävien palveluiden osalta. Kertaluonteiset palvelut voidaan tuottaa keskitetyistä pisteistä, mutta palveluita ei voida keskittää ilman toimivia liikenneyhteyksiä palveluun.

Tuusulan kunta suosittaa tarkkaa pohdintaa siitä, keille tarjotaan lähipalvelua ja keiden on mahdollista hyödyntää keskitettyjä palveluita (esimerkiksi työikäiset). Keskitettyjen palvelujen saavutettavuus julkisen liikenteen kautta on varmistettava ja vaikutettava koko hyvinvointialueen reittisuunnitteluun.

Alueiden erilaisuus ja paikallisuus tulisi ymmärtää nykyistä paremmin. Lähipalveluiden merkitys korostuu, sillä jos palvelu ei ole saavutettava voi asiakkaan vaiva, sairaus tai ongelma pahentua, kun asiakas ei pääse palveluun.

Etenkin haavoittuvimmassa asemassa olevat, ikäihmiset, erityisryhmät ja lapset, nuoret ja lapsiperheet tarvitsevat lähipalveluita ja heidän mahdollisuudet sähköisten palveluiden käyttöön voi olla muita asiakasryhmiä pienemmät. Ikäihmisten, ja etenkin erittäin iäkkäiden ikäihmisten, määrä tulee lähivuosina kasvamaan räjähdysmäisesti ja heidän mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja ovat rajalliset myös tulevaisuudessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 32,05.04.2022

Tarkastuslautakunta, § 37,19.04.2022

Tarkastuslautakunta, § 42,03.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 46,17.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 50,25.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 54,31.05.2022

Tarkastuslautakunta, § 59,07.06.2022

Valtuusto, § 81,20.06.2022

Tarkastuslautakunta, § 63,21.06.2022

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 73,16.08.2022

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 80,23.08.2022

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 64,24.08.2022

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, § 20,21.09.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 54, 25.10.2022

§ 54

Arviointikertomus 2021, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan selvitys

TUUDno-2022-704

Tarkastuslautakunta, 05.04.2022, § 32

Tarkastuslautakunta on kunnanvaltuuston asettama lakisääteinen lautakunta, jonka tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arviointityön tulokset kootaan keväisin arviointikertomukseen, joka käsitellään valtuustossa samassa kokouksessa kuin edellisen vuoden tilinpäätös.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta päättää arviointikertomuksen 2021 laatimisesta

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti arviointikertomuksen 2021 laatimisesta

Tarkastuslautakunta, 19.04.2022, § 37

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, 03.05.2022, § 42

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 17.05.2022, § 46

Ehdotus

Esittelijä: Jari Räsänen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Päätös

Merkitään tiedoksi Jussi Salosen esteellisyys arviointiin ennen 16.8.2021 periodia.

Puheenjohtaja poistui klo 17.58. Poissaolon ajan varapuheenjohtaja Jari Räsänen oli puheenjohtaja.

Puheenjohtaja saapui 18.19 ja jatkaa puheenjohtoa.

Ylimääräinen kokous päätettiin pitää 25.5 klo 17 Kokouksessa käydään arviointikertomus.

Tarkastuslautakunta, 25.05.2022, § 50

Arviointikertomuksen läpikäynti aihealueittain—lautakunnan kommentit.

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- jatkaa materiaalin valmistelua esille nostettujen huomioiden pohjalta
 - viimeistellä arviointikertomuksen 31.5.2022 kokouksessa.
-

Tarkastuslautakunta, 31.05.2022, § 54

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Jussi Salonen

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti jatkaa arviointikertomuksen 2021 laatimista.

Tarkastuslautakunta, 07.06.2022, § 59

Liitteet

1 Tuusulan kunta arviointikertomus 2021, tarkla 7.6.2022

Tarkastuslautakunta päättää tässä kokouksessaan Tuusulan kunnan vuoden 2021 arviointikertomuksen hyväksymisestä. Tarkastuslautakunta on aiemmin todennut Jussi Salosen esteellisyyden ajalta ennen 16.8.2021 (apulaispormestari, kunnanhallituksen varapuheenjohtaja, konsernijaoston ja#sen ja kasvatus- ja sivistyslautakunnan puheenjohtaja) ja Jari Ra#sa#sen 16.8.2021 alkaen (hyvinvoinnin ja terveyden edista#misen lautakunnan varapuheenjohtaja).

Koska Salonen on lautakunnan puheenjohtaja ja Jari Räsänen varapuheenjohtaja, lautakunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan johtamaan arviointikertomuksen hyväksymistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan käsittelyn osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Marko Ketvel

Tarkastuslautakunta päättää

- valita keskuudestaan puheenjohtajan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan käsittelyn osalle
- hyväksyä vuoden 2021 arviointikertomuksen
- toimittaa arviointikertomuksen jäsenille välittömästi allekirjoitettavaksi sähköisesti
- hyväksyä, että tekstissä havaitut mahdolliset kirjoitus- ja muut tekniset virheet sekä taitto voidaan korjata
- todeta, ettei Jussi Salonen eikä Jari Räsänen ole osallistuneet arviointiin niiltä osin kuin ovat esteellisiä
- jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 valtuuston käsiteltäväksi
- ehdottaa, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja suosituksista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta välittömästi tässä kokouksessa.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta päätti

- hyväksyä vuoden 2021 arviointikertomuksen
- toimittaa arviointikertomuksen jäsenille välittömästi allekirjoitettavaksi sähköisesti
- hyväksyä, että tekstissä havaitut mahdolliset kirjoitus- ja muut tekniset virheet sekä taitto voidaan korjata
- jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 valtuuston käsiteltäväksi
- ehdottaa, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja suosituksista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta välittömästi tässä kokouksessa.

todettiin, ettei Jussi Salonen eikä Jari Räsänen ole osallistuneet arviointiin niiltä osin kuin ovat esteellisiä

Valtuusto, 20.06.2022, § 81

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, valt 20.6.2022, hytelk 25.10.2022

Ehdotus

Valtuusto päättää

- pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asia käsiteltiin ennen § 80 Tilinpäätös 2021 ja tuloksen käsittely.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Jussi Salonen selosti asiaa kokouksessa.

Tarkastuslautakunta, 21.06.2022, § 63

Tarkastuslautakunta arvioi arviointikertomus 2021 valmisteluprosessia

Ehdotus

Esittelijä: Jussi Salonen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta arvioi arviointikertomus 2021 valmisteluprosessia

Päätös

Tarkastuslautakunta arvioi arviointikertomus 2021 valmisteluprosessia.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 16.08.2022, § 73

Valmistelijat / lisätiedot:

Leena Sjöblom

leena.sjoblom@tuusula.fi

ympäristökeskuksen johtaja

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022, § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset ympäristökeskuksen osalta:

- Pandemialla on ollut iso negatiivinen vaikutus kaikkien kuntien henkilöstöön. Vaikka Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksella on ihan omat tavoitteet, silti kannattaa panostaa henkilöstön hyvinvointiin.
- Miettiä keinoja asukkaiden osallistumisen nostamiseen yhteisiin ympäristöasioihin seuraavana toimintavuonna.
- Miettiä palveluiden vaikuttavuuden mittaamista jatkossa.
- Panostaa varahenkilöstö- ja sijaishenkilöstöjärjestelmän kehitykseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan suosituksiin kaikkien asiakohtien osalta. Seuraavassa on selostettu ympäristökeskuksen toimia asiassa.

Henkilöstön hyvinvointiin panostaminen

Ympäristökeskuksen henkilöstöllä oli koko kunnan tavoin keväällä 2022 mahdollista vastata työhyvinvointia käsittelevään Kompassi-henkilöstötutkimukseen. Ympäristökeskuksesta saatiin 30 vastausta eli vastausprosentti oli noin 61 %. Kyselyn perusteella ympäristökeskuksen henkilöstön työhyvinvointi on pääasiassa hyvällä tasolla. Henkilöstö poimi tuloksistamme vahvuuksiksemme erityisesti työn itsenäisyyden ja joustavuuden, selkeät työpaikan pelisäännöt, hyvät työvälineet ja hyvän työilmapiirin. Kehittämiskohteina nousivat esiin yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen yksiköiden välillä ja esiin nousevien epäkohtien käsitteleminen aikaisessa vaiheessa ja näihin tullaan ympäristökeskuksen toiminnassa erityisesti panostamaan.

Asukkaiden osallistaminen yhteisiin ympäristöasioihin

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistaa asukkaita erityisesti ympäristönsuojelun hankkeissa. Esimerkiksi järvikunnostuksissa asukas- ja maanomistajayhteistyö on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tärkeä osa toimintaa. Lisäksi ympäristönsuojelun palveluyksikkö tukee kuntia niiden asukasyhteistyössä esimerkiksi metsäsuunnittelussa, luonnonhoidossa ja vieraslajien torjunnassa Vuosille 2023–24 suunnitellaan yhdessä sopijakuntien kanssa hanketta, jossa talkoilla ja opastuksella kannustetaan asukkaita haitallisten vieraslajien torjuntaan. Hankkeeseen on mahdollista saada myös ulkopuolista rahoitusta. Yleisesti ottaen kustannukset asukasyhteistyöstä kohdistuvat aina siihen sopijakuntaan, jonka alueella toimitaan, joten on myös kuntien rahoitushalukkuudesta kiinni, miten paljon toimintaa voidaan järjestää.

Palveluiden vaikuttavuuden mittaaminen

Ympäristökeskuksen strategiakausi on päättymässä vuonna 2023 ja ensi vuonna laaditaan uusi strateginen tavoiteohjelma kaudelle 2024–27. Tavoiteohjelmaa laadittaessa on mahdollisuus pohtia keinoja palveluiden vaikuttavuuden mittaamiseen.

Vara- ja sijaishenkilöstöjärjestelmän kehittäminen

Ympäristökeskuksen taloussuunnitelman riskiarviossa tiedon ja osaamisen siirtäminen ja jakaminen ympäristökeskuksessa on tunnistettu toiminnalliseksi riskiksi ja siten kehittämiskohteeksi. Tavoitteena on, että kaikissa palveluyksiköissä kriittisiä tehtäviä pystyy suorittamaan aina vähintään kaksi, mieluummin kolme henkilöä. Näin minimoidaan toiminnalliset riskit ja pystytään varautumaan myös koronavirusepidemian uusiutumiseen tai muuhun vastaavaan pitkäaikaiseen häiriötilanteeseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä.

Ehdotus

Esittelijä: Leena Sjöblom, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Larissa Aksinovits saapui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17:28.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 23.08.2022, § 80

Valmistelijat / lisätiedot:

Markus Torvinen, Hannamari Halinen tuuhalinha, Katja Elo
markus.torvinen@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi
opetuspäällikkö, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, ksltk 23.8.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

Koronapandemia on vaikuttanut sekä sivistyksen talouteen että toimintaan koko vuoden 2021 aikana. Pandemian aiheuttamat poikkeusjärjestelyt, johtamisen ja tiedottamisen kuin myös työntekeksen tasolla ovat olleet aikaa vieviä sekä erittäin työllistäviä. Tästä huolimatta talous on saatu tasapainotettua, pitkälti valtion tukien avustuksella. Myös toimintaa on kyetty järjestämään vaihtoehtoisin keinoin lähikontakteja välttäen. Suurelta osin vuosi onkin mennyt odotettua paremmin. Sivistyksen toimiala on kokonaisuudessaan onnistunut kehittämään toimintaansa ja kyennyt jatkuvaan oppimiseen.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialue kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä huomioista vuoden 2021 toimintaa koskien. Nostatte esille keskeisiä henkilöstöön ja lapsiin ja nuoriin sekä palveluverkkoon liittyviä kysymyksiä.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunnan suositus: Henkilöstön hyvinvointiin tähtäävien suunnitelmien edistämistä lyhyellä aikavälillä suositellaan.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialue jakaa tarkastuslautakunnan näkemyksen henkilöstön hyvinvoinnin edistämisestä. Korona-ajan jälkeinen yhteisöllisyyden palauttaminen niin kouluissa kuin päiväkodeissa tukee myös hyvinvoinnin edistämistä. Varhaiskasvatuksessa edistetään yhdessä johtajien ja henkilöstön kanssa työhyvinvointia koronan jälkeisenä aikana ja selvitetään yhdessä hr:n kanssa lisääntyneiden poissaolojen juurisyitä. Taukojen pitämättömyys työpäivän aikana on yksi keskeinen Pulssi-kyselyn löydös, johon on syytä keskittyä alkavan kauden aikana ja lisätä työstä palautumista myös työpäivän aikana. Henkilöstön saatavuushaasteet tuntuvat lapsiryhmissä työskentelevien arjessa. Työkavereiden vaihtuvuus lisää työkuormitusta ja vaikeuttaa työn tavoitteiden toteuttamista. Sijaisten hankkiminen kuormittaa erityisesti päiväkodinjohtajia ja lisää tarvetta arvioida työn riskejä päivittäin. Koulut tekevät suunnitelmia hyvinvoinnin edistämiseksi osana lukuvuosisuunnitelmiaan sekä henkilöstön pulssi-kyselyn toimenpide-ehdotuksia.

Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kehitetään toimia koko kunnan tasolla työhyvinvointiryhmässä. Henkilöstöpalveluissa hyvinvoinnin seuraamiseen on kehitetty pulssi-kysely, jonka kautta esihenkilöt saavat tietoa henkilöstön työhyvinvoinnin kokemuksista monta kertaa vuodessa ja edistävät

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

työhyvinvointitoimia yhdessä henkilöstön kanssa. Sivistyksen toimialueella on lähdetty työstämään esihenkilöiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä yhdessä kaikkien esihenkilöiden kanssa.

Koulukuljetuseriaatteet ja Koululiitu-sovellus

Tarkastuslautakunnan suositus: Suositellaan uudistusten tarkempaa ja käytännönläheisempää analysointia ennen käyttöönottoa.

Toimialueen selvitys:

Koulukuljetuseriaatteiden osalta Koululiitun käyttöä jatketaan apuna koulumatkojen vaarallisuuden määrittelyssä. Koulukuljetuseriaatteita ja Koululiitua koskevat aloitevastaukset hyväksyttiin valtuustossa 20.6.2022.

Oppilashuollon ongelmat

Tarkastuslautakunnan suositus: Oppilashuollon ongelmiin tulee puuttua viipymättä.

Toimialueen selvitys:

Sivistyksen toimialueella jaetaan tarkastuslautakunnan huoli oppilashuollollisten palveluiden saatavuudesta ja riittävydestä. Oppilashuollon henkilöstö siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle ja on erityisen tärkeää sopia tehtävänkuvista ja prosesseista vastaanottavan organisaation kanssa. Siirtymän valmistelua tehdään yhteistyössä Keusoten ja muiden hyvinvointialueelle siirtyvien kuntien kanssa. Osana valmistelua henkilöstölle on säännölliset, noin kerran kuukaudessa tapahtuvat, Keusoten vetämät infotilaisuudet. Näiden infotilaisuuksien lisäksi tehdään kuntakohtaista ja alueellista yhteistyötä jo olemassa olevien rakenteiden ja yhteisten toimintakäytänteiden kartoittamiseksi. Siirtävälle henkilöstölle järjestettiin kesäkuussa yhteinen tilaisuus Hyvinkäällä. Tilaisuudessa oli paikalla kaikista kunnista siirtyvä henkilöstö ja Hyvinvointialueen edustus. Keskeistä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja tätä edistämme alueellisena yhteistyönä valtakunnallista kehittämisrahoitusta saavissa hankkeissa Kaikille yhteinen varhaiskasvatus, Kaikille yhteinen koulu, Sitouttava kouluyhteistyö ja Opinto-ohjauksen kehittäminen. Hankkeissa luodaan yhteisiä toimintamalleja lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunta teki kannanoton Keusotelle perhepalvelujen saatavuuden parantamiseksi toukokuun lautakunnan kokouksessa.

Strategian toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan suositus: Tavoitteet liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi tulisi ottaa käsittelyyn.

Toimialueen selvitys:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Harrastus- ja liikuntatavoitteiden osalta lasten ja nuorten kerhotoiminnan kehittäminen jatkuu ilman rajoituksia tulevana lukuvuotena, ja kerhotoiminnan kehittämiseen on palkattu hankekoordinaattori. Kerhotoiminnan kehittämisessä tehdään aktiivista yhteistyötä seurojen ja yhdistysten kanssa. Tavoite koulupäivän yhteydessä kehitettävästä kerho- ja harrastustoiminnasta on kirjattu sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelmaan.

Talouden toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan suositus: Palveluverkkouudistuksen pysyminen aikataulussa ja budjetissa; jatkuva yhteistyö teknisen puolen kanssa on tärkeää, jotta enemmiltä viivästyksiltä pystytään välttymään. Budjetin toteutumisen tehostettu seuranta johtuen kohonneista kustannuksista mm. rakentamisessa sekä rakennustarvikkeissa on toivottavaa.

Toimialueen selvitys:

Palveluverkkouudistuksen eteneminen aikataulussa on sivistyksen toimialueelle keskeinen tavoite. Se vahvistaa kunnan veto- ja pitovoimaa niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessakin. Sivistyksen ja kasvun ja ympäristön yhteistyö on tiivistä sekä palveluverkon kokonaisuuden että yksittäisten hankkeiden edistämisessä. Yhteistyössä keskeistä tällä hetkellä ja tulevaisuudessa on myös kalustukseen ja AV- ja ICT-laitteiden hankintaan tarvittava osaaminen ja resurssi.

Palveluverkon yhteistyörakenteet mahdollistavat ja myös vaativat paljon aikaa. Palveluverkkouudistuksen osalta kustannusten nousun lisäksi haaste on sivistyksen henkilöstöresurssi, jossa ei ole huomioitu riittävästi palveluverkon mukanaan tuomaa lisätyötä. Pyrimme suunnittelemaan sekä hallinnossa työskentelevien että yksiköiden esihenkilöiden ja henkilöstön työaika palveluverkon edistämisen vaatimalla tavalla.

Sivistyksen toimialue on aktiivisesti mukana kuntakohtaisessa sisäilmatyöryhmässä. Sekä kuntatyöryhmä että kohdekohtaiset sisäilmaryhmät toimivat säännöllisesti. Sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen korjausten eteneminen on olennaista, jotta onnistumme palveluverkon toteuttamisessa kokonaisuudessaan.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 24.08.2022, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:

Risto Kanerva, Ulla Kinnunen, Katja Elo

risto.kanerva@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, katja.elo@tuusula.fi

vapaa-aikapalveluiden päällikkö, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, kvltk 24.8.2022

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Se livitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Vapaa-aikalautakunta on huomionnut ja edistänyt nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia liikunnan suhteen.
- Virkistysalueiden kunnossapito sai kiitosta niiden käyttäjiltä.
- Hyvät liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet lisäävät Tuusulan vetovoimaa.
- Kysyntä kulttuurituotannolle ja -tapahtumille koronapandemian loppusuorassa on ollut kasvava.
- On kehitetty ja laajennettu uusia järjestämisen ja toteuttamismahdollisuuksia (sähköiset palvelut ja tapahtumat, videotuotanto, ulkona järjestettävät tapahtumat).
- Uudet tapahtumien ja hankkeiden järjestämismahdollisuudet nostivat Tuusulan asukkaiden osallistumisen.
- Kulttuurialan henkilökunta pystyi jatkamaan työtä ilman lomautuksia myös koronapandemian aikana. Henkilöstön hyvinvointia on seurattu ja osaamista on kehitetty.
- Merkittävimmät onnistumiset toimialueella on Halosenniemen kehittämissuunnitelman eteneminen, kulttuurikasvatussuunnitelmien kattavuus, Kellokosken kirjaston (omatoimikirjasto) kunnostus

Tarkastuslautakunnan suositukset kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan osalta:

- Koulunuorisotyön mallia tulee jatkossa kehittää oppilaiden kanssa.
- Tulevien investointien lähtökohtina tulee olla mm. kestävä kehitys, yhteisöllisyys sekä monikulttuurisuus.
- Virkistys- ja liikunta-alueiden toteutuksessa ja hoidossa on kiinnitettävä Tuusulan eri alueiden, niin uusien kuin vanhojenkin, tasapuoliseen ja tasalaatuiseen huomioimiseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Verkkotilaisuuksien järjestämistä kannattaa jatkaa myös pandemian jälkeen.
- Kysyntä lähitilaisuuksille tulee kasvamaan pandemian jälkeen, tätä kannattaa ottaa huomioon toimintasuunnitelman laatimisessa.
- Henkilökunta joutui kokemaan uusia työhaasteita pandemian aikana, kannattaa kiinnittää huomiota henkilökunnan hyvinvointiin jatkossakin.
- Miettiä Tuusulan brändin vahvistamisen mahdollisuuksia kuntien välisen yhteistyön ja kansainvälisen toiminnan kautta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitys:

Sivistyksen toimialue kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä huomioista. Olemme samaa mieltä tarkastuslautakunnan kanssa siitä, että toimialueella on onnistuttu edistämään palveluiden saavutettavuutta ja luomaan uudenlaisia toimintamalleja kulttuuriin ja liikuntaan ja virkistytymiseen eri puolille kuntaa.

Koronapandemiasta johtuvien rajoitusten poistuminen on näkynyt asiakasmäärissä sekä kulttuuri- että liikuntapalveluissa. Asiakkaat ovat palanneet palveluiden pariin aktiivisesti. Kellokosken omatoimikirjasto on otettu hyvin vastaan. Se on parantanut alueen asukkaiden kirjastopalveluiden saavutettavuutta merkittävästi.

Yhteistyö kulttuuripalveluiden tuottamisessa naapurikuntien kanssa on aktiivista ja lisää koko alueen näkyvyyttä.

Tarkastuslautakunnan huomiot löytävät vapaa-ajan palvelualueen toiminnasta ja kehityksestä oleellisia asioita. Koulunuorisotyön lisääminen ja kehittäminen edistää ikäluokkien parempaa tuntemusta ja edesauttaa yhteistyötä kouluympäristössä. Tämä otetaan huomioon mm. henkilöstösuunnitelmassa, koulutuksessa, palveluiden suunnittelussa ja seurannassa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kehitetään toimia koko kunnan tasolla työhyvinvointiryhmässä. Henkilöstöpalveluissa hyvinvoinnin seuraamiseen on kehitetty pulssi-kysely, jonka kautta esihenkilöt saavat tietoa henkilöstön työhyvinvoinnin kokemuksista monta kertaa vuodessa ja edistävät työhyvinvointitoimia yhdessä henkilöstön kanssa. Sivistyksen toimialueella on lähdetty työstämään esihenkilöiden hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä yhdessä kaikkien esihenkilöiden kanssa.

Palveluverkon kehittäminen ja uudet olosuhteet tarkoittavat myös palveluiden kehittämistä ja nykyisten tilojen ja harrastuspaikkojen käyttöasteen lisäämistä, jatkossa entistä enemmän kestäväen kehityksen näkökulmasta.

Resurssien kohdentamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Monipuolinen yhteistyö lisääntyy ja parantaa mahdollisuuksia onnistua tiukkenevassa taloustilanteessa. Kuntalaisten ja yhteisöjen uudet palvelutarpeet ja matkailun mahdollisuudet synnyttävät uusia tapoja parantaa vapaa-ajan palvelutoimintaa mutta myös matkailun näkymiä.

Ehdotus

Esittelijä: Tiina Simons, sivistysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, 21.09.2022, § 20

Valmistelijat / lisätiedot:

Jukka Sahlakari
jukka.sahlakari@tuusula.fi
liikelaitoksen johtaja

Tuusulan kunnanvaltuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatiman vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Arvioinnin johtopäätökset:

- Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on toteuttanut sille annettua tehtävää asianmukaisesti
- Saneeratun verkon pituus 6,1 Km/v, uusien kohteiden rinnalla tehtynä on hyvä saavutus
- Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on toteuttanut sille annetut tehtävät asian mukaisesti
- Riskit liittyvät henkilöstön riittävyteen, ja paikoin ikääntyneeseen vesi ja -viemäriverkoston.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Vesi ja viemäriverkoston saneeraukseen ennakoivasti tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota, jotta riskien toteutumiselta vältyttäisiin. Tämä vaikuttaa myös suoraan vahinkojen kustannuksiin.
- Suositellaan henkilöstön osaamisen ja työtehtävien hajauttamista useammalle henkilölle. Tällä on myös merkitystä työn mielekkyydelle ja jatkuvuudelle.

Tuusulan Veden selvitys:

Tuusulan vesihuoltoliikelaitos on samaa mieltä tarkastuslautakunnan suositusten kanssa. Tarkastuslautakunnan johtopäätökset ja suositukset ovat tarkkanäköisiä ja tärkeisiin asioihin keskittyviä. Liikelaitos on laatinut saneerauksen 5-vuotisorjelman, jota päivitetään vähintään kerran vuodessa. Saneerausohjelmassa on esitetty jokaiselle vuodelle muutamat pääkohteet, joiden lisäksi tulevat akuutit saneerauskohteet. Näin vähennämme verkostoihin ja jätevesipumppaamoihin kohdistuvia rikkoutumis- ja vuotovahinkoja.

Tiedostamme nämä vähäisestä henkilökunnasta johtuvat riskit varsin hyvin. Työtehtävien ja osaamisen hajauttamista olemme jo toteuttaneet omien resurssien puitteissa mm. tarkennamme ja tarvittaessa muutamme tehtäväkuvaa ja osaamis

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

/koulutus pohjaa täyttäessä vanhoja työsuhteita. Ensivuodelle tulemme esittämään uutta työtehtävää jätevesipumppaamon ylläpitoon, mikä hoidetaan tällä hetkellä vain yhden miehen voimin. Lisäksi meillä on mietittynä rakentamisen ja valvonnan puolelle lisäresurssitarve vuodelle 2024. Samalla tiedostamme, jotta pienessä organisaatiossa ei voi olla kaikille tehtäville varahenkilöä. Pyrimme priorisoimaan tärkeimmät tehtävät ja keskittämään niille lisäresursseja. Jatkamme myös työntekijöiden kouluttamista kriittisen osaamisen alueille esim. työnjohtoon, projektien johtamiseen ja valvontaan.

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Sahlakari, liikelaitoksen johtaja

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 54

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus 2021, valt 20.6.2022, hyteltk 25.10.2022

Tuusulan valtuusto on 20.06.2022 § 81 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimaan vuoden 2021 arviointikertomuksen havainnoista toimialueiden ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Asukasluvun kehitys

Arviointikertomuksessaan tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota Tuusulan väkiluvun kehitykseen viimeisten vuosien aikana ja sen ennustamisen haasteisiin.

Tuusulan asukasluku oli vuoden 2021 päättyessä 39 718. Kasvua edellisvuoteen oli 2,4 prosenttia. Väkiluku on kasvanut 7 761 henkilöllä (24%) vuodesta 2000. Vaihtelu vuosittaisessa väestönkehityksessä on ollut hyvin suurta ajanjakson aikana. Luonnollinen väestönlisäys (syntyneet - kuolleet) lisäsi Tuusulan väestöä voimakkaasti vuosien 2000-2009 aikana, mutta 2010-luvulla luonnollinen väestönlisäys väheni. Vuonna 2012 alkanut syntyvyyden lasku taittui vuonna 2020 ja syntyvyys kasvoi edelleen vuoden 2021 aikana, jolloin syntyi 364 lasta. Myös kuolleiden määrä kasvoi aiemmista. Vuonna 2021 kuoli 300 tuusulalaista.

Vuonna 2021 Tuusulaan muutti 3460 henkeä ja täältä muutti pois 2665 henkeä kuntien välisen nettomuuton ollessa positiivista toista vuotta perätysten. Tuusulan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

muuttovoitot kasvoivat merkittävästi (653 henkeä) vuonna 2021. Tuusulan muuttovetovoima on vahvistunut korona-pandemian aikana vuosina 2020-2021 suhteessa pääkaupunkiseutuun.

Tuusula on saanut erittäin suuria muuttovoittoja Vantaalta. Tuusula saa merkittäviä muuttovoittoa myös Helsingistä ja Espoosta, joista saadut muuttovoitot kasvoivat vuosien 2020 ja 2021 aikana. Tuusula kärsii merkittäviä muuttotappioita Järvenpäälle, Hyvinkäälle ja korkeakoulukaupungeille.

Tuusula on kärsinyt suuria muuttotappioita nuorten 15-24-vuotiaiden ikäryhmässä vuosina 2015-2021. 2010-luvulla muuttotappiot ovat olleet merkittävästi suurempia kuin 2000-luvulla. Vuosien 2020-2021 aikana vuosittaiset muuttotappiot jäivät 2010-luvun tasoa alhaisemmaksi.

Tuusula saa erittäin suuria muuttovoittoja 25-44-vuotiaista ja lapsista. Tuusulan muuttovoitot 25-44-vuotiaiden ikäryhmästä alenivat merkittävästi 2010-luvulla, mutta 2020-luvulla muuttovoitot ovat olleet lähes samalla tasolla kuin 2000-luvun alussa. Tuusula kärsii kohtuullisia muuttotappioita yli 45-vuotiaiden ikäryhmissä. Muuttotappiot yli 45-vuotiaiden ikäryhmässä kasvoivat 2010-luvulla ja ovat pysyneet suhteellisen samoilla tasoilla 2020-luvun aikana.

Tuusula kärsi kotimaisissa kieliryhmissä 227 henkilöä muuttotappiota vuosien 2010-2021 aikana. 2010-luvun alussa kunta sai merkittäviä muuttovoittoja kotimaisista kieliryhmistä, mutta kärsi tämän jälkeen merkittäviä muuttotappioita vuosikymmenen aikana. Tuusulan muuttotappiot olivat minimaalisia vuoden 2020 aikana ja ovat kääntyneet erittäin merkitseviksi muuttovoitoiksi vuoden 2021 aikana.

Tuusula sai vieraskielisestä väestöstä maan sisältä muuttovoittoa 1 015 henkilöä vuosina 2010-2020. Muutto-voitot olivat suuria etenkin vuosina 2016-2021. Tuusulan vieraskielisen väestön kasvu perustui etenkin viron ja venäjän kielisten määrän kasvuun.

Tuusulan muuttoliikkeen tasapaino perustui vuosina 2015-2020 vieraskielisiin muuttajiin. Vuonna 2021 koti-maiskielisistä tulleet muuttovoitto määrät ovat olleet huomattavasti korkeammat kuin vieraskielisistä saadut.

Tuusulan väkiluvun kasvu on jatkunut vahvana vuoden 2022 aikana. Toukokuussa ylittyi 40 000 asukkaan raja.

Hyte-lautakunnan selvitys

- Tuusula laatii vuosittain väestösuunnitteen. Vuonna 2021 laadittu suunnite koski vuosia 2021-2045. Laskelmia kunnan tulevasta väestönkehityksestä tarvitaan, jotta palvelutuotannon, investointien ja verotulojen osalta voidaan varautua tulevaan.
- Väestösuunnitteet ovat kunnan päätöksiin, suunnitelmiin ja valintoihin perustuvia väestönkehityksen suunnitelmia. Väestöennusteet, kuten Tilastokeskuksen laatima väestöennuste, ovat menneeseen kehitykseen perustuvia laskelmia, joihin ei sisälly ennusteen laatijan suunnittelemaa väestönkehitystä eikä aluepoliittista tahdonilmaisua.
- Tuusulan väestösuunnite laaditaan sekä koko kunnan tasolla, että tarkentuen kunnan eri alueille. Suunnitteessa laaditaan myös ikäryhmäkohtaiset tarkastelut.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnalle on laadittu kuusi vaihtoehtoista väestösuunnitetta vuonna 2022. Trendiennusteen kasvu perustuu aiempien vuosien kehitykseen ja se ei huomioi kunnan tulevaisuuden suunnitelmia. Tavoite-ennusteissa huomioidaan kunnan tahtotila kasvaa uusien asuinalueiden siivittämänä.

- Lokakuussa 2022 valmistuu MDIn laatimana selvitys Tuusulan väestönkehityksestä, sisäisten alueiden profiileista ja asumisen skenaarioista. Tämä selvitys tulee vastaamaan tarkastuslautakunnan toiveeseen väestönkehityksen ja muuttoliikkeen tarkemmasta analysoinnista.

Koronan jälkihoidosta aiheutuvat kustannukset ja koronan hyvinvointivaikutukset

Tarkastuslautakunnan suosituksiin on kirjattu varautuminen koronan jälkihoidosta aiheutuviin kustannuksiin.

Korona-pandemian vaikutuksia tuusulalaisten hyvinvointiin on arvioitu vuodesta 2021 laaditussa hyvinvointikertomuksessa.

Hyte-lautakunnan selvitys

- Tuusulan laatima koronaexit-suunnitelman toteuttaminen on edennyt suunnitellusti vuonna 2022. Suunnitelman avulla pyritään koronapandemian haittavaikutusten vähentämiseen eri-ikäisten tuusulalaisten keskuudessa.
- Varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on käytettävissä merkittäviä valtionavustuksia koronapandemiasta johtuvien hyvinvoinnin ja oppimisen erojen paikkaamiseksi vuosina 2021 ja 2022 ja uusin valtionavustushakemus koskee vuotta 2023.
- Vuosina 2021 ja 2022 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kohdensi jakamansa järjestöavustukset erityisesti koronapandemiasta johtuvan syrjäytymisen ehkäisyyn, syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten osallisuuden edistämiseen, yhteisöllisyyteen ja eri ikäisten kohtaamiseen sekä heikommassa asemassa olevien hyvinvoinnin edistämiseen. Avustusten kohdentamista koronan jälkihoitoon on syytä harkita myös vuonna 2023.
- Kunnan korona-exit -toteutuksessa ja vuoden 2023 talousarvion laadinnassa on tarpeen kiinnittää huomiota koronapandemian haittavaikutusten vähentämiseen eri-ikäisten tuusulalaisten keskuudessa, ikäihmisten kasvavaan määrään ja heidän hyvinvointiaan vahvistavaan yhteisölliseen toimintaan ja asumiseen sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksiin palveluiden yhteensovittamisessa ja saavutettavuudessa.
- Tuusulalainen hyvinvoinnin edistäjän palkitsemista tullaan jatkamaan myös tulevana vuosina.
- Keusote-kuntien allianssimallin toteuttaminen on jatkunut ja jatkuu edelleen hyvinvointialueiden käynnistäessä toimintansa.

Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistumismahdollisuudet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusula on tehnyt määrätietoista kehittämistyötä asukkaiden ja yhteisöjen osallisuuden vahvistamiseksi. Tuusula otti käyttöön oman osallisuusmallin, loi asukasosallisuuden rakenteita ja otti käyttöön uusia yhdessätekemisen toimintatapoja poliittisen johtamisjärjestelmän uudistuksen yhteydessä.

Osallistuva budjetointi on ollut Tuusulassa käytössä kuntatasoisesti vuodesta 2018. Ensimmäinen toteutus (2018) oli alueellinen 40 000 euron budjetilla, viimeiset neljä kierrosta (2019, 2020, 2021, 2022) on toteutettu 100 000 euron budjetilla. Tuusulan osbu-prosessia on kehitetty vuosittain ja kehitystyö on jatkuvaa. Prosessia on myös tutkittu vuosien varrella useissa opinnäytetöissä. Tuusula on osallistuvan budjetoinnin edelläkävijä Suomessa. Osallistuvan budjetoinnin prosessin merkitys on suurempi, kuin 100 000 euron budjetointi.

Tuusulan osallistuvan budjetoinnin tavoitteet

- Asukkaiden osallisuuden vahvistaminen ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantaminen (sitoutuminen kotikuntaan)
- Yhdenvertaisuuden edistäminen
- Ymmärryksen lisääminen kunnan toiminnasta, esim. projektien läpivieminen, aikataulut, kustannusten muodostuminen
- Vuorovaikutuksen lisääminen kuntaorganisaation ja asukkaiden välillä
- Tuusulan osallisuusmallin jalkauttaminen
- Yhteiskehittäminen ja osbu-projektien toteuttaminen edistävät organisaation eri toimialojen ja yksiköiden vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, opitaan tekemään yhteistä työtä.
- Vahvistaa Tuusulan brändiä: edelläkävijyys, dynaamisuus ja osallisuus

Tuusulan osallistuvan budjetoinnin periaatteet

- Päätösvalta aidosti asukkailla. Ideoita rajataan mahdollisimman vähän (kunnan päätösvallassa ja budjetin rajoissa oleva asia).
- Kaikkiin ideoihin annetaan vastaus ja arvioidaan sen toteutettavuutta.
- Prosessin kaikkien vaiheiden läpinäkyvyys
- Vuorovaikutus organisaation ja asukkaiden kanssa
- Osallistumisen helppous
- Asukkaat voivat halutessaan osallistua koko prosessiin (ideointi-ehdotusten yhteiskehittäminen-markkinointi-äänestämisen-toteutus).
- Strategian mukaisuus
- Saavutettavuus

Tuusulalaisten luottamus osallistuvan budjetoinnin prosessiin ja omiin vaikuttamismahdollisuuksiin on hyvällä tasolla. Suurin osa asukkaista kokee osbun tervetulleena tapana vaikuttaa kunnan asioihin sekä tulee jatkossakin osallistumaan siihen (N. Salminen, 2022). Osallistuminen lisää asukkaiden ymmärrystä kunnan asioista ja luo tunnetta siitä, että voi vaikuttaa kunnassa. Osallistuva budjetointi lisää organisaation asiantuntijoiden ymmärrystä asukkaiden ja alueiden tarpeista. Osallistuva budjetointi edistää verkostoitumista ja kumppanuuksia yritysten ja yhteisöjen kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Osallistuvan budjetoinnin tunnettuus on lisääntynyt, tosin äänestysaktiivisuuden kasvu kääntyi vuonna 2022 laskuun. Äänestysprosentti laski 15% vuodesta 2021. Markkinoinnilla on iso merkitys äänestystulokseen. Äänestyksen aktiivisin ryhmä on keski-ikäiset naiset, lasten ja nuorten osuus on Tuusulassa keskimääräistä pienempi.

Asukkaiden ideat ovat kehittyneet vuosien aikana yhteisöllisemmiksi ja realistisemmiksi. Ideat ja äänestäminen jakautuvat koko kunnan alueelle. Eniten äänestetään oman asuinalueen ideoita. Keskimääräinen äänestäjä äänestää kahdella eri alueella (oma asuinalue ja Koko Tuusula on suosituin yhdistelmä).

Alueellisten budjettien pienuus ohjaa ideoita ja yhteiskehittämistä pieniin projekteihin (penkit, kukkaset). Äänestyksessä pienet ja halvat asuinalueen ideat saavat eniten ääniä. Osa henkilöstöstä ja asukkaista kokee nämä nappikaupaksi ja näennäisvaikuttamiseksi. Henkilöstön näkökulmasta työmäärä on pienissä projekteissa helposti yhtä suuri kuin isommissa. Toteutusten kustannusarviot toteutuvat nykyään alkuvuosia paremmin.

Henkilöstön tietoisuus osallistuvan budjetoinnin prosessista ja sen tavoitteista on kasvanut. Osallistuva budjetointi mielletään vielä helposti osallisuustiimin työksi, ei koko kunnan yhteiseksi työksi. Haastavia ovat osbu-toteutukset joilla ei ole kuntaorganisaatiossa selkeää 'isäntää' tai kopin ottajaa. Osa henkilöstöstä kokee osbu-prosessin työlääksi ja toteutettavat projektit "ylimääräiseksi työksi". Osa henkilöstöstä taas kokee osbun välineeksi toteuttaa asukkaiden ideoita ja olla vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa. Osbujen toteutukseen tulee varata työaikaresurssia (osana seuraavan vuoden toimintasuunnitelmia)

Hyte-lautakunnan selvitys

- Tuusulan hyte-lautakunta on syyskuun 2022 kokouksessa linjannut Tuusulan osallistuvan budjetoinnin kehitysaskelia. Prosessia ehdotetaan kehitettäväksi toteutettujen osbu-kierrosten ja tehtyjen havaintojen perusteella. Ajatuksena on toteuttaa kuntatasoinen osbu kahden vuoden välein budjetilla 200 000 € (2023-2024). Muutos on kustannusneutraali toteutusten ja niiden kustannusten jakaantuessa kahdelle vuodelle.
- Isompi äänestyssumma mahdollistaisi isommat ja vaikuttavammat projektit. Asukkaiden näkökulmasta isompi äänestyssumma herättää laajempaa kiinnostusta.
- Osallistuvan budjetoinnin prosessin piteneminen saattaa heikentää asukkaan osallisuuden kokemusta. Etenkin lasten kokemusmaailmassa kaksi vuotta on pitkä aika.
- Kunnan viranhaltijoiden ja työntekijöiden näkökulmasta työläitä pikkuprojekteja voidaan vähentää, kun projektien kustannusten alarajaa voisi budjetin kasvattamisen myötä nostaa (esim. 5 000 €). Prosessin toteutuksen jakaminen kahdelle vuodelle lieventää kiirettä ja antaa viranhaltijoille enemmän valmistelu- ja toteutusaikaa. Voittoon äänestettyjen toteutusten suunnitelmallisuus paranee, kun toteutukset pystyisi sisällyttämään seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaan.
- Tarkastuslautakunnan suosituksissaan esittämä väitteet toteutusten loppuunsaattamisten puutteista ja siitä, että läheskään kaikki äänestyksessä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

eniten ääniä saaneet projektit eivät toteudu eivät pidä paikkaansa. Kaikkien äänestyksestä toteutukseen edenneiden projektien toteutusten seurannat ovat avoimesti luettavissa Tuusulan osallistumisalustalla osallistu.tuusula.fi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota osallisuus- ja hyte-työn resurssien riittävyyteen, joka koetaan haasteellisenä suhteessa työlle asetettuihin tavoitteisiin. Lisäresursseja vaatii myös uusien toimintatapojen edellyttämä tuki muulle organisaatiolle, samoin kuin ikäihmisten hyte-palveluiden koordinointi ja toteutus. Myös henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota arviointikertomuksessa.

Edeltäjänsä tavoin tarkastuslautakunta suosittelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalle oman vuosittaisen toimintakertomuksen laatimista. Tämä voisi osaltaan selkeyttää paitsi lautakunnan työtä, myös lisätä avoimuutta kuntalaisten suuntaan

Dialogisuuden lisäämisessä on edetty hyödyntämällä Erätauco-dialogeja sekä luottamushenkilöiden että kunnan henkilöstön keskuudessa. Myös talkooprosessien kehittämiseen on panostettu, mutta markkinointia ja viestintää tulee tältä osin vielä parantaa.

Hyte-lautakunnan selvitys

- Osallisuus- ja hyte-työn resursointi kunnassa edellyttää tarkastelua. Hyte-lautakunta on talousarvioesityksessään vuodelle 2023 esittänyt vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin tehtävän perustamista vuosille 2023-2024 (perintöraha)
- Henkilöstön työhyvinvointiin tullaan panostamaan entistä enemmän ja hyvinvoinnin kehittymistä seurataan säännöllisesti
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan toimintakertomus on nykyisellään osa kuntatoimialan toimintakertomusta. Tarkastuslautakunnan suositus oman vuosittaisen toimintakertomuksen laatimisesta tullaan käymään läpi talouspalveluiden kanssa tarkoituksenmukaisimman ratkaisun löytämiseksi.
- Dialogisuuden lisäämistä on jatkettu vuoden 2022 aikana ja sitä tullaan jatkamaan myös vuoden 2023 aikana.
- Talkooprosessien markkinointia ja viestintää tullaan kehittämään suosituksen pohjalta.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2021 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 55

Suomen romanipoliittinen ohjelma 2023-2030, lausunto

TUUDno-2022-2058

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Suomen romanipoliittinen ohjelma (ROMPO3) on voimassa vuosina 2023–2030. Rompo3 perustuu EU:n strategiseen puiteohjelmaan romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta. Suomi EU:n jäsenmaana on sitoutunut puiteohjelman tavoitteisiin ja pyrkii edistämään romanien yhdenvertaisuutta ja osallisuutta eri elämänalueilla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on valmistellut ohjelman yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta.

Rompo3 -ohjelman läpileikkaavina tavoitteina on yhdenvertaisuus, osallisuus ja osallistuminen sekä syrjinnän poistaminen puuttamalla romanivastaisuuteen. Nämä painopisteet ohjaavat romanipoliittisten toimenpiteiden valtavirtaistamista. Rompo3 -ohjelmassa on myös neljä sektoraalista tavoitekokonaisuutta liittyen koulutukseen, työllisyyteen, asumiseen sekä terveyteen. Rompo3 sisältää myös toimenpiteitä, joilla vahvistetaan romanien sosiaalisia, kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia. Rompo3 on toteutettu yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja toimenpiteiden oikein kohdentaminen toteutuu elinkaarimallin avulla.

Euroopan komission ohjeistuksen mukaisesti täytäntöönpanosta raportoidaan kahden vuoden välein. Komissio seuraa edistymistä hyödyntäen Euroopan unionin perusoikeusviraston kyselyjä ja kansalaisyhteiskunnan antamaa palautetta. Nykyisestä EU:n 10-vuotissuunnitelmasta tehdään EU-tason perusteellinen väliarviointi ja Suomen osalta väliarviointi on kirjattu myös osaksi Rompo3 -ohjelmaa.

Suomen romanipoliittinen ohjelma vuosille 2023–2030 on vuorossaan kolmas romanipoliittinen ohjelma (Rompo3). Rompo3 -ohjelma perustuu Euroopan unionin neuvoston suositukselle romanien yhdenvertaisuudesta, osallisuudesta ja osallistumisesta (2021/C 93/01).

Monet Rompo3 -ohjelman toimenpiteistä jatkuvat edellisiltä toimintakausilta (Rompo1 -ohjelma (2009–2017) sekä Rompo2 -ohjelma (2018–2022)). Nykyisessä ohjelmassa on rajattu toimenpiteiden määrää ja siten priorisoitu joitakin kokonaisuuksia. Rompo2 -ohjelmakauteen verrattuna suurin muutos on hyvinvointialueuudistus. Uudistuksen yhteydessä on noussut esille tarve huomioida romanikulttuurin erityispiirteet myös uudessa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteessa.

Rompo3 -ohjelmassa keskiöön on noussut alueellisesti toteutettavat toimenpiteet. Edellisellä kaudella toteutetut selvitykset ja tutkimukset mahdollistavat tietoon perustuvan, alueellisesti kattavien ja konkreettisten toimenpiteiden suunnittelun. Näin pyritään turvaamaan alueellinen yhdenvertaisuus romaniväestön keskuudessa. Alueille suuntautuvien toimenpiteiden vuoksi entistä suurempi rooli valtakunnallisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

romaniasiain neuvottelukunnan (RONK) lisäksi tulee olemaan alueellisilla romaniasiain neuvottelukunnilla (Aronk) sekä kuntien ja kaupunkien paikallisromanityöryhmillä (PRT).

Rompo3 -ohjelman suunnittelun toteutuksessa on mahdollistettu laaja eri tahojen osallistuminen yhteiskehittämisen prosessiin. Prosessin toivotaan olevan esimerkki muille toimijoille, sillä romaneiden on oltava mukana heitä koskevien asioiden suunnittelussa ja toteutuksessa eri yhteistyöverkostoissa.

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen romanipoliittisesta ohjelmasta.

Ohjelman läpileikkaavana ajatuksena on romanien oikeuksien toteutuminen ja syrjinnän poistaminen. Yhdenvertaisuus, osallisuus ja osallistuminen tulevat ohjelmassa selkeästi esille erilaisin toimenpitein.

Romanipoliittisessa ohjelmassa asetetaan useita tavoitteita, joiden toimeenpanijana kunnat nähdään itsenäisinä toimijoina tai yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa:

- Romanit osallistetaan yhdenvertaisuussuunnitelmien kehittämiseen eri aloilla ja alueilla. Kuntatason tarkastelulla varmistetaan, että romanit on huomioitu suunnitelmissa ja edistetään huomioimista erityisesti niillä alueilla, joissa romaneja asuu.
- Parannetaan lastensuojelussa ja lastensuojelun jälkihuollossa olevien romanilasten ja -nuorten asemaa (perhekeskukset)
- Kehitetään paikallista ja valtakunnallista romaninuorisotyötä romaninuorten harrastusmahdollisuuksien ja osallisuuden parantamiseksi. Mitataan säännöllisesti nuorten osallisuuskokemuksia osallisuusindikaattoreilla.
- Selvitetään nuorten näkökulmasta mielekkäitä osallistumisen tapoja (esimerkiksi Digiraati). Kehitetään romanilapsille ja -nuorille uusia osallisuutta vahvistavia vaikuttamiskanavia perinteisenä pidettyjen tapojen rinnalle hyödyntäen esimerkiksi koulujen ja nuorisotyön välistä yhteistyötä.
- Lisätään romaninuorille suunnattua koulutusta ja opastusta oman talouden hallintaan, asumiseen sekä perhe-elämän taitoihin. Kehitetään malli, jolla romaninuoret tavoitetaan ja jonka kautta mahdollisimman moni romaninuori saa elämännhallintataitoja.
- Varmistetaan yhdenvertainen saavutettavuus digitaalisissa palveluissa lisäämällä romaniväestölle suunnattua digitaatitokoulutusta.
- Selvitetään toiminnallisesti ja moniammatillisesti ja yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa romaniperheiden palvelutarpeet, palveluihin hakeutumisen esteet ja palvelujen saatavuus. Kehitetään romanitaustaiset huomioivaa ammatillista perhetyötä.
- Varmistetaan, että romaniperheiden tilanne huomioidaan ja juurrutetaan tulevaisuuden sote-keskusten perhekeskustoiminnassa. Viedään romaniperheet ja perhekeskustoiminta osaksi AVIn seurantajärjestelmää.
- Lisätään ikääntyvän romaniväestön parissa toimivien välistä yhteistyötä toimenpiteiden valtavirtaistamiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kehitetään toimintatapoja, jotka estävät romanivanhusten putoamisen digitaalisesta palvelujärjestelmästä
- Ikääntyvien romanien asuminen huomioidaan osana ikäihmisten asumisohjelmaa
- Huomioidaan moniperustainen syrjintä vammaisten romanien palvelujen saatavuudessa ja kehitetään vammaisten romanilasten vanhemmille vertaistukiryhmiä sekä muita erilaisia tuen muotoja. Tuodaan vammaisten romanien asiat osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallista valvontaohjelmaa moniperustaiseen syrjintään liittyen.
- Tuodaan sovittelumenetelmä osaksi sosiaalisen tuen ja palvelumallien kehittämistä rikoksiin osallistuvien keskuudessa
- Romanien parissa tehtävän, päihde-, väkivalta- ja vankityötapojen valtakunnallinen kehittäminen ja koordinointi sekä asian parissa työskentelevien ja vertaistoimijoiden kouluttaminen
- Järjestetään yhteistyössä romanijärjestöjen kanssa perheleirejä, joissa romanihuoltajat voivat asiantuntijoiden kanssa keskustella lapsiinsa liittyvistä kysymyksistä (esim. kasvatus ja koulutus).
- Sisällytetään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstön täydennyskoulutukseen kulttuurinen moninaisuus, myös romanikulttuuri.
- Huomioidaan romanilasten ja -nuorten tarpeet oppilaanohjauksen ja oppilashuollon kehittämisessä ja tehostetaan oppilaiden henkilökohtaista opinto-ohjausta perusopetuksessa.
- Kehitetään valtakunnallinen toimintamalli romanien koulutuspolkujen tukemiseksi korkeakoulutukseen ja 2. asteen opintoihin, hyödyntäen DIAKn ROMAko-hankkeessa saatuja kokemuksia ja muualta kerättyä tietopohjaa, kiinnittäen huomiota eri aloille laaja-alaisesti suuntautumiseen.
- Koulutusmahdollisuuksista tiedottaminen. Kannustetaan romaneita suorittamaan ammatti- ja erikoisammattitutkintoja valtakunnallisesti sekä suunnataan vapaan sivistystyön oppilaitosten (esim. ja kansalaisopistojen) tarjontaa romaniväestölle.
- Kehitetään tukitoimenpiteitä romanien työelämään tutustumisen (TET) jaksujen mahdollistamiseksi
- Järjestetään valtakunnallisesti ja koordinoitusti vuosittaiset koulutustilaisuudet työvoimaviranomaisille romanien työelämätilanteeseen liittyen.
- Asumisneuvontaa tulee hyödyntää romanien asumiseen liittyvissä asioissa, ohjata romanitaustaisia asukkaita sen käyttäjiksi. Toimenpiteessä tulee huomioida eri ikäiset romanit.
- Asuntotoimijoille tulee välittää tietoa yhdenvertaisuuden käsitteestä ja huomioida romanien asumiseen liittyvät haasteet kuntien ja alueiden yhdenvertaisuussuunnitelmissa.
- Lisätään asumisen toimijoiden yhdenvertaisuusosaamista sekä valmiuksia käsitellä asumisen ongelmia sovittelun keinoin.
- Toimintakauden/toimenpiteiden lopussa tehdään vaikuttavuusarviointi toimenpiteisiin osallistuneiden keskuudessa/toimenpideympäristössä.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnissa ja uusilla hyvinvointialueilla siten, että romaniväestölle kohdennetaan hankkeita ja toimenpiteitä, joissa huomioidaan ravitsemus- ja liikuntatottumukset-, päihteet sekä henkinen hyvinvointi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Eri ikäisille romaniniaisille suunnataan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevia ja parantavia sekä terveysongelmia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.
- Kehitetään valtakunnallinen mentorointiohjelma nuorten musiikkiharrastuksen tukemiseksi.
- Suunnitellaan ja toteutetaan erillisrahoituksella valtakunnallinen romanikielen etäopetushanke 2023–2030. Romanikielen perusopetusta täydentävää opetusta voidaan antaa etäyhteyksiä hyödyntäen perusopetuksessa sekä etäopetuksena lukiokoulutuksessa. Kunnat voivat hakea valtionavustusta perusopetusta ja lukiokoulutusta täydentävän romanikielen opetuksen järjestämiseen.
- Hyödynnetään sosiaalisen median tarjoamat mahdollisuudet romanikielen monipuoliseen käyttämiseen. Toteutetaan romanikielinen keskustelupalsta sosiaalisessa mediassa. Toimitetaan lapsille ja nuorille suunnattuja romanikielisiä videoita ja muuta aineistoa romaniperheiden käyttöön.
- Tunnistetaan ja tunnustetaan romanien osallisuus ja toimijuus seurakuntatyössä

Julkisen vallan, ja kuntien osana sitä, on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Viranomaisten keinot ennaltaehkäistä ja puuttua rasismiin sekä edistää hyviä väestösuhteita liittyvät eri hallinnonalojen rasismiin vastaiseen politiikkaan, yhdenvertaisuuden edistämiseen, resurssiohjaukseen, kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten tukemiseen, rasismia koskevan tiedon keräämiseen sekä toimenpiteisiin, jotka kohdistuvat eri väestöryhmien kuten eri kieli- ja uskonnollisten ryhmien, saamelaisten, romanien ja maahanmuuttajaryhmien oikeuksien edistämiseen. Tuusulan kunnassa käynnistyy loppuvuodesta 2022 kunnan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman uudistustyö. Rompo3 ohjelmassa esiin nostetut asiat on mahdollista ottaa osaksi tätä suunnitelmatyötä. Suunnitelmien pohjalta tulee ryhtyä toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Onkin tärkeää, että kunnilla ja hyvinvointialueilla on vastuu yhdenvertaisuussuunnittelusta, ja molempien tavoitteita tulisi sovittaa yhteen tavoitteiden yhteneväisyyden vuoksi.

Ohjelma ja tavoitteisto on laadittu elinkaarimallilla: eri teemoja on käsitelty ikäryhmittäin lapset, nuoret, perheet ja työikäinen väestö sekä ikääntyvä romaniväestö. Tämä tukee hyvin tavoitteita kohdentaa toimenpiteet selkeästi oikealle kohderyhmälle sekä selkeyttää toimeenpanoa ja toteutumisen seurantaa. Elinkaarimalli tuo teemat lähemmäksi ihmistä ja siten suunnitteluprosessissa teemoja on ollut helpompi lähestyä.

Rompo3 -ohjelmaa tulee toteuttaa sekä kunnissa että hyvinvointialueilla, tämä lisää työn määrää erilaisissa hallinnollisissa rakenteissa. Ohjelma tähtää hyvällä tavalla moniammatilliseen ja toimialasektorit ylittävään yhteistyöhön. Tämä muutos vastaa tarpeeseen romaniasioiden valtavirtaistamiseen osaksi suomalaisen yhteiskunnan toimintatapoja.

Kuntia koskevien 31 tavoitteen toteutuminen kuntien toiminnassa edellyttää tavoitteiston huomioimista kuntien ja alueiden hyvinvointisuunnitelmissa ja -kertomuksissa sekä muissa toimintaa ohjaavissa strategisissa asiakirjoissa ja suunnitelmissa. Ohjelman tavoitteisto tulisi myös huomioida talousarvioita

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

laadittaessa kuntien eri toimialueilla ja poikkihallinnollisessa yhteistyössä. Tavoitteita on paljon ja niiden edistämiseksi on tarpeen edetä porrastetusti. Pitkä ohjelmakausi mahdollistaa tämän.

Ohjelman mukaan osallisuuden indikaattoreita tulee käyttää toimenpiteistä raportoidessa. Osallisuusindikaattoreita käytetään mm. Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallissa. Indikaattorit mittaavat kokemusta, mutta myös muutosta osallisuuden kokemuksessa. Tämän vuoksi kysymyspatteristoa tulisi käyttää toimenpiteiden aloituksen yhteydessä ja verrata tuloksia toimenpiteen päättyessä. Tarkastelun kohteena on erityisesti romanien yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä osallistuminen julkisen vallan ja instituutioiden rakenteissa. Näin tuodaan esille tärkeitä tarkastelukulmia romanien elämään Suomessa.

Osallisuuden kokemusta mitataan THLn kehittämällä osallisuusindikaattorilla (Experiences of Social Inclusion Scale, ESIS). Osallisuusindikaattori muodostuu kymmenestä väittämästä, jotka kartoittavat vastaajan kuuluvuuden tunteita, tekemisten merkityksellisyyttä ja toimintamahdollisuuksia. Väittämien vastaukset sijoittuvat jatkumolle, jonka toinen ääripää edustaa osattomuuden kokemusta ja toinen osallisuuden kokemusta.

Osallisuusindikaattoreita ollaan ottamassa käyttöön Tuusulan kunnan toiminnan mittaamisessa ja arvioinnissa. Mittaristo soveltuu varmasti hyvin myös Rompo3 -ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuraamiseen ja vaikuttavuuden arviointiin kunnissa.

Tuusulan kunta kehittää aktiivisesti vuorovaikutusta asukkaistensa ja asiakkaittensa kanssa osallisuusmallinsa mukaisesti. Kuntien käytössä olevia kuulemisen muotoja on kehitettävä siten, että ne mahdollistavat myös romanien osallisuuden eri aloilla ja eri teemoihin liittyen.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäälikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon Suomen romanipoliittisesta ohjelmasta vuosille 2023-2030.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 56

Sosiaali- ja terveysministeriön luonnos vähimmäistietosisältöasetukseksi, lausunto

TUUDno-2022-1972

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi vähimmäistietosisällöksi. Lisäksi lausuttavana on asetuksen tueksi laadittu tekninen soveltamisohje liitteineen. Lausuttavana oleva asetusluonnos on vähimmäistietosisältöasetuksen ensimmäisenä voimaan tuleva osuus. Asetusvalmistelu jatkuu ja asetusta on tarkoitus päivittää jatkossa vuosittain.

Tausta

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 29 §:n mukaisesti hyvinvointialueen on seurattava alueensa väestön hyvinvointia ja terveyttä väestöryhmittäin, järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetta, saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta, asiakkaiden palvelujen yhteensovittamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia ja tuottavuutta. Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muihin hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Hyvinvointialueen on hyödynnettävä edellä mainittua tietoa järjestämisvastuullaan olevan sosiaali- ja terveydenhuollon tietojohdantamisessa toiminnan, tuotannon ja talouden ohjauksen, johtamisen ja päätöksenteon tukena.

Hyvinvointialueen on laadittava 1 momentissa tarkoitetun tiedon perusteella vuosittain selvitys hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tilasta. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön 24 §:ssä tarkoitetuissa vuosittaisissa neuvotteluissa mahdollisesti antamat toimenpidesuositukset on otettu huomioon hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä. Lisäksi selvityksessä on kuvattava ja arvioitava hyvinvointialueen strategisia tavoitteita ja niitä tukevia toimenpiteitä sekä tavoitteiden toteutumista. Selvitykseen on myös sisällytettävä hyvinvointialueen alustava esitys hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:ssä tarkoitetuksi investointisuunnitelmaksi. Hyvinvointialueen on toimitettava selvitys Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) ja sosiaali- ja terveysministeriölle sekä julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 29 §:n 4 momentin mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon seurannan vähimmäistietosisällöstä, järjestämislain 6 ja 7 §:ssä tarkoitetun kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja suunnitelman vähimmäistietosisällöstä sekä hyvinvointialueen vuosittain hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä hyvinvointialueen talouden tilasta antaman selvityksen tiedot, selvityksen laatimisen aikataulu ja ajankohta, jolloin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

selvitys on toimitettava THL:lle.

Asetuksen valmistelutyötä on tehty sosiaali- ja terveysministeriön (STM), Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), DigiFinland Oy:n ja hyvinvointialueiden yhteistyönä. Yhteistyön tavoitteena on ollut varmistaa, että vähimmäistietosisältö on hyvinvointialueiden tarpeiden mukaista ja perustuu kansallisiin tietorakenteisiin, määrityksiin ja ohjeisiin.

Tuusulan kunnan lausunto

Tuusulan kunta kiittää mahdollisuudesta lausua asetuksesta vähimmäistietosisällöksi.

Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on lakisääteinen kuvaus hyvinvointialueen/kunnan asukkaiden elinoloista, hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä alueittain ja väestöryhmittäin sekä toteutetuista toimenpiteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Hyvinvointialueen ja kunnan tulee valmistella laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa, ja sen tavoitteita ja toimenpiteitä tulee päivittää vuosittain osana hyvinvointialueen / kunnan suunnittelua (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6§ ja 7§). Asetuksessa säädettäisiin hyvinvointialueiden/kuntien valtuustokausittaisesta laajasta hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tarkemmasta sisällöstä sekä siihen käytettävistä mittareista.

Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vähimmäistietosisältöä on tarkoitus käyttää hyvinvointialueilla ja kunnissa apuna kerran valtuustokaudessa tehtävään laajaan hyvinvointikertomukseen, jossa kuvataan asukkaiden hyvinvoinnin sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteiden nykytilanne, sekä hyvinvointikertomuksen pohjalta tehtävään hyvinvointisuunnitelmaan, jossa kuvataan tavoitteet ja toimenpiteet tilanteen parantamiseksi.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on laajassa yhteistyössä muiden tahojen kanssa laatinut hyvinvointialueille ja kunnille listauksen niistä indikaattoreista, joita hyvinvointikertomuksen -ja suunnitelman tekemisessä tulisi vähintään tarkastella. Valittujen indikaattoreiden avulla voidaan riittävän tarkasti seurata asukkaiden hyvinvoinnin tilaa, suunnitella toimintaa, ohjata resursseja, seurata toiminnan vaikutuksia, sekä vertailla hyvinvointialueiden ja kuntien tilanteita toisiinsa. Indikaattorit ovat saatavissa kansallisista tietolähteistä maksutta. Lisäksi indikaattorilistan lopussa on organisaation omaa työtä kuvaavia laadullisia itsearviointimittareita. Nämä mittarit ohjaavat sekä kunnan että hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksia kuvaamaan omaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aktiivisuuttaan, olemassa olevia rakenteita ja resursseja, sekä tehtyjä toimia.

Hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisällöt on laadittu erikseen hyvinvointialueelle ja kunnalle. Listat ovat siltä osin sisäkkäisiä, että hyvinvointialue käyttää hyvinvointikertomusta tehdessään kuntien kertomuksia hyödyksi, täydentäen tietoja esimerkiksi väestöryhmittäin ja alueittain ja kohdistuen toimiaan hyvinvointialueen näkökulmasta. Eri vähimmäistietoja tarkastellaan itsenäisinä tietoina ja myös suhteessa toisiinsa. Tarkastelun kautta muodostuu kuva hyvinvointialueen / kunnan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä siitä mitä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hyvinvointialue / kunta tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Indikaattoritiedon avulla hyvinvointialue / kunta voi myös verrata omaa tilannettaan muihin. Vähimmäistietosisällöstä muodostuu johtamisen tiedon kokonaisuus. Eri vähimmäistietoja tarkastellaan itsenäisinä tietoina ja myös suhteessa toisiinsa.

THLn kokoamaa listausta hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisältöä on Tuusulan kunnassa hyödynnetty jo muutaman vuoden ajan vuosittaisten ja valtuustokautta koskevan hyvinvointikertomuste laadinnassa. Olemme kokeneet vähimmäistietosisällön hyvänä ohjenuorana kertomusten sisällön kokoamisessa. Vähimmäistietosisältöä olemme lisäksi täydentäneet indikaattoritiedoilla, jotka kuvaavat Tuusulan toimintaympäristöä ja tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa meille tärkeästä näkökulmasta.

Vähimmäistietosisällön määrittelyn kautta kunnilla ja hyvinvointialueilla tulee olemaan ohjattua ja vertailukelpoista tietoa. Tämä korjaa nykytilan haasteita tietojen vertailtavuudesta. Toivottavasti tätä kautta myös tietoon on mahdollista päästä käsiksi aiemmin kuin nykyään. Hyvinvointitiedolla johtaminen edellyttää mahdollisimman tuoreita tietoja ja tietoa ennakoitavuuden mahdollistamiseksi.

Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikilla kunnan toimialoilla sekä osana hyvinvointialueiden toimintaa. Tämä edellyttää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita koskevan tiedon lisäksi monialaista tietopohjaa eri hallinnonaloilta. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma kokoaa eri lähteistä tietoa asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista ja niihin liittyvistä tekijöistä, sekä toimenpiteistä, joilla tuetaan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvointikertomusten poikkihallinnollisuutta ja organisaatorajat ylittävää tiedon hyödyntämistä on vahvistettava.

On hyvä, että kunnilla on joitakin poikkeuksia raportointivelvollisuuteen. Poikkeuksia voisivat olla esimerkiksi tiedonpuutteesta johtuvat tapaukset, joissa kunta ei ole vastannut Kouluterveyskyselyyn tai TEAvisari-tiedonkeruuseen.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää

- antaa asiaselostuksen mukaisen lausunnon vähimmäistietosisältöasetusluonnoksesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 57 **Äitienpäiväkunniamerkkien hakeminen 2023**

TUUDno-2022-1995

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi Hagman
heidi.hagman@tuusula.fi
kehittämispäällikkö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää ehdotuksia äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi liitteenä olevilla lomakkeilla 4.11.2022 mennessä. Kuntien toivotaan myös harkitsemallaan tavalla tiedottavan äitienpäiväkunniamerkin hakemiskäytännöstä alueellaan.

Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset toimitetaan ehdokkaan kotikunnan aluehallintovirastoon. Kunniamerkin myöntämisperusteina ovat ehdokkaan ansiot lasten ja nuorten esimerkillisenä kasvattajana, perhe-elämän ja vanhemmuuden edistäjänä sekä laajemminkin yhteisvastuullisena toisista huolehtimisen ja välittämisen turvaajana. Myös muita yleisempiä ansioita voidaan ottaa huomioon vanhemmuuden rinnalla. Ammatissaan kasvattajina toimiville kunniamerkkiä ei ole tarkoitus antaa. Aluehallintovirasto ei käsittele ammattimaista perhehoitoa harjoittavia koskevia hakemuksia.

Ehdokkaiden alaikäraja on 40 vuotta. Pyrkimyksenä on myös, että palkittavat äidit edustavat mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä jne. sekä myös eri vähemmistöryhmiä kuten romaneja, saamelaisia ja maahanmuuttajia. Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle. Biologisten äitien lisäksi myös adoptioäitejä ja sijaisäitejä voidaan ehdottaa palkittaviksi.

Huomioon otetaan myös laajempi yhteiskunnallinen kasvatusvastuu ja toiminta; toiminta esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä, koululautakunnissa sekä vanhempainyhdistyksissä.

Tarkoituksena on, että palkitut äidit saapuvat Helsinkiin äitienpäiväjuhlaan, jossa kunniamerkit luovutetaan. Käytännön järjestelyt hoitaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikunnat ovat pyytäneet, että seuraavia periaatteita noudatetaan äitienpäivämitalien hakumenettelyssä:

- Vähintään puolet ritarikunnille tulevista ehdotuksista tulee kunnilta, järjestöiltä tai vastaavilta yhteisöiltä.
- Enintään puolet ehdotuksista on palkittaviksi esitettyjen äitien omien lasten jättämiä. Jokaisen tällaisen hakemuksen tukena tulee olla vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa sellaisilta järjestöiltä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tai muilta yhteisöiltä, jotka hyvin tuntevat perheen. Hakemusta, jossa on vain yksi puoltolausunto tai sellaista ei ole lainkaan, ei oteta vastaan, ennen kuin se on täydennetty riittäväillä puolloilla.

- Muiden omaisten, tuttavien, naapurien jne. laatimia hakemuksia ei hyväksytä, ellei joku viranomainen, järjestö tai muu yhteisö ole ottanut asiaa ajaakseen.

Aluehallintoviraston esitys tehdään asukasluvun perusteella määräytyvän kiintiön mukaisena. Etelä-Suomen alueen enimmäiskiintiö on 14 kunniamerkkiä.

Äitienpäiväkunniamerkkiehdotukset tulee toimittaa Etelä-Suomen aluehallintovirastoon marraskuun 4. päivään 2022 mennessä osoitteella Etelä-Suomen aluehallintovirasto, PL 1, 13035 Hämeenlinna.
Lisätiedot ja ohjeet lomakkeisiin sekä vaadittavat Ritarikuntien kunniamerkkiehdotuslomake ja liitelomake äitienpäiväkunniamerkkihakemukseen löytyvät osoitteesta: <http://stm.fi/aitienpaivakunniamerkit> (kohdasta hakulomakkeet).
Lisäksi lomakkeet voi tilata aluehallintovirastosta. Lisätietoja asiassa antaa kehittämisspäällikkö Leena Tulokas, puh. 0295 016 527.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet ja kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 4.11. mennessä
- käsitellä ehdotukset Tuusulan kunnan nimissä haettavista äitienpäiväkunniamerkkien saajista ja tehdä ehdotuksensa kunniamerkkien saajista kunnanhallitukselle ja edelleen aluehallintovirastolle 4.11. mennessä.

Puheenjohtajan avattua keskustelun Annika Lappalainen esitti Erja Sarenius-Salmenkiven kannattamana, että kunta hakee Sari Nevalaiselle äitienpäiväkunniamerkkien.

Keskustelun jatkuessa Mira Lehtinen esitti Satu Rathgeberin kannattamana, että kunta hakee Elina Ojanteelle äitienpäiväkunniamerkkien.

Lautakunta hyväksyi esitykset yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti

- merkitä tiedokseen äitienpäiväkunniamerkkien hakemisen aikataulun ja ohjeet ja kannustaa Tuusulassa toimivia järjestöjä ja yhteisöjä tekemään esityksiä kunniamerkkien saajista aluehallintovirastolle 4.11. mennessä
- ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää
 - hakea Tuusulan kunnan nimissä äitienpäiväkunniamerkit Sari Nevalaiselle ja Elina Ojanteelle
 - tehdä hakemuksen aluehallintovirastolle 4.11. mennessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 58

Ikääntyneiden asumisneuvonta

Liitteet

1 Ikääntyneiden asumisneuvonta, hytelk 25.10.2022

Ikääntyneiden asumisneuvoja Elina Kolehmainen esittelee asumisneuvonnan tavoitteita sekä suunnitelmia.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämispäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Asumisneuvoja Elina Kolehmainen selosti asiaa kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto, § 51, 11.04.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 59, 25.10.2022

§ 59

Asunnottomuuden poistamisen tavoitteiden asettaminen ja seuraaminen, aloite

TUUDno-2022-788

Valtuusto, 11.04.2022, § 51

Annika Lappalainen esitti seuraavan Tuusulan Vihreän valtuustoryhmän aloitteen:

"ARA:n selvityksen mukaan Tuusulassa asunnottomia oli vuoden 2021 lopussa 13 henkilöä, joista nuoria oli 4. Saman selvityksen mukaan 65% asunnottomista on sellaisia, jotka majoittuvat väliaikaisesti tuttavien tai sukulaisten luona. Tästä syystä asunnottomuus on ilmiö, joka ei juurikaan näy katukuvassa. Tilastot eivät koskaan näytä koko totuutta asunnottomuuden laajuudesta. Tuusulassa on hyvät edellytykset pyrkiä kunnaksi, jossa asunnottomuutta ei ole.

Asunnottomuus ei ole ihmisen ominaisuus, vaan tilanne, johon kuka tahansa voi joutua. Asunnottomuuden riskiä nostavat esimerkiksi vähävaraisuus, elämänhallinnan vaikeudet, sosiaalisten resurssien vähäisyys tai muutokset elämäntilanteessa kuten ero, muutto toiselle paikkakunnalle tai työttömyys. Asunnottomuuden poistamiseksi tarvitaan eriarvoistamista vähentäviä toimia.

Keväällä 2019 Suomen hallitusohjelman tavoitteeksi kirjattiin asunnottomuuden puolittamisen vuoteen 2023 mennessä ja poistamisen vuoteen 2027 mennessä. Me allekirjoittaneet esitämme, että Tuusula määrittää asunnottomuuden poistamisen tavoitevuodeksi 2024 ja että tämän tavoitteen edistymistä seurataan suunnitelmallisesti."

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 59

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, Jaana Kellosalmi
heidi.hagman@tuusula.fi, jaana.kellosalmi@tuusula.fi
kehittämispäällikkö, ohjaamopalvelupäällikkö

Liitteet

1 Tuusulan päivätoiminta 2021, hyteltk 25.10.2022

Oheismateriaali

1 ARA:n selvitys 2/2022, Asunnottomat 2021, hyteltk 25.10.2022 oheinen

Annika Lappalainen ja Tuusulan Vihreä valtuustoryhmä on 11.4.2022 tehnyt valtuustoaloitteen asunnottomuuden poistamisen tavoitteista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keväällä 2019 Suomen hallitusohjelman tavoitteeksi kirjattiin asunnottomuuden puolittamisen vuoteen 2023 mennessä ja poistamisen vuoteen 2027 mennessä. Aloitteen tekijät esittävät, että Tuusula määrittää asunnottomuuden poistamisen tavoitevuodeksi 2024 ja että tämän tavoitteen edistymistä seurataan suunnitelmallisesti.

Asunnottomiksi määritellään ihmiset, joilla ei ole omaa asuntoa (vuokra- tai omistusasuntoa) ja jotka elävät:

- ulkona, porrashuoneissa, ns. ensisuojuissa
- asuntoloissa tai majoitusliikkeissä
- huoltokotityyppisissä asumispalveluyksiköissä, kuntouttavissa yksiköissä, sairaaloissa tai muissa laitoksissa
- tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona asunnon puutteen vuoksi.

Pitkäaikaisasunnottomalla tarkoitetaan asunnotonta, jolla on asumista olennaisesti vaikeuttava sosiaalinen tai terveydellinen ongelma, kuten velka-, päihde- tai mielenterveysongelma, ja jonka asunnottomuus on pitkittynyt tai uhkaa pitkittyä tavanomaisten asumisratkaisujen toimimattomuuden ja sopivien tukipalvelujen puuttumisen vuoksi. Asunnottomuus on pitkäaikaista, kun se on kestänyt vähintään yhden vuoden tai henkilö on ollut toistuvasti asunnottomana viimeisen kolmen vuoden aikana.

ARA selvitti vuonna 2021 asunnottomuutta Suomessa. Selvityksen mukaan Suomessa oli vuoden 2021 marraskuussa 3 948 yksinelävää asunnotonta. Tämä oli 393 vähemmän kuin vuonna 2020. Pitkäaikaisasunnottomia oli 1 318. Heidän määränsä lisääntyi 264 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna. Asunnottomista 65% asui tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona, 17% ulkona ja ensisuojuissa, 10% laitoksissa ja 8% asuntoloissa.

Asunnottomuus Tuusulassa (nykytilan kuvaus)

ARA:n selvityksen mukaan Tuusulassa asunnottomia oli vuoden 2021 lopussa 13 henkilöä. Heistä naisoletettuja oli 1 ja miesoletettuja 12, nuoria 4 ja maahanmuuttotautaisia 3 henkilöä. Selvityksen mukaan Tuusulassa ei ole asunnottomia perheitä tai pariskuntia. Suhteellisesti asunnottomia on 1000 asukasta kohden 0,33 Tuusulassa. Vastaava luku naapurikunnissa on 0,2 Nurmijärvellä, 0,34 Mäntsälässä, 0,84 Järvenpäässä ja 1,29 Keravalla. Suhteellisesti eniten asunnottomia on Helsingissä, jossa on 1 000 asukasta kohden 2,2 asunnotonta. Suurista kaupungeista suhteellisesti vähiten asunnottomia on Oulussa, jossa on 0,5 asunnotonta 1 000 asukasta kohden. Kunnat keräsivät tiedot sosiaali- ja asuntotoimen rekistereistä sekä kunnan vuokrataloyhtiöiden asunnonhakijarekistereistä. Osa kunnista käytti Kelan toimeentulorekisteriä tai DVV:n väestötietorekisteriä (VTJ) asunnottomuustietojen hankkimiseen ja tietojen tarkistamiseen.

Tilastot eivät kuitenkaan näytä koko totuutta asunnottomuuden laajuudesta. ARAn selvityksen mukaan 65% asunnottomista on sellaisia, jotka majoittuvat väliaikaisesti tuttavien tai sukulaisten luona. Tästä syystä asunnottomuus on ilmiö, joka ei juurikaan näy Tuusulan katukuvassa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Erityisesti nuorten asunnottomuudelle on tyypillistä, että asunnottomuus jää piiloon, koska öitä vietetään tuttujen ja kavereiden asunnoissa. Tämä ns. sohvasurffailu antaa toki katon pään päälle, mutta pitkittyessään altistaa myös ongelmien pitkittymiseen ja monimutkaistumiseen. Tähän ilmiöön liittyy myös usein päihteitä sekä joskus myös majoituksesta maksamisesta erilaisilla palveluilla (myös seksuaalisilla palveluilla).

Asunnottomuuden poistamiseksi tarvitaan eriarvoistamista vähentäviä toimia. Tuusulassa on hyvät edellytykset pyrkiä kunnaksi, jossa asunnottomuutta ei ole.

Ratkaisuja asunnottomuuden poistamiseen

Asunnottomuus ei ole ihmisen ominaisuus, vaan tilanne, johon kuka tahansa voi joutua. Asunnottomuuden riskiä nostavat esimerkiksi vähävaraisuus, elämänhallinnan vaikeudet, sosiaalisten resurssien vähäisyys tai muutokset elämäntilanteessa kuten ero, muutto toiselle paikkakunnalle tai työttömyys.

Tuusulan hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet määritetään valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa (2021-2025) ja hyvinvointisuunnitelmassa. Koska asunnottomuuden syyt ovat moninaiset ei myöskään löydy yhtä ainoaa keinoa asunnottomuuden poistamiseksi.

Toimivat ja saavutettavat peruspalvelut

Asunnottomuuden ennaltaehkäisyssä tärkeää on toimivat ja saavutettavat peruspalvelut. On tärkeää, että jokaisessa kohtaamisessa eri palveluissa kuunnellaan yksittäisten ihmisten ja perheiden ja yhteisöiden signaaleja ja tartutaan tuen tarpeisiin. Asunnottomuus ei juuri koskaan tapahdu yksittäisenä, vaan se on seurausta elämäntilanteen muutoksesta. On tärkeää, että matalankynnyksen neuvontaa ja tukea on tarjolla psykososiaalisen tuen näkökulmasta, mutta yhtä tärkeää on, että erilaisissa arjen tilanteissa kunnan palveluissa kuntalaisia kohtaavilla työntekijöillä on tieto vähintään ohjata oikeiden palveluiden piiriin. Korona-aika ja siihen liittyvät rajoitukset ja esimerkiksi uudet etäasiointikäytänteet ovat todennäköisesti vähentäneet entisestään osan ihmisten valmiuksia hoitaa itsenäisesti asunnonhakua.

Asumisneuvonta ja viestintä

Asumisneuvonta ja apu asunnon löytämiseksi auttaa osaltaan asunnottomuuden poistossa. Tuusulassa vuoden 2022 aikana aloitettu asumisneuvonta on jo tuonut esiin piiloasunnottomuutta ja antanut mahdollisuuksia sen ennaltaehkäisyyn. On tärkeää, että tieto kunnan tarjoamasta neuvonnasta ja tuesta on vielä paremmin asukkaiden tiedossa ja saavutettavissa, jotta tilanteisiin päästään puuttumaan mahdollisimman aikaisin ja näin asunnottomuuden kesto voidaan lyhentää. Yhteistyö Tuusulan kunnan kiinteistöjen kanssa on keskeinen keino asunnottomuuden poistamiseksi. Asumisneuvonnan kehittäminen, aktiivinen viestintä ja jo nyt toimiva yhteistyö Tuusulan kunnan kiinteistöjen kanssa antaa meille mahdollisuuksia olla kunta, jossa asunnottomuutta ei ole, tai se jää kestoaltaan lyhyeksi vaiheeksi.

Asuntopolitiikka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asunnottomuuden poisto edellyttää kunnalta asuntopolitiikkaa, joka huomioi asumisen tarpeiden ja toiveiden moninaisuuden. Hyväksymiskäsittelyssä oleva Tuusulan asuntopoliittinen ohjelma luo osaltaan edellytyksiä monimuotoiselle ja erityisryhmät huomioivalle asumiselle, ja edesauttaa siten asunnottomuuden poistamista. Asunnottomuuden vähenemiseen vaikuttaa muun muassa kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon määrä. Asunnottomuuden näkökulma tulee huomioida mm. tontinluovutuksessa erityisryhmien, kuten asunnottomien ja asunnottomuuden uhasa olevien henkilöiden asumiselle ja kohdentaa tonttihauissa tällaiselle asumiselle tontteja. Tonttihauissa tulee kohdentaa tontteja myös yleishyödyllisille toimijoille, jotka kohdentavat asukasvalintaa erityistä asumisen tukea tarvitseville henkilöille.

·Yhteistyö hyvinvointialueen ja eri toimijoiden kanssa

Keusotella ja kunnilla on yhteinen asumisen ratkaisujen ja turvallisten asuinympäristöjen yhteistyöryhmä, joka tekee yhteistyötä mm. omaehtoisen asumisen lisäämiseksi, asumisratkaisujen ja turvallisten asuinympäristöjen kehittämiseksi, ikääntyneiden monimuotoisen ja yhteisöllisen asumisen lisäämiseksi, nuorten itsenäisen asumisen mahdollistamiseksi sekä haavoittuvien ja erityisryhmien asumisen edellytysten luomiseksi.

Asunnottomuuden ehkäisyn asiakastyössä on huomattu, että entistä suuremmalla osalla asunnottomista on sosiaalisia ongelmia ja elämänhaasteita, jotka vaikuttavat pitkäaikaisasunnottomuuteen: asumistilanteen ratkeaminen vaikeutuu ja asunnottomuus uusiutuu toistuvasti. Luultavasti viime vuosina taustalla on vaikuttanut koronapandemia, jonka vuoksi matalankynnyksen ja kolmannen sektorin palvelut ovat olleet osittain kiinni.

Edunvalvonta hyvinvointialueen suuntaan on asunnottomuuden poistossa tärkeää, jotta erilaiset hätä- ja tilapäismajoituksen mahdollisuudet ovat sekä saavutettavissa, että määrällisesti riittäviä. Erilaiset asumisen tuen tarpeet ovat moninaisia, ja jotta näihin pystytään nopeasti vastaamaan, vaatii se toimivan yhteistyörakenteen sekä riittävän kapasiteetin erilaisia asumisen tuen muotoja.

Päihde-, mielenterveys- ja velkaongelmat

Joskus asunnottomuuteen liittyy myös haasteita päihteiden käytön kanssa ja mielenterveysongelmia. Päihde- ja mielenterveyspalveluihin pääsemisen vaikeus ja velkaongelmat voivat pahentaa tilannetta entisestään. Iso osa asiakkaista tarvitsee monialaista ja tiivistä tukea asumisen onnistumiseksi. Velkaneuvontaa ja sosiaalista luototusta tulisi kohdentaa erityisenä tukena asumisen haasteiden kanssa oleville.

Päihdekuntoutujien ja päihteiden käyttäjien päivätoiminta on keino edesauttaa myös asunnottomuuden haasteen ratkaisua. Päivätoiminnassa on mahdollisuus saada matalan kynnyksen sosiaaliohjausta ja tukea palvelujen käyttämiseksi. Toiminta tukee henkilön osallisuutta ja kiinnittymistä yhteisöön, jonka puolestaan odotetaan ehkäisevän asunnottomuutta ja asumisen kriisitilanteita.

Mielenterveys- ja päihdelainsäädäntöä uudistetaan parhaillaan. Uudeksi sosiaalipalvelun muodoksi sosiaalihuoltolakiin (§24b) ollaan lisäämässä päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille päihdetyön erityisenä palveluna tarjottava

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

päiväkeskuspalvelu. Hyvinvointialueen on järjestettävä päihteitä ongelmallisesti käyttäville henkilöille päiväkeskuspalveluita, joissa perustarpeisiin vastaamisen lisäksi tarjotaan sosiaaliohjausta. Palvelua tulee järjestää myös päihtyneille, palvelusta ei anneta päätöstä ja siinä on oikeus asioida nimettömänä. Tämä esitys tulee lisäämään hyvinvointialueiden kustannuksia 0,75 milj.€ ja tämä tullaan lisäämään hyvinvointialueiden rahoitusosuuksiin vuonna 2023 ja sen jälkeen vuosittain. Keusotessa asia ei kuitenkaan ole vielä käsittelyssä lokakuussa 2022. Keusotessa /hyvinvointialueella tullaan tarkastelemaan miten päivätoiminta saadaan järjestettyä omana toimintana ja sen jälkeen ostopalveluna tms. Keusotella on omia palveluita ja hyvinvointialueella halutaan katsoa voisiko päiväkeskuksen liittää sinne tai jo voimassa oleviin tai tuleviin sopimuksiin. Lain tulee olla käytännössä viimeistään 1.7.2023.

Tuusulassa päivätoimintaa järjestetään Jokelassa ja Kellokoskella Sininauhasäätiön toimesta STEA-rahoituksella ja erillisellä vuokratuella. Hyrylässä päivätoimintaa kokeiltiin, mutta kävijämäärä jäi liian alhaiseksi toiminnan jatkumiseksi. Jokelassa päivätoiminta järjestetään Station-seurakunnan tiloissa tiistaisin ja torstaisin. Kellokoskella päivätoimintaa järjestetään vuokratiloissa osoitteessa Toimelantie 2, jossa toimintaan osallistuu 10-30 henkilöä/päivä maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Kellokoskella järjestettävän päivätoiminnan jatko on katkolla, sillä Keusote on irtaantunut vuokran maksusta keväällä 2022 ja Tuusulan hyte-lautakunnan avustuksista voitiin myöntää vuokratukea vain syyskaudelle 2022. Tuusulan kunta, Keusote/hyvinvointialue ja Sininauhasäätiö ovat neuvotelleet päivätoiminnan jatkon edellytyksistä Kellokoskella. Ratkaisuksi esitetään, että Tuusulan kunta tukisi Kellokoskella järjestettävää päivätoimintaa sen vuokran osuudella (900€/kk), kunnes hyvinvointialueella ratkaistaan päivätoiminnan palveluiden tulevaisuus ja järjestämisen tapa Kellokoskella. Päihdekuntoutujien ja päihteiden käyttäjien päivätoimintaa tukemalla kunta pystyy edesauttamaan myös asunnottomuuden haasteen ratkaisua.

Asunnottomien alhainen määrä Tuusulassa (13 vuonna 2021) ja kunnan toimet ja panostukset huomioiden Tuusulan asunnottomuuden poistamisen tavoitevuodeksi on mahdollista määrittää vuosi 2024. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden saavuttamista seurataan vuosittain laadittavissa hyvinvointikertomuksissa ja valtuustokauden päätteeksi laadittavassa laajassa hyvinvointikertomuksessa vuonna 2025.

Keusoten toimet asunnottomuuden vähentämiseksi

Kunnan toimien lisäksi hyvinvointialueiden tuottamat toimivat sote-palvelut ovat keskeisessä asemassa asunnottomuuden ehkäisemisessä ja hoitamisessa. Keusotessa ennaltaehkäistään asunnottomuutta monin eri keinoin. Tässä esimerkkejä siitä, mitä aikuissosiaalityössä tehdään:

- Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen avulla maksetaan harkintaa käyttäen asumiseen liittyviä kuluja
- Tilapäismajoittaminen, joka on kriisitilanteissa käytettävä viimesijainen asuttamisvaihtoehto, joka perustuu sosiaalihuollossa tehtyyn arvioon ja päätökseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Ennaltaehkäisevää asunnottomuustyötä tehdään ottamalla asumisen puheeksi palvelutilanteissa
- Tehdään monipuolista ja laaja-alaista yhteistyötä asumisen asioissa mm vuokranantajien, asumispalvelujen, kiinteistöyhtiöiden kanssa sekä ollaan mukana kuntien asunnottomuustyöryhmissä

Asunnottomuuden vähentämiseksi Keusote on myös mukana sosiaali- ja terveysministeriön (STM) käynnistämässä asunnottomuutta vähentävien sote-palvelujen kehittämiseen tähtäävässä Nestori-hankkeessa.

Nestori-hanke

Uusia asiakaslähtöisiä sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään kaikkein heikoimmassa asemassa oleville henkilöille, joilla on monialaista ja laajaa asumiseen liittyvää tuen tarvetta. Nestori-hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen monipuolisten yhteisverkostojen ja asiakkaiden kanssa vuosina 2021-2023.

Nestori-hankkeen tavoitteet

- Kehittää asiakaslähtöisiä, asunto ensin -periaatteen huomioivia sosiaali- ja terveyspalveluja työikäisille yksinäisille, pariskunnille ja perheille, joilla on monialaista ja laajaa tuen tarvetta elämäntilanteeseensa liittyen häätöuhan, asumisongelmien tai asunnottomuuden vuoksi.
- Kehittää asumissosiaaliseen työhön pohjautuvia monialaisia liikkuvia ja matalan kynnyksen palveluja tai toimintamalleja, joiden kautta tuen tarpeessa oleva henkilö saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa.
- Ottaa käyttöön tai jatkokehittää yhdessä kuntien ja monialaisen verkoston kanssa olemassa olevaa tai toimivaksi käytännöksi todettua mallia tai palvelua ja sovittaa kehittämistyö yhteen maakunnan Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman kehittämisen kanssa.
- Etsiä mahdollisuuksia, toteuttaa ja kehittää sähköisiä palveluita, toimintamalleja tai toimintakanavia asunnottomuuden vähentämiseen ja ennaltaehkäisemiseen.

Keusoten alueella ei ole vielä muodostunut yhtenäisiä toimintamalleja asunnottomuuden vähentämiseksi. Siksi Nestori-hankkeen tavoitteena on luoda Keusoten yhteinen toimintamalli asunnottomuuden vähentämiseksi. Näin tähdätään ennalta ehkäisemään asunnottomuutta ja pyritään varmistamaan, että asumisen haasteita kohdatessaan henkilö saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Kehitteillä olevaa uutta toimintamallia pyritään pilotoimaan jo hankkeen aikana, ja palvelut tullaan jatkossa yhdistämään osaksi Keusoten olemassaolevia sote-palveluita. Hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä sote-uudistukseen liittyvien Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman ja Keusoten rakenneuudistushankkeen kanssa.

Nestori-hankkeen työskentelytapa on monipuolinen verkostotyö sekä yhteiskehittäminen. Yhteiskehittämisen kautta palvelujen käyttäjät ja toteuttajat ovat jakamassa asiantuntijuuttaan kehittämistyössä hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Nestori-hankkeessa työskentelee projektipäällikkö,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

hankekoordinaattori ja 4 hankeohjaaja sekä kokemusasiantuntija. Säännöllisen ja monimuotoisen viestinnän avulla hanke tiedottaa ja osallistaa asiakkaita, henkilöstöä ja verkostotyön sidosryhmiä hankkeen tuomiin vaikutuksiin ja uudistuksiin.

Hankkeessa on syntynyt Asumisen Botti, joka on 24/7 toimiva sähköinen itseasiointipalvelu yleisemmissä asumisen asioissa. Hankkeessa on myös laadittu Asumisen käsikirja, josta löytyy vastauksia yleisempiin asumisen asioihin. Nämä kummatkin työkalut palvelevat niin kuntalaisia kuin ammattilaisia. Nestori-hankkeen kokoama palveluverkostokartta, johon on kerätty asunnottomuus- ja asumissosiaalityön kannalta keskeisiä toimintoja ja tukipalveluja (mm. päiväkeskukset, ruuanjako, pyykinpesu, palveluohjaus jne.) kuntalaisten ja ammattilaisten käyttöön, julkaistaan piakkoin.

Nestori-hankkeen tuotokset löytyvät www.keusote.fi/nestori sivulta. Tämän lisäksi Keusoten YouTube kanavalta löytyy Nestori-hankkeen tekemiä videoita. Nämä videot ohjaavat ja neuvovat asumisen arjessa sekä lisäävät tietoisuutta asunnottomuudesta. Nestori-hankkeessa jatketaan vuoden 2023 loppuun saakka asunnottomuutta vähentävien sote-palveluiden kehittämistä, tekemämme työ tulee olemaan rakenteisiin vaikuttavaa työtä.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspäällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle, että
 - Tuusulan kunta tukee Kellokoskella järjestettävää Sininauhasäätiön päivätoimintaa sen vuokran osuudella (tällä hetkellä 900€/kk), kunnes hyvinvointialueella ratkaistaan päivätoiminnan tulevaisuus ja järjestämisen tapa Kellokoskella. Tähän päätökseen perustuen vuokratukea voidaan maksaa korkeintaan tammikuulta joulukuulle 2023 (12kk).
- osaltaan hyväksyä edellä esitetyn aloitevastauksen
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- lisätä Tuusulan hyvinvointisuunnitelman tavoitteeksi, että Tuusulan asunnottomuuden poistamisen tavoitevuosi on 2024
- katsoa Annika Lappalaisen 11.4.2022 § 51 esittämän Vihreiden valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Annika Lappalainen poistui kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ilmoittaen olevansa esteellinen Sininauha Oy:n työntekijänä.

Esteellisyys

Annika Lappalainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 60

Ilmoitus- /muut asiat

Päätös

Joulukuun kokouksen yhteydessä tarjotaan ruokailu

Kuntalaisillat 2.11. Kellokoski, 8.11. Martta Vendelin päiväkotia ja 9.11. Jokela

Vuoden hyvinvoinnin edistäjä käsitellään seuraavassa kokouksessa

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän asukasinfo 6.11. Tuusulassa

Ikääntyvien bussiajelu Hyrylän uusille asuinalueille 15.11. ja 24.11.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 53, 15.06.2022

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 61, 25.10.2022

§ 61

Tuusulan osallistava metsäsuunnittelu, lausunto

TUUDno-2022-1223

Kuntakehityslautakunta, 15.06.2022, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:
Terhi Wermundsen
terhi.wermundsen@tuusula.fi
kaavasunnittelija

Liitteet

- 1 Osallistavan metsäsuunnittelun käsikirja, KKL 15.6.2022
- 2 Tuomalansuo suunnitelmaraportti, KKL 15.6.2022

Asiaselostus

Tuusulan osallistava metsäsuunnittelu -hanke käynnistyi elokuussa 2021. Työssä toteutettiin erilaisia lähialueiden asukkaita, maanomistajia ja muita sidosryhmiä, kuten järjestöjä ja asukas yhdistyksiä, osallistavia toimia. Niiden avulla on hankittu tietoa alueesta, kartoitettu alueen käyttäjien ja maanomistajien tavoitteita ja luotu yhteisymmärrystä alueen suunnittelua ja käyttöä varten.

Osallistava metsäsuunnittelu -hanke ja sen kohdealue Tuomalansuo ovat toimineet myös pilottikohteena erilaisten vuorovaikutteisten menetelmien kokeilussa ja käytössä.

Työn alkuvaiheessa tunnistettiin, että virkistyskäytön kehittäminen alueen käyttäjiä varten ja virkistyskäytön lieveilmiöiden, kuten maaston kulumisen ja roskaamisen ehkäiseminen, ovat suunnittelussa keskeisiä tekijöitä. Työn aikana saadun palautteen perusteella päädyttiin rajaamaan suunnittelu julkisesti omistettuihin metsiin, eli Tuusulan kunnan ja valtion omistamiin metsiin. Yksityismetsät, joita on valtaosa alueen metsistä, rajattiin tämän suunnitelman ulkopuolelle.

Tuomalansuon hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu Tuusulan osallistava metsäsuunnittelu -hankkeen yhteydessä. Hoito- ja käyttösuunnitelman lisäksi hankkeessa on tuotettu käsikirja osallistavaan metsäsuunnitteluun, jonka avulla voidaan jatkossa suunnitella kuntametsien käyttöä. Käsikirjaan on koottu Tuomalansuon suunnitteluprosessista osallistavan metsäsuunnittelun pilottihankkeena kokemuksia, hyviä käytäntöjä ja kehityskohteita.

Konsulttina hankkeessa on toiminut Ramboll. Suunnittelua ohjaamassa toimi Tuusulan osallistava metsäsuunnitelma -hankkeen ohjausryhmä, joka koostui Tuusulan kunnan, Keravan kaupungin, puolustusvoimien ja maanomistajien edustajista. Ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa hankkeen aikana.

Hankkeessa on toteutettu seuraavia osallistamisen menetelmiä:

- Kaikille alueen noin 230 kiinteistön omistajille lähetettiin kirje alkavasta työstä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Maanomistajainfo, joka toteutettiin etätilaisuutena syyskuussa 2021. Infossa kerrottiin hankkeesta ja sen osallistumismahdollisuuksista sekä kuultiin maanomistajien näkemyksiä suunnitteluprosessia kohtaan. Osallistavana menetelmänä infossa käytettiin Mentimeter-kyselyä.
- Karttapalautekysely toteutettiin kunnan nettisivuilla loka-marraskuussa 2021 käyttäen Maptionnaire-karttapalautetyökalua.
- Kaikille avoin kickoff-tilaisuus, joka toteutettiin hybriditilaisuutena marraskuussa 2021 Rykmentinpuiston ruokalassa. Tilaisuudessa kuultiin hankkeen ja sen osallistumismahdollisuuksien lisäksi vuonna 2021 tehdyn Tuomalansuon luontoselvityksen tulokset (Keiron Oy) ja esitys Tuomalansuon kävijöiden luontohavainnoista (Luonnontieteellinen keskusmuseo). Tilaisuudessa kuultiin myös puheenvuorot monitavoitteisesta metsäsuunnittelusta (Lahden kaupunki) ja monitavoitteisuudesta metsänhoidossa ja -omistuksessa (Suomen metsäkeskus). Osallistavana menetelmänä tilaisuudessa käytettiin Mentimeter-kyselyä.
- Maanomistajahaastattelut toteutettiin puhelimitse tai Teamsin kautta loka-marraskuussa 2021. Yhtätoista (11) maanomistajaa haastateltiin keräten näkemyksiä Tuomalansuon alueen ja oman metsätilan tavoitteisiin, käyttöön ja kehitykseen liittyen. Haastatteluissa kerättiin myös tietoa halukkuudesta osallistua suunnitteluprosessiin. Haastateltavien joukossa olivat alueen suurimpien yksityisten metsätilojen omistajat.
- Kaikille avoin metsäkävely Tuomalansuolle pidettiin marraskuussa 2021. Metsäkävelyllä kerättiin osallistujilta näkemyksiä alueen suunnittelua ja käyttöä kohtaan.
- Metsäpaneeli, joka koostui hankkeen alussa tunnistetuista tärkeimmistä sidosryhmistä, kokoontui kolme kertaa hankkeen aikana: marraskuussa 2021, maaliskuussa 2022 ja toukokuussa 2022.
 - Ensimmäinen tapaaminen pidettiin hybriditilaisuutena joulukuussa 2021 Lottamuseolla. Ensimmäisessä tapaamisessa esiteltiin hanke ja sovittiin yhdessä metsäpaneelin toimintatavoista ja osallistumisen kanavista hankkeen aikana. Osallistavana menetelmänä tapaamisessa käytettiin Mentimeter-kyselyä.
 - Toinen tapaaminen pidettiin lähitilaisuutena maaliskuussa 2022 Tuomalan koululla. Tilaisuudessa esiteltiin suunnitelmavaihtoehdot (ks. liite), joita työstettiin ja kommentoitiin työpajamuotoisesti ryhmissä.
 - Kolmas tapaaminen oli metsäkävely Tuomalansuolla toukokuussa 2022. Metsäkävelyllä esiteltiin suunnitelmavaihtoehtojen ja niihin saatujen kommenttien pohjalta muodostettu suunnitelmaluonnos, jonka yksityiskohdista keskusteltiin kävelyn aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Anne Olkkola, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää

- asettaa Tuusulan osallistavan metsäsuunnittelun käsikirjan sekä Tuomalansuon hoito- ja käyttösuunnitelman nähtäville 30 päivän ajaksi mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asiaa kokouksessa selosti Heikki Surakka Ramboll Finland Oy:stä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 25.10.2022, § 61

Valmistelija / lisätiedot:

Heidi Hagman, Katja Repo

heidi.hagman@tuusula.fi, katja.repo@tuusula.fi

kehittämispäällikkö, yhteisömanageri

Liitteet

1 Osallistavan metsäsuunnittelun käsikirja, hytelkt 25.10.2022

2 Tuomalansuon suunnitelmaraportti, hyteltk 25.10.2022

3 Tuomalansuo lausuntopyyntö, hyteltk 25.10.2022

Kuntakehityslautakunta on 15.6.2022 § 52 päättänyt asettaa Tuusulan osallistavan metsäsuunnittelun käsikirjan sekä Tuomalansuon hoito- ja käyttösuunnitelman nähtäville 30 päivän ajaksi mielipiteiden ja lausuntojen esittämistä varten. Aineistojen nähtävilläoloaika alkoi 15.9.2022 ja päättyi 14.10.2022. Saadun palautteen pohjalta suunnitelmat viimeistellään.

Tuusulan osallistava metsäsuunnittelu -hanke käynnistyi elokuussa 2021. Työssä osallistettiin lähialueen asukkaita, maanomistajia, järjestöjä, yrittäjiä, yhteisöjä sekä erilaisia metsänkäyttäjiä käyttäen monipuolisesti eri kuulemisen ja vaikuttamisen menetelmiä.

Hankkeen aikana kerättiin tietoa alueesta, laadittiin Tuomalansuon metsäalueiden profilointi (maapohja, metsätyyppi, puuston kehitysaste, luontoarvot, erityiskäyttöalueet, virkistyskäyttö) ja kartoitettiin alueen käyttäjien ja maanomistajien tavoitteita sekä luotiin yhteisymmärrystä alueen suunnittelua ja käyttöä varten.

Osallistava metsäsuunnittelu -hanke ja sen kohdealue Tuomalansuo ovat toimineet myös pilottikohteena erilaisten vuorovaikutteisten menetelmien kokeilussa ja käytössä.

Työn alkuvaiheessa tunnistettiin, että virkistyskäytön kehittäminen alueen käyttäjiä varten ja virkistyskäytön lieveilmiöiden, kuten maaston kulumisen ja roskaamisen ehkäiseminen, ovat suunnittelussa keskeisiä tekijöitä. Saadun palautteen perusteella päädyttiin jo hankkeen alkuvaiheissa rajaamaan suunnittelu vain Tuusulan kunnan ja valtion omistamiin metsiin. Yksityismetsät, joita on valtaosa alueen metsistä, rajattiin tämän suunnitelman ulkopuolelle.

Konsulttina hankkeessa on toiminut Ramboll. Suunnittelua ohjaamassa toimi Tuusulan osallistava metsäsuunnitelma -hankkeen ohjausryhmä, joka koostui Tuusulan kunnan, Keravan kaupungin, puolustusvoimien ja maanomistajien edustajista. Ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa hankkeen aikana.

Hankkeen tuloksena syntyi Tuusulan osallistavan metsäsuunnittelun käsikirja sekä Tuomalansuon hoito- ja käyttösuunnitelma.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hankkeessa on toteutettu seuraavia osallistamisen menetelmiä:

- Kaikille alueen noin 230 kiinteistön omistajille lähetettiin kirje alkavasta työstä.
- Maanomistajainfo, joka toteutettiin etätilaisuutena syyskuussa 2021. Infossa kerrottiin hankkeesta ja sen osallistumismahdollisuuksista sekä kuultiin maanomistajien näkemyksiä suunnitteluprosessia kohtaan. Osallistavana menetelmänä infossa käytettiin Mentimeter-kyselyä.
- Karttapalautekysely toteutettiin kunnan nettisivuilla loka-marraskuussa 2021 käyttäen Maptionnaire-karttapalautetyökalua.
- Kaikille avoin kickoff-tilaisuus, joka toteutettiin hybriditilaisuutena marraskuussa 2021 Rykmentinpuiston ruokalassa. Tilaisuudessa esiteltiin hanketta ja keinot osallistua alueen suunnitteluun ja osallistavan metsäsuunnittelun prosessin rakentamiseen. Lisäksi kuultiin vuonna 2021 tehdyn Tuomalansuon luontoselvityksen tulokset (Keiron Oy) ja esitys Tuomalansuon kävijöiden luontohavainnoista (Luonnontieteellinen keskusmuseo). Tilaisuudessa kuultiin myös puheenvuorot monitavoitteisesta metsäsuunnittelusta (Lahden kaupunki) ja monitavoitteisuudesta metsänhoidossa ja -omistuksessa (Suomen metsäkeskus). Osallistavana menetelmänä tilaisuudessa käytettiin Mentimeter-kyselyä.
- Maanomistajahaastattelut toteutettiin puhelimitse tai Teamsin kautta loka-marraskuussa 2021. Yhtätoista (11) maanomistajaa haastateltiin keräten näkemyksiä Tuomalansuon alueen ja oman metsätilan tavoitteisiin, käyttöön ja kehitykseen liittyen. Haastatteluissa kerättiin myös tietoa halukkuudesta osallistua suunnitteluprosessiin. Haastateltavien joukossa olivat alueen suurimpien yksityisten metsätilojen omistajat.
- Kaikille avoin Tuomalansuon metsäkävely pidettiin marraskuussa 2021. Kävelyllä kerättiin osallistujien näkemyksiä alueen suunnittelusta ja käytöstä.
- Perustettiin metsäpaneeli, johon oli avoin kutsu kaikille kiinnostuneille ja sen lisäksi erikseen kutsuttiin hankkeen alussa tunnistettuja tärkeimpiä sidosryhmiä. Myös Hyrylän kehittämisverkoston ydintiimi asetti oman edustajansa paneeliin. Metsäpaneeli kokoontui hankkeen aikana kolme kertaa: marraskuussa 2021, maaliskuussa 2022 ja toukokuussa 2022.
- Metsäpaneelin ensimmäinen tapaaminen pidettiin hybriditilaisuutena joulukuussa 2021 Lottamuseolla. Ensimmäisessä tapaamisessa esiteltiin hanke ja sovittiin yhdessä metsäpaneelin toimintatavoista ja osallistumisen kanavista hankkeen aikana. Osallistavana menetelmänä tapaamisessa käytettiin Mentimeter-kyselyä.
- Metsäpaneelin toinen tapaaminen pidettiin lähitilaisuutena maaliskuussa 2022 Tuomalan koululla. Tilaisuudessa esiteltiin suunnitelmavaihtoehdot (ks. liite), joita työstettiin ja kommentoitiin työpajamuotoisesti ryhmissä.
- Kolmas tapaaminen oli metsäkävely Tuomalansuolla toukokuussa 2022. Metsäkävelyllä esiteltiin suunnitelmavaihtoehtojen ja niihin saatujen kommenttien pohjalta muodostettu suunnitelmaluonnos, jonka yksityiskohdista keskusteltiin kävelyn aikana.
- Suunnitelmista järjestettiin avoin asukastilaisuus metsäkävelynä Tuomalansuolla 20.9.2022 kello 17.30-19.30.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan lausunto

Tuusulan kunnan hallintosäännön 9 §:n mukaan Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta vastaa kuntalaisvaikuttamisen ohjauksesta. Osallistavan metsäsuunnittelun käsikirjan käsittely hyte-lautakunnassa on siten keskeistä.

Tutkimusten mukaan luonnossa liikkumisella ja jo pelkällä luonnossa oleskelulla on monia positiivisia vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin. Vaikutukset näkyvät mm. stressitason, sykkeen ja verenpaineen laskuna, vastustuskyvyn parantumisenä ja matalampana riskinä sairastua sydän- ja muistisairauksiin., sekä mielialan kohentumisena ja rentoutumisena.

Tuusulan osallistava metsäsuunnittelu -hankkeen (2021-2022) tavoitteena oli sekä laatia osallistavia menetelmiä soveltaen metsien hoito- ja käyttösuunnitelma, että luoda osallistavan vuorovaikutuksen malli (kuvattu osallistavan metsäsuunnittelun käsikirjassa), jota voidaan jatkossa soveltaa muihin Tuusulan metsäkohteisiin. Kunnan osallisuustiimi on osallistunut osallistavan metsäsuunnittelun ohjaus- ja projektiryhmän sekä metsäraadin koordinointiin. Osallistavan metsäsuunnittelun mallia on esitelty Kuntamarkkinoilla ja Citizens as Pilots of Smart Cities (CaPs) -projektin loppuseminaarissa syksyllä 2022.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta toteaa, että Tuusulan osallistava metsäsuunnittelu -hankkeessa on hyvällä tavalla huomioitu kunnan osallisuusmallin osallisuuden tulokulmia ja hyödynnetty laajasti eri osallisuuden menetelmiä.

Osallistavan metsäsuunnittelun käsikirja toimii oppaana osallistuvien prosessien läpiviemiseen. Siihen on koottu vinkkejä ja menetelmiä sidosryhmien tunnistamiseen ja kuulemiseen, osallisten roolien määrittelyyn, prosessin kuvaus, osallistumisen tapoja ja menetelmäkortteja. Suositellut menetelmät pohjautuvat yhdessä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa kehitettyyn, kokemuspohjaiseen, testattuun ja hyvin dokumentoituun tietoon. Käsikirjaa on hyödynnetty Tuomalansuon käyttö- ja hoitotyön laadinnassa, joka tehtiin osallistavana projektina.

Raportti havainnollistaa, että oikea-aikaisilla toimilla ja metsänhoidolla on mahdollista torjua esimerkiksi kirjanpainajatoukan aiheuttamia tuhoja. Tuomalansuon aluetta kuvataan erilaisten käyttötarkoitusten kautta metsätyypeittäin, joita on useita. Se sisältää myös hoito- ja käyttösuunnitelman, joka painottuu kestäväen virkistyskäytön kehittämiseen. Tiedottaminen ja opastaminen, reitit ja virkistyskäyttöä tukevat rakenteet sekä käytön ohjaus mahdollistavat alueen kehittämisen ja luonnontilaisen ympäristön säilymisen. Raportin konkreettiset toimenpide-ehdotukset ovat kannatettavia ja realistisesti sekä maltilla toteutettavissa jo lähivuosina. Suunniteltavat toimet ovat rajattu julkisessa omistuksessa oleville maille (Tuusulan kunta ja valtio).

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

- antaa Tuomalansuon osallistava metsäsuunnittelu -hankkeesta asiaselostuksen mukaisen lausunnon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti:

- ottaa asian käsiteltäväksi
- antaa Tuomalansuon osallistava metsäsuunnittelu -hankkeesta asiaselostuksen mukaisen lausunnon
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän osalta välittömästi kokouksessa.

Tiedoksi

kuntakehityslautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§50, §51, §52, §53, §54, §55, §56, §57, §58, §59, §60, §61

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.